

รายงานการวิจัย

๔
เรื่อง

รูปแบบโปรแกรมการศึกษา
สำหรับเด็กสามารถพิเศษในชั้นประถมศึกษา

สถาบันวิจัยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กรกฎาคม 2529

รายงานการวิจัย

เรื่อง

รูปแบบโปรแกรมการศึกษาสำหรับเด็กสามารถพิเศษในชั้นประถมศึกษา

คณะกรรมการวิจัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดวงเดือน	อ่อนน่วม	หัวหน้าโครงการ
รองศาสตราจารย์ วารี	ดิระจิตร	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รุจิระ	สุกรณ์ไพบุลย์	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พิตรวัลย์	โกวิทวที	กรรมการ
อาจารย์ คาริกา	ยศวັນ	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ มลิวัลย์	ลับไพรี	กรรมการและเลขานุการ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อจะสร้างรูปแบบโปรแกรมการศึกษาสำหรับเด็กสามารถพิเศษในชั้นประถมศึกษา โดยใช้โปรแกรมการศึกษาสำหรับเด็กสามารถพิเศษที่สร้างขึ้นใช้ในโรงเรียนสาธิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ฝ่ายประถม) เป็นตัวแบบ

วิธีดำเนินการ

การวิจัยมีขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้

1. สร้างรูปแบบโปรแกรมการศึกษาสำหรับเด็กสามารถพิเศษในชั้นประถมศึกษา โดยใช้หลักการ/แนวคิดที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษาให้แก่เด็กสามารถพิเศษ เป็นแนวทางในการสร้าง
2. ทดลองรูปแบบที่สร้างขึ้นในข้อ 1 กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในโรงเรียนสาธิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ฝ่ายประถม) โดยคัดเลือกนักเรียนเข้าร่วมในโปรแกรมได้ 9 คน จัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบส่งเสริมการเรียน (enrichment activities) รวมทั้งหมด 13 ครั้ง ครั้งละประมาณ 1 ชั่วโมง ต่อสัปดาห์ในเวลาเป็นหลังเลิกเรียนแล้ว คือเวลา 15.30-16.30 น.

เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองรูปแบบได้แก่ แบบทดสอบสมรรถภาพทางสมอง Standard Progressive Matrices ของ Raven แบบสอบการคิดอย่างสร้างสรรค์ Torrance Test of Creative Thinking ของ Torrance แบบสอบถามครู แบบสอบถามผู้ปกครอง แบบสอบถามนักเรียน แบบสำรวจตนเองของนักเรียน และแบบบันทึกพฤติกรรมนักเรียน

3. สังเคราะห์รูปแบบโปรแกรมการศึกษาสำหรับเด็กสามารถพิเศษตามหลักการ/แนวคิด และการทดลองในโรงเรียนสาธิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

(ฝ่ายประถม เข้าด้วยกัน แล้วสร้างเป็นรูปแบบโปรแกรมการศึกษาสำหรับเด็ก
สามารถพิเศษในชั้นประถมศึกษา

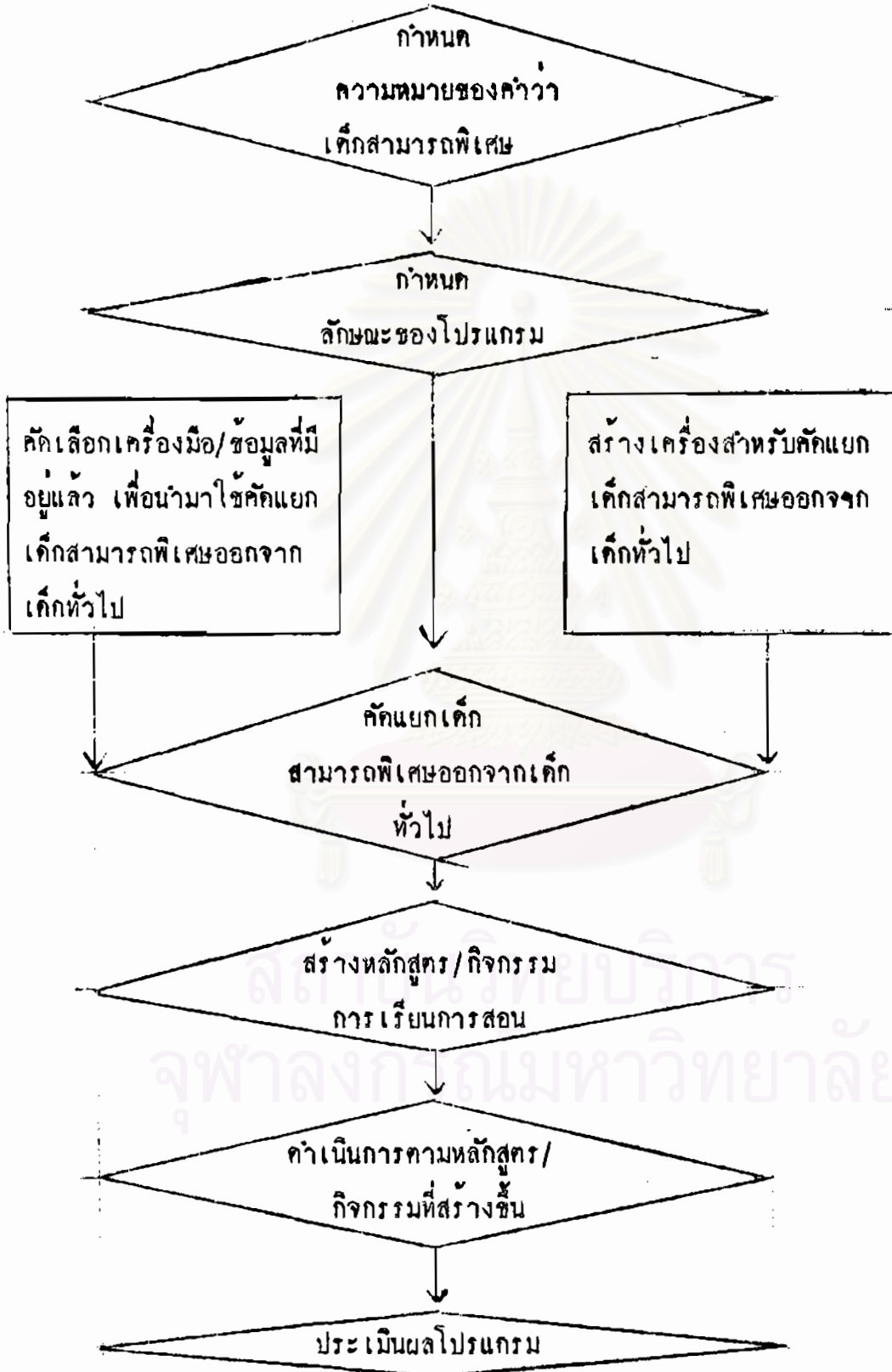
ผลวิจัย

1: ได้รูปแบบโปรแกรมการศึกษาตามหลักการ/แนวคิด ด้านการจัด
การศึกษาสำหรับเด็กสามารถพิเศษดังนี้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รูปแบบโปรแกรมการศึกษา สำหรับเด็กสามารถพิเศษตามหลักการ/แนวคิด

2. จากการทดลองรูปแบบโปรแกรมในโรงเรียนสาธิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ฝ่ายประถม) ผลการประเมินโปรแกรมสรุปได้ดังนี้

2.1 สถานที่นักเรียนทุกคนพอใจสภาพห้องเรียนมาก

2.2 ระยะเวลา นักเรียนทุกคนเห็นว่าการเรียนสัปดาห์ละครั้ง ครั้งละ 1 ชั่วโมง ตลอดจนการศึกษาเหมาะสมดีแล้ว ส่วนผู้ปกครองส่วนใหญ่เห็นว่าทุกอย่างเหมาะสมเช่นกัน ยกเว้นมีผู้ปกครอง 1 คน เห็นว่าควรเพิ่มเป็นเรียนสัปดาห์ละ 2 ครั้ง และควรเรียนตลอดปี และผู้มีผู้ปกครอง 3 คนเห็นว่า ควรขยายเวลาเป็นสัปดาห์ละ $1\frac{1}{2}$ ชั่วโมง หรือ 2-3 ชั่วโมง

2.3 ลักษณะของโปรแกรม จากลักษณะของโปรแกรมที่ตาม 3 ลักษณะ ได้แก่แบบเรียนพร้อม ๆ กันเป็นกลุ่มเล็กประมาณ 10 คน แบบเรียนตัวต่อตัวกับอาจารย์ ในวิชาที่สนใจ และแบบแยกนักเรียนเป็นกลุ่ม ๆ ละ 2-3 คน แล้วเรียนวิชาที่สนใจร่วมกัน พบว่าแบบสุดท้ายเป็นแบบที่นักเรียนชอบมากที่สุด

2.4 ความเหมาะสมของนักเรียนในโปรแกรม นักเรียน 3 คน เห็นว่าตนเองเหมาะสมที่จะอยู่ในโปรแกรม อีก 8 คนเห็นว่าเหมาะสมปานกลาง ส่วนอาจารย์ประจำชั้นเห็นว่านักเรียน 8 คน เหมาะสมมากที่อยู่ในโปรแกรม ส่วนอีก 1 คน เหมาะสมปานกลาง

2.5 คำนการเรียนการสอน นักเรียนทุกคนพอใจการเรียนการสอนในระดับมาก ส่วนผู้ปกครอง 2 คน มีความพอใจระดับมาก และ 6 คน พอใจระดับปานกลาง

2.6 ลักษณะของกิจกรรมที่นักเรียนชอบ นักเรียนชอบกิจกรรมที่มีลักษณะแปลกใหม่ ไม่เคยพบเห็นในชั้นเรียน เรียนสนุกเป็นกิจกรรมที่ฝึกให้คิดและได้ประดิษฐ์สิ่งต่าง ๆ ได้ความรู้ทางวิชาการ เช่น คิดคำนวณได้ รู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ

2.7 การนำทเรียนไปใช้ นักเรียนส่วนใหญ่คือ 6 คน เคยได้มีโอกาสนำเรื่องที่เรียนไปใช้ ได้แก่ คำศัพท์ภาษาอังกฤษ การสร้างงานศิลปะโดยอาศัยหลักคณิตศาสตร์ การใช้เครื่องคิดเลข

2.8 ประโยชน์ที่ได้รับ ผู้ปกครอง 3 คน เห็นว่านักเรียนได้รับประโยชน์มากจากการเข้าร่วมในโปรแกรม อีก 5 คน เห็นว่าได้รับประโยชน์ปานกลาง ส่วนอาจารย์ประจำชั้นเห็นว่านักเรียนได้รับประโยชน์มาก อีก 2 คน เห็นว่าได้รับประโยชน์ปานกลาง

2.9 ความต้องการเข้าร่วมในโปรแกรม หากโรงเรียนจัดกิจกรรม

เช่นนี้อีก นักเรียนทุกคนต้องการเข้าร่วมในโปรแกรมอีก ผู้ปกครองทุกคนก็ต้องการให้บุตรหลานเข้าร่วมในโปรแกรมอีกเช่นเดียวกัน

3. การสังเคราะห์รูปแบบโปรแกรมฯ ตามหลักการ/แนวคิดกับการทดลอง

เข้าด้วยกัน ทำให้ได้รูปแบบโปรแกรมการศึกษาสำหรับเด็กสามารถพิเศษในชั้นประถมศึกษา
ดังนี้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กำหนดความหมายของคำว่า "เด็กสามารถพิเศษ"
 เด็กสามารถพิเศษหมายถึงเด็กที่มีสมรรถภาพทางสมองสูง
 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และมีความคิดสร้างสรรค์สูง

กำหนดลักษณะของโปรแกรม
 เป็นโปรแกรมการเสริมการเขียนแบบฝึกเขียนในนักเรียน
 เขียนก่อนเขียนหลังฝึกเขียน สัปดาห์ละครั้ง โดยความสมัครใจ

คัดเลือกเครื่องมือ/ข้อมูลที่มีอยู่แล้วเพื่อนำมาใช้
 แยกเด็กสามารถพิเศษออกจากเด็กทั่วไป
 สิ่งที่คัดเลือกมาใช้ได้แก่
 1. แบบทดสอบสมรรถภาพทางสมอง แบบวิธีสังเกตความ
 มาตรฐานของราเวน
 2. แบบทดสอบการคิดอย่างสร้างสรรค์ของทอร์แรนซ์
 3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในข้อสอบของนักเรียน

ไม่พอ พอ

สร้างเครื่องมือเพิ่มเติมเพื่อนำใช้ในการคัดเลือก
 เด็กสามารถพิเศษออกจากเด็กทั่วไป
 เครื่องมือที่สร้างเพิ่มเติม ได้แก่
 1. แบบสอบถามผู้ปกครอง
 2. แบบสอบถามครู

คัดเลือกเด็กสามารถพิเศษออกจากเด็กทั่วไป
 สร้างเกณฑ์การคัดเลือก แล้วทำเป็นตารางให้เงินไปความเกณฑ์
 เกณฑ์มี 3 เกณฑ์ ได้แก่
 เกณฑ์ที่ 1 1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในข้อสอบอยู่ในระดับดีมาก
 1.2 สมรรถภาพทางสมองระดับดีมาก
 1.3 คะแนนความคิดสร้างสรรค์สูง ทั้ง 3 ข้อ
 1.4 ผู้ปกครองและครูอาจเสนอชื่อหรือไม่เสนอชื่อก็ได้
 เกณฑ์ที่ 2 เหมือนข้อ 1.1, 1.2 และ 1.4 ทางกันที่ข้อ 1.3
 คือคะแนนความคิดสร้างสรรค์สูงเพียง 2 ข้อ
 เกณฑ์ที่ 3 เหมือนข้อ 1.1, 1.2 ทางกันที่ข้อ 1.3 และ 1.4
 คือคะแนนความคิดสร้างสรรค์สูงเพียงข้อเดียว
 แต่ต้องสูงกว่าเกณฑ์ที่ 1, 2 และครูและผู้ปกครอง
 ต้องเสนอชื่อ

ศึกษาลักษณะของผู้อยู่ในโปรแกรม
 ศึกษาลักษณะของผู้อยู่ในโปรแกรม
 เพื่อเป็นพื้นฐานในการสร้างกิจกรรม
 โคโยไร
 1. แบบสำรวจตนเอง
 2. แบบสอบถามผู้ปกครอง

ชี้แจงและทำความเข้าใจร่วมกันกับผู้เกี่ยวข้องในโปรแกรม
 ชี้แจงและทำความเข้าใจกับ
 1. อาจารย์ประจำชั้น
 2. ผู้ปกครอง

สร้างกิจกรรมการเขียนการสอน
 สร้างกิจกรรมการเขียนการสอนทั้งหมด 13 กิจกรรม ซึ่งเน้นกระบวนการ
 ในการคิดและการคิดอย่างสร้างสรรค์
 กิจกรรมแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ
 1. กิจกรรมที่สร้างให้สอดคล้องกับความประสงค์ของคณะผู้วิจัย ซึ่งได้แก่
 กิจกรรมสร้างความคุ้นเคยและกิจกรรมส่งเสริมความเป็นผู้นำ
 2. กิจกรรมที่สร้างให้สอดคล้องกับความสนใจของนักเรียน ซึ่งได้แก่
 กิจกรรมที่ใช้เนื้อหาในกลุ่มประสบการณ์ต่าง ๆ เป็นพื้นฐาน

ค่าเป็นกรสอนตามกิจกรรมที่สร้างขึ้น
 ค่าเป็นการสอนตามกิจกรรมที่สร้างขึ้นโดย
 สอนเป็นทีม สัปดาห์ละครั้ง ครั้งละ 1 ชั่วโมง
 นอกเวลาเรียนปกติ คือทุกวันอังคาร เวลา
 15.30-16.30 น. รวมเวลาการสอนทั้งหมด
 13 ครั้ง

ศึกษาพฤติกรรม/ลักษณะของผู้อยู่ในโปรแกรม
 ศึกษาพฤติกรรม/ลักษณะของผู้อยู่ในโปรแกรม
 เพื่อประโยชน์ในการศึกษาผู้เขียน โคโยไรแบบ
 บันทึกพฤติกรรมของนักเรียน โดยผู้ปกครอง
 และอาจารย์ประจำชั้น

ประเมินผลโปรแกรม
 การประเมินผลโปรแกรมทำโดยใช้แบบ
 สอบถามเกี่ยวกับโปรแกรม 3 ชุด ได้แก่
 1. แบบสอบถามนักเรียน
 2. แบบสอบถามผู้ปกครอง
 3. แบบสอบถามครู

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยเรื่องนี้สำเร็จลงได้จากความร่วมมือของบุคคลหลายฝ่าย ได้แก่

ดร.อารี รั้งสินันท์ กรุณาอนุญาตให้ใช้แบบสอบถามการศึกษาย่างสร้างสรรค์ และให้คำแนะนำในการตรวจแบบสอบถาม

รองคณบดีทำหน้าที่อาจารย์ใหญ่โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ฝ่ายประถม) กรุณาให้ใช้โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นแหล่งทดลอง

อาจารย์โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ฝ่ายประถม) กรุณาให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามและบันทึกพฤติกรรมนักเรียน

นักเรียนโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เข้าร่วมในโปรแกรมการทดลอง

ผู้ปกครองนักเรียนที่เข้าร่วมในโปรแกรม กรุณาตอบแบบสอบถามและบันทึกพฤติกรรมนักเรียน

เงินทุนวิจัยสุรินทร์ โอสธานุเคราะห์ กรุณาให้ทุนอุดหนุนการวิจัย

คณะผู้วิจัย ขอขอบคุณผู้มีรายนามดังกล่าวข้างต้นเป็นอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

คณะผู้วิจัย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทคัดย่อ

กิตติกรรมประกาศ

บทที่ 1 บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาวิจัย	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	2
• คำจำกัดความ	2
ขอบเขตของการวิจัย	3
ข้อตกลงเบื้องต้น	4
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	5

บทที่ 2 วรรณคดีที่เกี่ยวข้อง

ความหมายของคำว่า เด็กสามารถพิเศษ	6
การคัดแยกเด็กสามารถพิเศษ	8
โปรแกรมการศึกษาสำหรับเด็กสามารถพิเศษ	11
ตัวอย่างโปรแกรมการศึกษาสำหรับเด็กสามารถพิเศษ	19

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การสร้างรูปแบบโปรแกรมฯ ตามหลักการ/แนวคิด	25
การทดลองรูปแบบโปรแกรมฯ	27
การสร้างรูปแบบโปรแกรมฯ โดยใช้การทดลองในโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	40

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการทดลอง	41
การเสนอรูปแบบโปรแกรมฯ	76

	๗
	หน้า
มทที่ 5 สรุป อภิปราย และเสนอแนะ	77
บรรณานุกรม	90
ภาคผนวก	92
ภาคผนวก ก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	93
ภาคผนวก ข แผนการสอน	110

เลขหมู่
เลขทะเบียน ๐๐๔๖๗๘
วัน, เดือน, ปี 19 ก.ย. 31

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาวิจัย

ความจริงประการหนึ่งที่ต้องยอมรับกันก็คือ มีเด็กไทยจำนวนไม่น้อยที่มีความรู้ ความสามารถเป็นเลิศแตกต่างไปจากเด็กอื่น ๆ ถึงขั้นที่ได้เคยพบเห็นตามหน้าหนังสือพิมพ์ ซึ่งพอจะยกให้เห็นเป็นตัวอย่างได้ดังนี้

พิชิต ศิริวรรณ สามารถคิดเลขหลักล้านได้เมื่ออายุ 2 ขวบ เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เพียงเทอมเดียวก็ข้ามชั้นไปเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เพียง 2 เทอม ก็ข้ามไปเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 ต่อจากนั้นก็เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ไปอีกเทอมเดียวก็สอบข้ามชั้นไปเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จากการเรียนข้ามชั้นหลาย ๆ ครั้งทำให้เขาอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เมื่ออายุเพียง 9 ปี แล้วสามารถจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เมื่ออายุเพียง 11 ปี 6 เดือน และในที่สุดก็สอบเข้าเรียนต่อในคณะแพทยศาสตร์ขอนแก่นได้ (ไทยรัฐ, 15 พ.ค. 2518)

มนต์กานต์ เกื้อกูล เรียนจบชั้นประถมศึกษาในประเทศไทย แล้วติดตามบิดามารดาไปเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่สหรัฐอเมริกา ระหว่างเรียนอยู่นั้น ได้รับรางวัลยอดเยี่ยมในสาขาคณิตศาสตร์ ศิลปศาสตร์ การใช้ภาษาและการขับร้อง มนต์กานต์สามารถสอบผ่านเข้าไปเรียนในโรงเรียนเตรียมแพทย์ได้โดยไม่ต้องเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ไทยรัฐ, 30 ก.ค. 2524)

จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นได้ว่า กรณีของพิชิต ศิริวรรณ เป็นการเรียนข้ามชั้นไปตามขั้นตอนของระบบการศึกษา ซึ่งนับว่าเป็นความโชคดียิ่งของพิชิต ที่ไม่มีปัญหาด้านการปรับตัวในขณะที่เรียนร่วมกับเพื่อนที่มีอายุสูงกว่า ส่วนกรณีของมนต์กานต์ก็นับว่าเป็นความโชคดีส่วนตัวอีกเช่นกันที่พาตัวเองเข้าไปอยู่ในประเทศที่มีระบบการศึกษาที่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาความสามารถของตนเองไปได้อย่างเต็มที่ ถ้าหากมนต์กานต์ ยังคงต้องศึกษาอยู่ในประเทศไทยแล้ว ความสามารถพิเศษของเขาจะไม่มีโอกาสได้พัฒนาไปถึงขั้นนี้

การเรียนการสอนตามโรงเรียนในปัจจุบันนี้คำนึงถึงความสามารถของเด็กส่วนใหญ่ของ ต้องเป็นเกณฑ์ ทำให้เด็กสามารถพิเศษถูกจำกัดให้พัฒนาควบคู่ไปกับเด็กอื่น ๆ ซึ่งมีความสามารถน้อยกว่า เด็กเหล่านี้จึงไม่มีโอกาสพัฒนาเต็มกำลังความสามารถ จึงนับได้ว่าเป็นการสูญเสียพลังความสามารถอันใหญ่หลวงของชาติ เพราะเด็กเหล่านี้หากได้รับการสนับสนุนและส่งเสริมอย่างเต็มที่แล้วย่อมจะเป็นพลังอันเข้มแข็งของชาติได้ในอนาคต โดยเฉพาะในช่วงที่ประเทศกำลังอยู่ในระยะของการพัฒนาซึ่งต้องการบุคลากรที่มีความสามารถสูงในสาขาวิชาการต่าง ๆ ทุกสาขา เริ่มตั้งแต่ผู้มีความสามารถสูงในการบริหารประเทศ ตลอดจนผู้มีความสามารถสูงในการประดิษฐ์คิดค้นสิ่งต่าง ๆ

จากการเห็นคุณค่าของการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาความสามารถของเด็กสามารถพิเศษว่าเป็นวิธีการหนึ่งที่จะช่วยเพิ่มคุณภาพของประชากรให้อยู่ในระดับสูง คณะผู้วิจัยจึงสร้างรูปแบบโปรแกรมการศึกษาสำหรับเด็กสามารถพิเศษขึ้น โดยมีความคาดหวังว่า รูปแบบที่สร้างขึ้นจะเป็นแนวทางหนึ่งที่เป็นไปได้ สำหรับโรงเรียนประถมศึกษาในการนำไปดัดแปลงใช้ให้เหมาะสมกับสภาพและความพร้อมของโรงเรียนแต่ละแห่ง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อสร้างรูปแบบโปรแกรมการศึกษาสำหรับเด็กสามารถพิเศษในชั้นประถมศึกษา โดยใช้โปรแกรมการศึกษาสำหรับเด็กสามารถพิเศษที่สร้างขึ้นในโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ฝ่ายประถม) เป็นตัวแบบ

คำจำกัดความ

เด็กสามารถพิเศษ หมายถึง เด็กที่มีสมรรถภาพทางสมองสูง มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับดีมาก และมีความคิดสร้างสรรค์สูง

สมรรถภาพทางสมอง หมายถึง คะแนนที่เด็กได้จากการทำแบบทดสอบสมรรถภาพทางสมอง Standard Progressive Matrices ชุด A, B, C, D, E และ Raven

ความคิดสร้างสรรค์ หมายถึง คะแนนที่เด็กได้จากการทำแบบทดสอบความคิด
อย่างสร้างสรรค์ โดยอาศัยรูปแบบ ก ของ Torrance (Torrance Test of
Creative Thinking, Figural Form a) ซึ่งคณะผู้วิจัยคือ อารี รังสินันท์
และคณะ ได้ให้นักภาษาศาสตร์แปลคำสั่งของแบบสอบเป็นภาษาไทย โดยส่วนที่เป็น
การคิดอย่างสร้างสรรค์ โดยอาศัยรูปภาพและสิ่งเร้าของกิจกรรมยังอยู่ในลักษณะเดิม

เด็กที่มีสมรรถภาพทางสมองสูง หมายถึง เด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
โรงเรียนสาธิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ฝ่ายประถม) ปีการศึกษา 2525 ซึ่งมี
สมรรถภาพทางสมองอยู่ในระดับฉลาดมาก ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในคู่มือแบบสอบ
สมรรถภาพทางสมอง Standard Progressive Matrices ของ Raven
คือ ได้คะแนนเท่ากับหรือสูงกว่าคะแนนที่ตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 95

เด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับดีมาก หมายถึง เด็กชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 4 โรงเรียนสาธิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ฝ่ายประถม) ปีการศึกษา 2525
ซึ่งมีผลการเรียนภาคปลาย เมื่อเรียนอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2524
อยู่ในระดับดีมาก

เด็กที่มีความคิดสร้างสรรค์สูง หมายถึง เด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
โรงเรียนสาธิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ฝ่ายประถม) ปีการศึกษา 2525 ที่ทำคะแนน
ความคิดสร้างสรรค์ลักษณะใดลักษณะหนึ่งหรือมากกว่า (ความคิดคล่องตัว ความคิดริเริ่ม
ความคิดตกแตง) ตั้งแต่ค่าแห่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 50 ขึ้นไป จากการทำแบบสอบ
การคิดอย่างสร้างสรรค์ โดยอาศัยรูปแบบ ก ของ Torrance

รูปแบบโปรแกรมการศึกษาสำหรับเด็กสามารถพิเศษ หมายถึง แนวทาง
ในการดำเนินการเพื่อจัดการศึกษาให้แก่เด็กสามารถพิเศษในชั้นประถมศึกษา

ขอบเขตของการวิจัย

1. ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
ปีการศึกษา 2525 ในโรงเรียนสาธิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ฝ่ายประถม) ซึ่งได้รับการ
คัดเลือกให้เข้าร่วมในโปรแกรม ในฐานะเป็นเด็กสามารถพิเศษตามคำจำกัดความ
ของคำว่าเด็กสามารถพิเศษที่ใช้ในการวิจัยนี้

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ เครื่องมือมาตรฐานและเครื่องมือที่คณะผู้วิจัยสร้างขึ้น

2.1 เครื่องมือมาตรฐาน ได้แก่

1. แบบทดสอบสมรรถภาพทางสมอง Standard Progressive Matrices ชุด A,B,C,D และE ของ Raven
2. แบบสอบการคิดอย่างสร้างสรรค์ Torrance Test of Creative Thinking Figural Form A

2.2 เครื่องมือที่คณะผู้วิจัยสร้างขึ้น ได้แก่

1. แบบสอบถามผู้ปกครองเกี่ยวกับลักษณะของบุตรหลาน
2. แบบสอบถามครูเกี่ยวกับลักษณะของนักเรียน
3. แบบสำรวจตนเองสำหรับนักเรียน
4. แบบบันทึกพฤติกรรมนักเรียน (บันทึกโดยผู้ปกครอง)
5. แบบบันทึกพฤติกรรมนักเรียน (บันทึกโดยอาจารย์ประจำชั้น)
6. แบบสอบถามผู้ปกครองเพื่อประเมินผลโปรแกรม
7. แบบสอบถามครูเพื่อประเมินผลโปรแกรม
8. แบบสอบถามนักเรียนเพื่อประเมินผลโปรแกรม
9. แผนการสอน

3. แผนการสอนที่ใช้ในการวิจัยนี้เป็นแผนการสอนที่คณะผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยกำหนดลักษณะของกิจกรรมในแผนการสอนให้เป็นกิจกรรมประเภทเสริมการเรียนรู้ (enrichment activities) ซึ่งมุ่งเน้นกระบวนการในการคิดและความคิดสร้างสรรค์มากกว่าความรู้เนื้อหาวิชา เนื้อหาวิชาที่นำมาสอนเป็นเพียงสื่อให้เกิดกระบวนการในการคิดเท่านั้น แผนการสอนมีทั้งหมด 13 แผน

ข้อควรสังเกต

1. เครื่องมือที่คณะผู้วิจัยใช้ในการคัดแยกเด็กสามารถพิเศษออกจากเด็กทั่วไป สามารถคัดแยกเด็กสามารถพิเศษได้ตามความหมายของเด็กสามารถพิเศษที่กำหนดไว้ในคำจำกัดความ

2. รูปแบบโปรแกรมการศึกษาที่สร้างขึ้นเป็นแค่เพียงรูปแบบหนึ่งเท่านั้น ยังมีรูปแบบอื่น ๆ ได้อีกหลายรูปแบบ

ความไม่สมบูรณ์ของการวิจัย

1. ตัวอย่างประชากรจากเรียนบ้างบางครั้งเนื่องจากสาเหตุที่ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ เช่น เจ็บป่วย หรือผู้ปกครองมีกิจธุระจำเป็น จึงต้องรับตัวเด็กกลับไปก่อนถึงเวลาเรียน
2. ตัวอย่างประชากรมีจำนวนน้อย ทำให้ข้อมูลที่รวบรวมได้มีความจำกัด

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. รูปแบบโปรแกรมการศึกษาสำหรับเด็กสามารถพิเศษในชั้นประถมศึกษาที่สร้างขึ้น สามารถนำไปใช้เป็นแบบในการสร้างโปรแกรมการศึกษาสำหรับเด็กสามารถพิเศษในโรงเรียนประถมศึกษาได้ โดยดัดแปลงให้เหมาะสมกับสภาพการณ์และความพร้อมของโรงเรียนนั้น ๆ
2. กิจกรรมการเรียนการสอนที่สร้างขึ้นใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ครูสามารถนำไปใช้หรือดัดแปลงใช้ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ของนักเรียนได้
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้สามารถนำไปใช้หรือดัดแปลงใช้ให้เหมาะสมกับโปรแกรมที่สร้างขึ้นได้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วรรณคดีที่เกี่ยวข้อง

การนำเสนอในบทนี้จะแบ่งออกเป็น 5 ส่วน คือ

1. ความหมายของคำว่าเด็กสามารถพิเศษ
2. การคัดแยกเด็กสามารถพิเศษ
3. โปรแกรมการศึกษาสำหรับเด็กสามารถพิเศษ
4. ตัวอย่างโปรแกรมการศึกษาสำหรับเด็กสามารถพิเศษ

ความหมายของคำว่าเด็กสามารถพิเศษ

ไม่มีใครสามารถให้คำจำกัดความที่เฉพาะเจาะจงของคำว่า เด็กสามารถพิเศษ (gifted child) ได้ เพราะความหมายของคำขึ้นอยู่กับลักษณะที่ผู้พบเห็นว่าสำคัญและต้องการจะกล่าวถึง ดังนั้นความหมายของคำจึงแตกต่างกันไป แล้วแต่ภูมิหลังของผู้พูด ตัวอย่างเช่น จากรายงานของ Abraham (1958) กล่าวว่านิสิตคนหนึ่งได้รวบรวมความหมายของคำว่า เด็กสามารถพิเศษ ได้ถึง 113 ความหมาย อย่างไรก็ตาม ถึงแม้ว่าจะมีความแตกต่างกันในด้านการให้คำจำกัดความ แต่ก็ยังมีความคิดเห็นร่วมกันบางประการที่ระบุไว้ว่า ใครมีความสามารถพิเศษ เช่น มีระดับสติปัญญา (IQ) สูง หรือมีผลสัมฤทธิ์เป็นเลิศทางด้านการเรียนด้านใดด้านหนึ่ง เป็นต้น ในปัจจุบันนี้ การศึกษาเกี่ยวกับเด็กสามารถพิเศษมักจะรวมแนวคิดด้านความคิดสร้างสรรค์เข้าไปเป็นส่วนหนึ่งด้วย คือไปนี้เป็นตัวอย่างของการอธิบายความหมายของเด็กสามารถพิเศษ

Fliegler และ Bish (1959) ได้อธิบายความหมายของเด็กสามารถพิเศษไว้ว่า เด็กสามารถพิเศษหมายถึง เด็กที่มีระดับสติปัญญาสูง และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงอยู่ในระดับ 10-15 เปอร์เซ็นต์แรกของจำนวนนักเรียนในโรงเรียนและ/หรือเด็กที่มีความสามารถระดับสูงในสาขาวิชาเฉพาะต่าง ๆ เช่น คณิตศาสตร์ วิศวกรรม วิทยาศาสตร์ ศิลปะ การเขียนสร้างสรรค์ ดนตรี ความเป็นผู้นำ ตลอดจนความสามารถอย่างสร้างสรรค์เป็นยอดในการสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม

ตัวอย่างอีกตัวอย่างหนึ่งที่สามารถชี้ให้เห็นถึงวิธีการอธิบายความหมายของคำว่า เด็กสามารถพิเศษ ได้จากการสำรวจองค์ประกอบของการมีความสามารถพิเศษ ในปี ค.ศ. 1956-1957 ของ Ohio Valley Guidance Council พบว่าลักษณะเด่นที่ผู้บริหารการศึกษากล่าวถึงความหมายของเด็กสามารถพิเศษเรียงตามลำดับได้ดังนี้ อันดับแรกคือ มีความถนัดทางวิชาการ เฉพาะด้าน ถัดมาคือสติปัญญาอยู่ในระดับสูง อันดับสาม ได้แก่การมีความคิดสร้างสรรค์และความสามารถในการเป็นผู้นำ

ในปัจจุบันความหมายของเด็กสามารถพิเศษที่นิยมใช้กันอยู่แพร่หลายได้แก่ ความหมายซึ่งกำหนดโดย U.S. Office of Education (1972) ซึ่งได้อธิบายแนวคิดเกี่ยวกับเด็กสามารถพิเศษไว้ว่า เด็กสามารถพิเศษคือเด็กที่อยู่เชี่ยวชาญด้านนี้ ระบุว่า เป็นผู้มีความสามารถอยู่ในระดับสูง อันก่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางบ้านต่าง ๆ สูง เด็กเหล่านี้ต้องการการจัดโปรแกรมการศึกษาและ/หรือบริการทางการศึกษาที่แตกต่างไปกับโปรแกรมการศึกษาที่โรงเรียนจัดให้กับเด็กโดยทั่วไป ทั้งนี้เพื่อให้เกิดคุณค่าทั้งแก่ตัวเองและสังคม เด็กเหล่านี้สื่อให้เห็นแนวหรือแสดงให้เห็นผลสัมฤทธิ์เป็นเลิศทางบ้านต่าง ๆ ต่อไปนี้ อย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง

1. ความสามารถทางบ้านสติปัญญาทั่วไป
2. ความถนัดทางวิชาการ เฉพาะด้าน
3. ความคิดสร้างสรรค์
4. ความสามารถในการ เป็นผู้นำ
5. ความสามารถทางศิลปะ คนตรี
6. ความสามารถทางทักษะ

เมื่อพิจารณาโดยรวมสามารถกล่าวได้ว่า เด็กสามารถพิเศษมักหมายถึง เด็กที่ฉลาด มีระดับสติปัญญาสูงหรือมีสัมฤทธิ์ผลทางวิชาการสูง อย่างไรก็ตาม แนวโน้มของการให้ความหมายของเด็กสามารถพิเศษลดความสำคัญของระดับสติปัญญาลง แต่ไปเพิ่มพูนความสำคัญทางบ้านการสร้างสรรค์ และพรสวรรค์เฉพาะอย่าง เพราะถือว่า ทั้งสองอย่าง เป็นตัวบ่งบอกชนิดของความสามารถพิเศษ (Getzels และ Dillon, 1973)

จากการให้ความหมายที่แตกต่างกันของคำว่าเด็กสามารถพิเศษตามที่ได้อธิบายมาแล้ว ดังนั้นเมื่อต้องการสร้างโปรแกรมการศึกษาให้แก่เด็กสามารถพิเศษ จึงจำเป็นต้องพิจารณาหรือกำหนดความหมายของคำนี้ให้เป็นที่เข้าใจตรงกันเสียก่อน

การคัดแยกเด็กสามารถพิเศษ

การระบุว่า ใคร เป็นเด็กสามารถพิเศษทำได้ไม่่ง่ายนัก เพราะเด็กสามารถพิเศษ แสดงพฤติกรรมออกมาในรูปแบบต่าง ๆ กัน เด็กสามารถพิเศษบางคนแสดงลักษณะนิสัยอย่างใดอย่างหนึ่งออกมาให้เห็นอย่างเด่นชัด แต่บางคนก็แสดงออกมาในลักษณะรวม ๆ ๓๒ บางคนก็ไม่แสดงออกมาให้เห็นที่สังเกตได้เลย วิธีการคัดแยกเด็กสามารถพิเศษที่นิยมใช้กันอยู่โดยทั่วไป คือการใช้แบบสอบและการสังเกตของครู อย่างไรก็ตาม เนื่องจากความจำกัดของแบบสอบที่มีใช้อยู่ในประเทศไทย จึงนับว่าเป็นวิธีการที่ไม่ค่อยสะดวกนัก แต่วิธีนี้ก็มักจำเป็นและสำคัญอย่างยิ่งวิธีหนึ่ง ที่มีระบบระเบียบในการคัดแยกเด็กสามารถพิเศษออกจากกลุ่มเด็กปกติ การคัดแยกเด็กสามารถพิเศษด้วยการสังเกตอาจมีผลขาดได้ง่าย ตัวอย่างของ ความผิดพลาด ได้แก่การระบุเด็กที่เมื่อใช้แบบสอบสติปัญญาแล้วพบว่า เด็กคนนั้นไม่ได้มีระดับสติปัญญาสูงอยู่ในเกณฑ์ที่จัดว่ามีความสามารถพิเศษได้ หรือในบางกรณีก็ไม่ได้ระบุเด็กที่แบบสอบสติปัญญาระบุว่า เป็นเด็กที่มีความสามารถพิเศษ ดังนั้นวิธีการคัดแยกเด็กสามารถพิเศษที่มีประสิทธิภาพที่สุด จึงควรประกอบด้วยวิธีการต่าง ๆ หลายวิธี เพื่อขจัดข้อผิดพลาดให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ตัวอย่างของ เครื่องมือที่นำมาใช้คัดแยกเด็กสามารถพิเศษออกจากกลุ่มเด็กปกติมีดังต่อไปนี้

1. แบบสอบสติปัญญารายบุคคล (Individual Intelligence Tests) เป็นเครื่องมือที่ดีที่สุด แต่ทำได้ยากเพราะต้องการผู้เชี่ยวชาญพิเศษในการแปลผล และใช้เวลามาก จึงไม่ถือว่าเป็นเครื่องมือที่เหมาะสมในการนำมาคัดแยกเด็กในระยะแรก

2. แบบสอบสติปัญญาเป็นกลุ่ม (Group Tests of Intelligence) เป็นเครื่องมือที่นำไปใช้คัดแยกเด็กได้ดีเช่นเดียวกัน เป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ค้นพบเด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ต่ำกว่าความสามารถ นั่นคือเด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ต่ำกว่าแต่มีระดับสติปัญญาสูง และในทำนองเดียวกันก็ช่วยให้ค้นพบเด็กที่มีผลสัมฤทธิ์สูง แต่มีระดับสติปัญญาไม่สูง

มากนัก ซึ่งทำให้ต้องนำไปสู่การสืบสวนที่ลึกซึ้งยิ่งขึ้น เพื่อการคัดแยก การใช้แบบ
สอบสติปัญญาเป็นกลุ่มมีข้อบกพร่องคือ อาจจะไม่สามารถคัดแยกเด็กที่มีปัญหาทางคำ
การอ่านและปัญหาทางคำนวณ

ในระยะเริ่มแรกของการศึกษาเกี่ยวกับเด็กสามารถพิเศษ มักใช้แบบสอบ
สติปัญญาแต่เพียงอย่างเดียวในการคัดแยกเด็ก ในระยะต่อมาจึงเพิ่มการใช้แบบสอบ
ความสามารถพิเศษเฉพาะอย่างกับเด็กที่ส่อให้เห็นแว้วว่ามีความสามารถพิเศษเฉพาะ
อย่างนั้นเข้าไปด้วย เช่น ใช้แบบสอบความสามารถพิเศษทางคำนวณคณิตศาสตร์กับเด็ก
ที่หาคะแนนคณิตศาสตร์ได้เป็นเลิศ เป็นต้น (Stanley, 1979) นอกจากนี้ยังมี
ความพยายามที่จะคัดแยกเด็กสามารถพิเศษโดยการประเมินจากคำคมที่แสดงออกถึง
ความคิดสร้างสรรค์ของเด็ก ตัวอย่างเช่น จากการศึกษาของ Martinson และ
Seagoe (1967) พบว่า เด็กกลุ่มที่มีระดับสติปัญญาสูง (วัดโดยใช้ Stanford-
Binet ได้ค่าเฉลี่ย 142.7) สามารถสร้างผลผลิตสร้างสรรค์ได้มากกว่าเด็กกลุ่มที่มี
ระดับสติปัญญาต่ำกว่า (วัดโดยใช้ Stanford - Binet ได้ค่าเฉลี่ย 107.5) ดังนั้น
แบบสอบสติปัญญาจึงพอจะนำไปใช้เป็นตัวทำนายผลผลิตสร้างสรรค์ของเด็กได้ด้วย

ในการศึกษาเกี่ยวกับความคิดสร้างสรรค์ของเด็ก ได้มีผู้พยายามที่จะศึกษา
ตัวแปรต่าง ๆ อันจะเป็นตัวทำนายการสร้างสรรค์ในวัยผู้ใหญ่ การศึกษาเหล่านี้แสดง
ว่า การวัดความสามารถในการคิดอย่างสร้างสรรค์ใช้เป็นตัวทำนายสัมฤทธิ์ผลด้าน
การสร้างสรรค์ได้ดีกว่าการวัดระดับสติปัญญาและสัมฤทธิ์ผลด้านวิชาการ แต่อย่างไร
ก็ตามจากการศึกษาของ Torrance (1966) ปรากฏว่า คะแนนที่เด็กสอบได้โดยใช้
แบบสอบของ Torrance เพื่อวัดการคิดอย่างสร้างสรรค์มีสหสัมพันธ์ค่อนข้างสูงกับ
คะแนนที่เด็กสอบได้โดยใช้แบบสอบสติปัญญา อย่างไรก็ตาม เนื่องจากผู้ที่มีระดับสติปัญญา
สูงมีความแตกต่างระหว่างบุคคลมาก จึงไม่ควรคาดหวังว่าการคิดอย่างสร้างสรรค์จะ
มีสหสัมพันธ์กับระดับสติปัญญาสูงมาก ดังนั้นการศึกษาด้านการสร้างสรรค์ของผู้ที่มีระดับ
สติปัญญาสูงเป็นรายบุคคลจึง เป็นสิ่งที่สมควรกระทำ

ข้อควรสังเกตรประการหนึ่งในการใช้คะแนนที่ได้จากแบบสอบสติปัญญา เป็นเกณฑ์
ในการคัดแยกก็คือ ไม่มีข้อกำหนดที่แน่นอนลงไปว่า คะแนนสติปัญญาระดับใดคือเกณฑ์
มาตรฐาน ทั้งนี้เป็นเพราะแบบสอบสติปัญญาแต่ละชนิดมีข้อจำกัดแตกต่างกัน ความหมาย
ของคะแนนที่ได้จากการใช้แบบสอบต่างชนิดกัน จึงไม่เหมือนกัน ดังนั้นการแปลความหมาย

ของคะแนนจึงต้องทำอย่างระมัดระวัง โดยต้องศึกษาข้อจำกัดและคุณสมบัติของแบบสอบนั้น
อย่างถี่ถ้วน

3. แบบสอบผลสัมฤทธิ์ (Test of Achievement) มีข้อจำกัดเช่นเดียวกับแบบสอบสติปัญญาเป็นกลุ่ม คือไม่สามารถคัดแยกเด็กที่มีปัญหาค้นการอ่านและคำนวณ นอกจากนี้แบบสอบผลสัมฤทธิ์ยังไม่สามารถคัดแยกเด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ต่ำกว่าความสามารถ

4. ผลการเรียน (School Grades) ผลการเรียนพอจะนำมาใช้เป็นเครื่องมือหยาม ๆ ในการคัดแยกได้ โดยทั่วไปสามารถกล่าวได้ว่า เด็กที่ได้อันดับคะแนน A หรือ B มีโอกาสที่จะเป็นเด็กสามารถพิเศษมากกว่าเด็กที่ได้อันดับคะแนนต่ำกว่า แต่อย่างไรก็ดี ข้อหนึ่งที่ต้องพึงระวังในการแปลความหมายของอันดับคะแนนก็คือ ในบางกรณีอันดับคะแนนไม่ใช่เครื่องบ่งชี้ผลสัมฤทธิ์ของเด็กเพียงอย่างเดียว

5. การสังเกตของครู (Teacher Observation) เมื่อใดก็ตามที่ครูได้รับมอบหมายให้คัดเลือกเด็กที่ครูคิดว่ามีความสามารถพิเศษ ผลมักปรากฏว่า ครูไม่สามารถทำได้ถูกต้อง แม่นยำนัก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีที่ครูถูกขอร้องให้ใช้วิจารณญาณของตัวเองตัดสินโดยไม่ได้มีการทำความตกลงกันไว้ก่อนว่า เด็กสามารถพิเศษหมายความว่าอย่างไร จากการศึกษาของ Pegneto และ Birch (1959) พบว่า ครูไม่ได้ระบุเด็กจำนวนถึง 55% ซึ่งต่อมาภายหลังถูกค้นพบว่า เด็กเหล่านั้นเป็นเด็กสามารถพิเศษ โดยใช้เกณฑ์ที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้น ในขณะที่เดียวกัน ครูระบุเด็กจำนวน 31% ที่ไม่ใช่เด็กสามารถพิเศษว่าเป็นเด็กสามารถพิเศษ อย่างไรก็ตาม ได้มีการค้นพบว่า ครูสามารถระบุเด็กสามารถพิเศษได้ถูกต้องขึ้น เมื่อครูใช้แบบสำรวจศึกษาพฤติกรรม (behavioral characteristics) เป็นเกณฑ์ในการสังเกต เด็กสามารถพิเศษที่ครูมักไม่ระบุคือเด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ต่ำกว่าความสามารถ หรือเด็กที่มีปัญหาทางอารมณ์ หรือเด็กที่ต่อต้านหรือไม่สนใจการเรียน การสังเกตของครูควรใช้ประกอบการทดสอบระดับสติปัญญาและการทดสอบผลสัมฤทธิ์ ไม่ควรใช้โดด ๆ

นอกจากการสังเกตของครู เพื่อน ๆ ของเด็กก็สามารถระบุกันเองได้ Granzin และ Granzin (1969) พบว่า การระบุโดยเพื่อน ๆ มีสหสัมพันธ์อย่างสูงกับการระบุโดยครู นอกจากครูและเพื่อน ๆ พ่อแม่หรือแม่แต่ตัวเองก็สามารถใช้เป็นตัวระบุที่มีความสามารถพิเศษได้

โปรแกรมการศึกษาสำหรับเด็กสามารถพิเศษ

1. ความหมาย โปรแกรมการศึกษาสำหรับเด็กสามารถพิเศษเป็นโปรแกรมการศึกษาที่จัดขึ้นเพื่อช่วยให้เด็กสามารถพิเศษได้มีโอกาสพัฒนาความสามารถของตนเอง ไปให้ได้มากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากนักการศึกษาที่มีความเห็นว่าหลักสูตรปกติไม่สามารถสนองตอบต่อความต้องการเป็นพิเศษของเด็กเหล่านี้ได้ เป็นเหตุให้เด็กสามารถพิเศษต้องสูญเสียความสามารถพิเศษที่มีอยู่ในตัวไป ดังนั้น นักการศึกษาจึงสนับสนุนและส่งเสริมให้มีการจัดโปรแกรมการศึกษาเฉพาะสำหรับเด็กสามารถพิเศษ

2. ลักษณะของโปรแกรมการศึกษาสำหรับเด็กสามารถพิเศษ กล่าวโดยทั่วไป โปรแกรมการศึกษาสำหรับเด็กสามารถพิเศษแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ ดังนี้

2.1 เร่งการเรียนรู้ (acceleration) เป็นการให้เด็กสามารถพิเศษได้เข้าเรียนหลักสูตรใดหลักสูตรหนึ่งเร็วขึ้นหรือได้เรียนไปตามหลักสูตรได้เร็วตามความสามารถของตน จึงทำให้เด็กสามารถพิเศษสามารถเรียนจบหลักสูตรใดหลักสูตรหนึ่ง เมื่ออายุยังน้อยกว่าหรือใช้เวลาน้อยกว่าเด็กปกติ การเร่งการเรียนรู้สำหรับเด็กสามารถพิเศษมีทั้งผู้สนับสนุนและผู้ไม่เห็นด้วย ผู้สนับสนุนกล่าวว่าการเร่งการเรียนรู้เป็นการให้ประสบการณ์ทางการศึกษาที่เหมาะสมแก่เด็กสามารถพิเศษ ทำให้เด็กสามารถพิเศษจบการศึกษาเร็วขึ้น จึงสามารถออกไปประกอบอาชีพ ทำประโยชน์ต่อตนเองและสังคมได้เร็วขึ้น ส่วนผู้ที่ไม่เห็นด้วยกับการเร่งการเรียนรู้มักกล่าวถึงความกลัวในทันตปัญหาการปรับตัวทางอารมณ์และสังคมของเด็ก เมื่อต้องไปเรียนร่วมกับเด็กอื่น ๆ ที่มีอายุมากกว่า

2.2 ส่งเสริมการเรียนรู้ (enrichment) เป็นการให้เด็กสามารถพิเศษได้เรียนรู้เพิ่มเติมไปจากหลักสูตรปกติ เด็กที่ได้รับการส่งเสริมการเรียนรู้ไม่ได้รับการเลื่อนไปเรียนชั้นสูงขึ้นหรือเรียนจบหลักสูตรเร็วขึ้นกว่าเด็กปกติ การส่งเสริมการเรียนรู้ให้แก่เด็กสามารถพิเศษมีทั้งผู้สนับสนุนและผู้ไม่เห็นด้วย เช่น เกี่ยวกับการเร่งการเรียนรู้ ผู้สนับสนุนกล่าวว่า การส่งเสริมการเรียนรู้เหมาะสมแก่เด็กสามารถพิเศษ เพราะเด็กสามารถพิเศษยังควรต้องเรียนร่วมกับเพื่อน ๆ วยเดียวกัน ส่วนผู้ไม่เห็นด้วยให้ข้อวิพากษ์วิจารณ์ว่า การส่งเสริมการเรียนรู้เป็นการกีดกันความสามารถของเด็กไม่ปล่อยให้ไปตามธรรมชาติ เพราะเด็กพวกนี้สามารถเรียนเรื่องที่สูงกว่าระดับชั้นได้ การส่งเสริมการเรียนรู้จึงไม่เป็นหนทางที่สนองตอบต่อความต้องการของเด็กสามารถพิเศษได้อย่างแท้จริง

การเสริมการเรียนทำได้ 3 ลักษณะ คือ

2.2.1 .เสริมการเรียนในแนวลึกหมายถึง การให้เด็กสามารถพิเศษ ได้ศึกษาเนื้อหาวิชาในหลักสูตรอย่างลึกซึ้งและเข้มข้นกว่าเด็กปกติอื่น ๆ ตัวอย่างเช่น เมื่อเด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เรียนเรื่องเศษส่วน เด็กสามารถพิเศษก็จะเรียนเรื่องเศษส่วนเช่นเดียวกันแต่ลึกซึ้งและเข้มข้นขึ้น เช่น ทำโจทย์ปัญหาที่ซับซ้อนพลิกแพลงขึ้น

2.2.2 เสริมการเรียนในแนวกว้าง หมายถึง การให้เด็กสามารถพิเศษได้ศึกษาเนื้อหาวิชาในหลักสูตรในแนวกว้างด้วยการนำไปสัมพันธ์กับเรื่องอื่น ๆ เพื่อขยายวงของความรู้ในเรื่องนั้นให้กว้างขวางขึ้น ตัวอย่างเช่น เมื่อเด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เรียนเรื่องเศษส่วน เด็กสามารถพิเศษอาจจะศึกษาเรื่อง "โลกของเศษส่วน" ซึ่งครอบคลุมการใช้เศษส่วนในแง่มุมต่าง ๆ เช่น ในงานศิลปะ ในงานก่อสร้าง ในการเก็บข้อมูลทางวิทยาศาสตร์ เป็นต้น

2.2.3 การเรียนเรื่องที่ทันสมัย หมายถึง การให้เด็กสามารถพิเศษได้ศึกษาเรื่องราวของสิ่งต่าง ๆ รอบตัวที่เกิดขึ้นในขณะนั้นตามความสามารถและความสนใจของตัวเอง เช่นการศึกษาเรื่องราวของดาวหางฮอลล์เลย์ในขณะที่ดาวหางฮอลล์เลย์เคลื่อนมาอยู่ในระยะที่ชาวโลกสามารถมองเห็นได้

3. ชนิดของโปรแกรมการศึกษาสำหรับเด็กสามารถพิเศษ เมื่อพิจารณาการจัดชนิดของโปรแกรมในแง่ของการบริหารหรือการจัดการแล้ว สามารถแบ่งออกได้เป็น 4 ชนิด ได้แก่ โปรแกรมการเร่งการเรียน โปรแกรมการจัดกลุ่มตามความสามารถ โปรแกรมการศึกษาเป็นรายบุคคล และโปรแกรมการแนะแนว

3.1 โปรแกรมการเร่งการเรียน (Acceleration Program) หมายถึง โปรแกรมที่เปิดโอกาสให้เด็กสามารถพิเศษเข้าเรียน **เร็วขึ้น** หรือเรียนจบหลักสูตร หรือสำเร็จการศึกษาได้เร็วขึ้น เท่าที่เคยมีผู้จัดทำกันอยู่มีหลายแบบดังนี้

3.1.1 การรับเด็กเข้าเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาให้เร็วขึ้น (Early Admission to Elementary School) เป็นโปรแกรมที่จัดขึ้นเพื่อสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลในแง่ที่ว่าเด็กสามารถพิเศษมีความพร้อมที่จะเรียนเร็วกว่าเด็กวัยเดียวกัน จึงสมควรให้เข้าเรียนในชั้นอนุบาลหรือชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ให้เร็วขึ้นกว่าเด็กอื่น ๆ แทนที่จะรอจนกระทั่งอายุถึงตามที่กำหนดจึงจะให้

เข้าเรียนได้ อย่างไรก็ตาม การเร่งการ เรียนแบบนี้มีความจำกัดอยู่ที่วิธีคัดแยกเด็ก เพื่อให้แน่ใจว่า ผู้ที่ได้รับการคัดแยกเข้ามาเรียนมีความสามารถที่จะเรียนได้อย่างแท้จริง

3.1.2 การข้ามชั้น (Grade Skipping) เป็นโปรแกรม ที่จัดให้เด็กสามารถพิเศษได้เลื่อนไปเรียนในชั้นที่สูงกว่า โดยยังไม่ต้องจบชั้นที่กำลัง เรียนอยู่หรือเลื่อนข้ามชั้นบางชั้นโดยไม่ต้องเรียนเลย ตัวอย่าง เช่น เด็กสามารถพิเศษ ยังไม่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 อาจเลื่อนไปเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 หรือข้ามไป เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ได้เลย จากประสบการณ์ที่เคยมีผู้จัดโปรแกรมแบบนี้ พบว่า มีเด็กสามารถพิเศษเป็นจำนวนมากที่สามารถเรียนในระดับชั้นที่สูงกว่าได้ 1 ถึง 2 ระดับชั้น โดยไม่มีปัญหาในด้านการปรับตัวทางอารมณ์และสังคม โปรแกรมการ ข้ามชั้นเรียนที่ประสบความสำเร็จมักทำกันในระหว่าง 3 ปีแรกของระดับประถมศึกษา ตอนต้นคือในระหว่างประถมศึกษาปีที่ 1-3 ในระหว่างชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น หรือใน ระหว่าง 2 ปีสุดท้ายของระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย การข้ามชั้นเป็นกระบวนการที่ ง่าย ประหยัด แต่ไม่ส่งเสริมแนวคิดในแง่ของการจัดหลักสูตรพิเศษ เฉพาะสำหรับเด็ก สามารถพิเศษ การเร่งการ เรียนแบบข้ามชั้นเป็นที่ยอมรับกันน้อยในปัจจุบัน จะมีการ จัดทำกันบ้างก็เฉพาะในกรณีพิเศษจริง ๆ โดยมีการวางแผนกันอย่างรอบคอบ เนื่องจากเด็กต้องปรับตัวเข้ากับเพื่อนกลุ่มใหม่ซึ่งโตกว่า และอาจประสบปัญหา ด้าน การขาดความต่อเนื่องของเนื้อหาวิชา

3.1.3 การรวมชั้น (Combined Grades) เป็นโปรแกรม ที่จัดให้เด็กสามารถพิเศษได้เรียนเนื้อหาอย่างเดียวกับเด็กปกติ แต่เปิดโอกาสให้เด็ก ใช้เวลาเรียนน้อยลง ทั้งนี้เพื่อแก้ปัญหาการขาดความต่อเนื่องของเนื้อหาวิชา การจัด โปรแกรมลักษณะนี้อาจทำได้โดยนำเด็กสามารถพิเศษที่มีระดับความสามารถเดียวกัน มารวมกลุ่มกันแล้วปรับหลักสูตรที่อยู่เหนือกว่าระดับสองหรือสามปีให้ใช้เวลาเรียนน้อย กว่าปกติ ตัวอย่าง เช่น รวมกลุ่มเด็กสามารถพิเศษชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 แล้วรับ หลักสูตรชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และ 4 โดยผสมผสานเข้าด้วยกันให้เด็กกลุ่มนี้เรียน ภายใน 1 ปี อย่างนี้แสดงว่าเด็กกลุ่มนี้สามารถเรียนได้เร็วขึ้น 1 ปี คือเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 2, 3 และ 4 จบภายในเวลาเพียง 2 ปี การจัดโปรแกรมลักษณะนี้

ได้สนองความสามารถของเด็กโดยเด็กไม่ต้องเปลี่ยนไปเรียนกับเพื่อนกลุ่มใหม่ เหมือนกับการข้ามชั้น การรวมชั้นมีผลเสียตรงที่เน้นการครอบคลุมเนื้อหาวิชา เด็กจึงขาดโอกาสที่จะได้รับประสบการณ์การเรียนรู้ที่กว้างขวางลึกซึ้ง โปรแกรมลักษณะนี้นิยมทำกันในระดับประถมศึกษา หรืออาจมีทำกันบ้างในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

3.1.4 การเรียนแบบไม่มีชั้นในระดับประถมศึกษา

(Ungraded Primary or Intermediate Grade) เป็นโปรแกรมที่จัดให้เด็กสามารถพิเศษได้ก้าวหน้าไปตามความสามารถ ทำให้สามารถจบชั้นประถมศึกษาตอนต้นหรือชั้นประถมศึกษาตอนปลายเร็วขึ้นกว่าปกติ โดยเด็กสามารถพิเศษเรียนอยู่ในชั้นเรียนปกติ และในระหว่างที่เรียนอยู่นั้นได้รับการสนับสนุนและส่งเสริมให้ก้าวหน้าไปตามความสามารถจนจบหลักสูตรประถมศึกษาตอนต้นหรือหลักสูตรประถมศึกษาตอนปลายเร็วกว่าเด็กอื่น ๆ ตัวอย่างเช่น เด็กสามารถพิเศษเรียนไปตามความสามารถจากประถมศึกษาปีที่ 1-3 แล้วเข้าเรียนโปรแกรมปกติของชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เมื่อมีความพร้อม

3.1.5 การย่อเวลาเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

(Telescoping Junior High) เป็นโปรแกรมย่อเวลาเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จาก 3 ปีให้เหลือเพียง 2 ปี ทั้งนี้เนื่องจากหลักสูตรระดับมัธยมศึกษาตอนต้นส่วนใหญ่มีลักษณะของการทบทวนสิ่งที่เรียนมาแล้วจากระดับประถมศึกษาและเป็นการเตรียมตัวสำหรับการเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เด็กสามารถพิเศษจึงสามารถย่อเวลาเรียนลงได้ การย่อเวลาเรียนทำได้หลายลักษณะ เช่น ย่อเวลาเรียนทุกวิชา ในหลักสูตรจนทำให้เด็กสามารถพิเศษสามารถเข้าเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายได้เร็วขึ้น หรืออาจย่อเวลาเพียงวิชาที่ถนัดบางวิชา เช่น คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาต่างประเทศ การย่อเวลาในลักษณะนี้เด็กสามารถพิเศษยังคงเรียนอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น แต่เรียนรายวิชาบังคับในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายครบถ้วนปีหนึ่งล่วงหน้า

3.1.6 การจบการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาเร็วขึ้น (Early Graduation)

เป็นโปรแกรมที่มุ่งให้เด็กสามารถพิเศษจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาได้เร็วกว่าปกติ วิธีการที่มีผู้ทำกันอยู่ได้แก่ การเปิดโอกาสให้เด็กสามารถพิเศษเรียนวิชาในแต่ละภาคเรียนได้มากขึ้น หรือเรียนรายวิชาในภาคฤดูร้อน นอกจากนี้

ังใช้วิธีการสอบสมรรถภาพ (proficiency test) เมื่อสอบผ่านก็ถือว่าสำเร็จ
การศึกษาระดับมัธยมศึกษา

3.1.7 การวางตัวล่วงหน้า (Advanced Placement)

เป็นโปรแกรมสำหรับเด็กที่สามารถพิเศษที่มุ่งเข้าเรียนต่อในระดับมหาวิทยาลัย ลักษณะ
ของโปรแกรมเป็นการเปิดโอกาสให้เด็กสามารถพิเศษกำลังเรียนอยู่ในระดับมัธยมศึกษา
ได้เรียนวิชาในระดับอุดมศึกษา โดยมีหน่วยงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการสอบคัดเลือกเข้า
มหาวิทยาลัยเป็นผู้ดูแลรับผิดชอบด้านมาตรฐานของหลักสูตร โรงเรียนมัธยมศึกษาและ
มหาวิทยาลัยที่ร่วมในโปรแกรมเป็นผู้ร่างหลักสูตร และดำเนินการเรียนการสอนให้ได้
ตามมาตรฐาน เมื่อสิ้นปีการศึกษาจะมีการทดสอบ มหาวิทยาลัยที่ร่วมในโปรแกรมรับเด็ก
ที่ผ่านการทดสอบเข้าเรียนในมหาวิทยาลัยโดยกำหนดเกณฑ์การตัดสินผลการสอบเอง
ตามความต้องการของมหาวิทยาลัย บางมหาวิทยาลัยอาจนับวิชานี้เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาระดับอุดมศึกษาโดยนับหน่วยกิตให้ แต่บางมหาวิทยาลัยอาจไม่นับหน่วยกิตให้
แต่กรวยวิชาบังคับในหลักสูตรมหาวิทยาลัยชั้นปีที่ 1 ให้โดยไม่ต้องเรียน ด้วยวิธีการ
ดังกล่าว จึงมีผลให้เด็กสามารถพิเศษสามารถเรียนจบหลักสูตรอุดมศึกษาได้เร็วขึ้น
หรือมีเวลามากขึ้นเพื่อช่วยให้มีโอกาสศึกษาหลักสูตรอุดมศึกษาได้เข้มข้นขึ้น คุณค่าของ
โปรแกรมลักษณะนี้คือการให้เด็กสามารถพิเศษได้รับประสบการณ์ทางการศึกษาที่ท้าทาย
ความสามารถ

3.2 โปรแกรมการจัดกลุ่มตามความสามารถ (Ability

Grouping Program) หมายถึง โปรแกรมที่มุ่งให้เด็กสามารถพิเศษได้มีโอกาส
เรียนร่วมกับเด็กสามารถพิเศษด้วยกัน ฝ่ายที่สนับสนุนการจัดโปรแกรมแบบนี้ให้เหตุผล
ว่า การจัดให้เฉพาะเด็กสามารถพิเศษเรียนร่วมกัน เป็นทางเดียวเท่านั้นที่ช่วยให้
ครูจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมให้แก่เด็กสามารถพิเศษได้ นับเป็นวิธีการจัดการ
ศึกษาที่สนองต่อความสามารถที่เป็นพิเศษของเด็ก ส่วนฝ่ายไม่เห็นด้วยให้เหตุผลว่า
การกระทำแบบนี้ไม่เป็นประชาธิปไตยและเป็นการส่งเสริมอภิสิทธิ์ทางปัญญา

ในการจัดโปรแกรมแบบนี้มีข้อพึงระวังอยู่ 2 ประการ คือ
ประการแรกได้แก่ เด็กสามารถพิเศษย่อมมีความสามารถสูงไม่เท่ากันทุกด้าน และ
ประการที่สองได้แก่ การจัดกลุ่มตามความสามารถแต่เพียงอย่างเดียวไม่พอ จำเป็นต้อง
มีการจัดหลักสูตรพิเศษเฉพาะให้ด้วย

การจัดกลุ่มตามความสามารถมีการจัดทำอยู่หลายลักษณะดังนี้

3.2.1 โรงเรียนพิเศษเฉพาะสำหรับเด็กสามารถพิเศษ

(Special School) เป็นวิธีการจัดกลุ่มตามความสามารถแบบลุ่มลึกที่สุด ซึ่งมีการจัดทำกันอยู่ในบางประเทศ เช่นในประเทศสเปนมีสถานศึกษาเอกชนสำหรับเด็กสามารถพิเศษอยู่ 2 แห่ง ในประเทศฟิลิปปินส์มีโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐ 2 แห่ง สำหรับเด็กสามารถพิเศษเป็นโรงเรียนทางวิทยาศาสตร์แห่งหนึ่ง และเป็นโรงเรียนทางอักษรศาสตร์แห่งหนึ่ง ส่วนในประเทศสหรัฐอเมริกาหลายรัฐที่จัดให้มีโรงเรียนเฉพาะสำหรับเด็กสามารถพิเศษ ที่มีชื่อเสียง ได้แก่ Bronx High School of Science และ New York City School of Performing Arts

3.2.2 โรงเรียนเฉพาะสำหรับเด็กสามารถพิเศษ

(Honors School) เป็นวิธีการจัดให้เด็กสามารถพิเศษจากโรงเรียนต่าง ๆ ซึ่งในแต่ละโรงเรียนอาจจะสิจำนวนไม่มากนัก ให้มาเรียนร่วมกันที่โรงเรียนใดโรงเรียนหนึ่ง โดยพยายามจัดการวางเวลาเรียนให้เด็กสามารถพิเศษได้เรียนร่วมกันให้ได้มากที่สุด เมื่อถึงเวลาเรียนก็จะมีรถไปรับนักเรียนจากโรงเรียนต่าง ๆ ไปส่งที่โรงเรียนนี้ การจัดโปรแกรมลักษณะนี้จึงมีลักษณะเป็นโรงเรียนเฉพาะเด็กสามารถพิเศษภายในโรงเรียนปกติ โรงเรียนลักษณะนี้ได้เปรียบโรงเรียนพิเศษเฉพาะสำหรับเด็กสามารถพิเศษตรงที่เด็กสามารถพิเศษได้เรียนอยู่ในอาคารเดียวกับเด็กปกติอื่น ๆ จึงมีโอกาสดำเนินกิจกรรมในค่านต่าง ๆ เช่น การเป็นผู้นำ ในขณะที่เดียวกันเด็กปกติก็ได้รับประโยชน์จากเด็กสามารถพิเศษกลุ่มนี้ด้วย

3.2.3 ชั้นเรียนพิเศษเฉพาะสำหรับเด็กสามารถพิเศษ

(Special Classes or Honors Classes) เป็นการจัดกลุ่มตามความสามารถ โดยแยกกลุ่มเด็กสามารถพิเศษออกมาจากกลุ่มเด็กปกติ การแยกกลุ่มอาจจะแบบเต็มวัน ครึ่งวัน หรือเฉพาะบางเวลา โดยอาจจะทำหลาย ๆ ครั้งต่อสัปดาห์ หรือเพียงสัปดาห์ละครั้ง อาจจะทำหลายวิชาหรือทำเฉพาะบางวิชาหรือเฉพาะบางเรื่องที่ต้องการการจัดชั้นเรียนพิเศษในลักษณะนี้ช่วยให้เด็กสามารถพิเศษได้มีโอกาสเรียนร่วมกันในชั้น ซึ่งได้การจัดหลักสูตรไว้เป็นพิเศษ ชั้นพิเศษนี้อาจจะจัดชั้นตอนเย็น หลังเลิกเรียน หรือวันเสาร์ ช่วงเวลาเรียนควรจะยาวเพื่อให้เด็กมีโอกาสศึกษาเรื่องที่ตนสนใจได้อย่างปลอดโปร่งโดยไม่ต้องคำนึงถึงความจำกัดของเวลา

3.2.4 การเรียนร่วมกับเด็กปกติ (Mainstreaming)

เป็นการจัดให้เด็กสามารถพิเศษซึ่งเรียนอยู่ในชั้นเรียนปกติได้มีโอกาสศึกษาอย่างลึกซึ้ง เข้มข้น หรือล้ำหน้าไปกว่าเพื่อนในชั้นเรียน โดยหาครูที่มีความสามารถและสนใจที่จะทำงานร่วมกับเด็กสามารถพิเศษเป็นผู้จัดสร้างหรือจัดเตรียมสื่อหรือกิจกรรมรายบุคคลที่เหมาะสมให้แก่เด็ก หรือในบางกรณีอาจใช้ผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้จัดให้ การจัดโปรแกรมลักษณะนี้ต้องทำอย่างเป็นเรื่องเป็นราว โดยมีการวางแผนอย่างรอบคอบ และมีการประเมินผล

3.2.5 ครูพิเศษ (Resource Teacher) เป็นการจัดให้ครู

ที่มีความรู้ ความสามารถ ความชำนาญพิเศษช่วยเหลือครูปกติในชั้นที่มีการเรียนร่วม ระหว่างเด็กปกติและเด็กสามารถพิเศษ บทบาทของครูผู้เชี่ยวชาญเหล่านี้ครอบคลุมทั้งการให้คำแนะนำและความช่วยเหลือในด้านการพัฒนาหลักสูตร และการจัดการเรียน การสอน

3.2.6 โรงเรียนฤดูร้อน (Summer School) เป็นการ

ใช้เวลาช่วงฤดูร้อนส่งเสริมเด็กสามารถพิเศษ ซึ่งทำได้หลายรูปแบบ โดยอาจใช้เป็นเวลาของการเรียนหลักสูตรที่สูงกว่าระดับ เช่น เด็กสามารถพิเศษชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 อาจเรียนหลักสูตรชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ในช่วงฤดูร้อนเมื่อเปิดภาคเรียนก็เข้าเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เลย เป็นต้น โปรแกรมลักษณะนี้ช่วยแก้ปัญหาเรื่องการขาดความต่อเนื่องของเนื้อหาวิชาเมื่อมีการข้ามชั้น นอกจากนี้อาจใช้ช่วงฤดูร้อนสำหรับให้เด็กสามารถพิเศษที่มีความสนใจในสาขาวิชาใดเป็นพิเศษได้ศึกษากับผู้เชี่ยวชาญในสาขานั้น เช่น จิตรกร นักดนตรี นักประพันธ์ เป็นต้น

3.3 โปรแกรมการศึกษารายบุคคล (Independent Study

Program) หมายถึง โปรแกรมที่เปิดโอกาสให้เด็กสามารถพิเศษได้ทำงานโดยอิสระ ภายใต้คำแนะนำดูแลหรือสนับสนุนของผู้ใหญ่ ซึ่งทำได้หลายลักษณะ ดังนี้

3.3.1 ผู้ใหญ่เป็นที่ปรึกษาเป็นครูหรือเป็นสปอนเซอร์ (Mentor

Tutor or Sponsor) หมายถึง การที่ผู้ใหญ่ซึ่งอยู่ในระบบโรงเรียนหรือนอกระบบโรงเรียน เช่น ครู บรรณารักษ์ หรือสมาชิกในชุมชน ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญพิเศษในสาขาใดสาขาหนึ่งได้รับมอบหมายให้ดูแลเด็กสามารถพิเศษโดยโรงเรียนของเด็กสามารถพิเศษ ปล่อยให้เด็กสามารถพิเศษให้เป็นอิสระจากโรงเรียน เพื่อทำงานร่วมกับบุคคลดังกล่าว

โปรแกรมลักษณะนี้นับว่ามีประโยชน์ในแง่ของความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ซึ่งนับว่าเป็นหนทางหนึ่งซึ่งโรงเรียนจะได้รับความช่วยเหลือและสนับสนุนจากชุมชน

3.3.2 การฝึกงาน (Internship) เป็นโปรแกรมหนึ่งในแง่ของการเตรียมตัวสำหรับงานอาชีพ โดยเด็กสามารถพิเศษได้รับมอบหมายให้ฝึกงานในองค์กรของรัฐบาลหรือของเอกชนที่ให้ความร่วมมือกับโรงเรียน และตรงกับ ความสนใจของเด็กสามารถพิเศษ

3.3.3 ศูนย์วิทยากร (Resource Center) ศูนย์วิทยากร เป็นแหล่งสนับสนุนการศึกษารายบุคคลได้เป็นอย่างดี ช่วยให้เด็กสามารถพิเศษได้ศึกษาค้นคว้าอย่างจริงจังอันจะก่อให้เกิดแนวคิดใหม่ ๆ ตามความสนใจของตนเองได้มากกว่า ในโปรแกรมการเรียนปกติ ศูนย์วิทยากรสามารถจัดทำได้สำหรับเด็กทุกระดับชั้น

3.4 โปรแกรมการแนะแนว (Guidance Program) โดยทั่วไปโรงเรียนที่ดีไม่ว่าจะเป็นระดับประถมศึกษาหรือมัธยมศึกษาจำเป็นต้องมีโปรแกรมการแนะแนวอยู่แล้ว ดังนั้น โปรแกรมการแนะแนวสำหรับเด็กสามารถพิเศษจึงต้อง นับว่าสำคัญและมีความจำเป็น โดยครอบคลุมลักษณะของการแนะแนวทั้ง 3 ด้าน เช่น เกี่ยวกับโปรแกรมการแนะแนวในโปรแกรมปกติ อันได้แก่ การแนะแนวส่วนตัว เช่น ปัญหาทางอารมณ์ สังคม การแนะแนวการศึกษา เช่น การแสวงหาจุดเด่นจุดด้อยในด้านการเรียน และการแนะแนวด้านอาชีพ เช่น ช่วยเหลือด้านการเลือกอาชีพที่เหมาะสมกับ ความถนัดและความสามารถของตน

4. การประเมินผลโปรแกรมการศึกษาสำหรับเด็กสามารถพิเศษ

การประเมินผลโปรแกรมการศึกษาสำหรับเด็กสามารถพิเศษมาก ทำได้หลายวิธี ซึ่งแต่ละวิธีก็มีข้อจำกัดต่าง ๆ กัน วิธีการประเมินผลตามที่เคยทำกันมา สามารถรวบรวมได้ดังนี้

4.1 การใช้แบบสอบถาม ตามเด็กที่อยู่ในโปรแกรม การใช้วิธีประเมินผลแบบนี้จะได้ผลไม่สมบูรณ์หากว่ามีเด็กไม่ตอบแบบสอบถาม ทั้งนี้เพราะสาเหตุของการไม่ตอบแบบสอบถามนั้น ส่วนหนึ่งอาจจะ เนื่องมาจากความไม่ชอบหรือไม่พอใจในโปรแกรม นอกจากนี้ยังมีสิ่งหนึ่งที่ควรคำนึงถึงเสมอในการใช้แบบสอบถามเป็น

เครื่องมือก็คือ ผู้ตอบแบบสอบถามมักลังเลหรือไม่กล้าให้คำตอบในเชิงลบ ถึงแม้จะมีความรู้สึกอย่างนั้นก็ตาม

4.2 การสำรวจความคิดเห็นของครูที่อยู่ในโปรแกรม การประเมินผลด้วยวิธีนี้มีข้อที่พึงระวังก็คือ ในกรณีที่ผู้บริหาร เป็นผู้สำรวจ ถึงแม้จะไม่รู้ชื่อครูผู้ตอบแบบสอบถามก็ตาม อาจจะได้ข้อมูลที่ไม่ตรงกับความเป็นจริง

4.3 การเปรียบเทียบสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของเด็กสามารถพิเศษกับเด็กทั่วไปหรือกับเกณฑ์ปกติ การประเมินผลด้วยวิธีการนี้ไม่ค่อยช่วยให้ทราบอะไรมากนักเกี่ยวกับโปรแกรม เพราะเด็กสามารถพิเศษย่อมมีผลสัมฤทธิ์สูงกว่าเด็กทั่วไปหรือเกณฑ์อยู่แล้ว ถึงแม้จะไม่ได้เข้าร่วมในโปรแกรม

4.4 การเปรียบเทียบความสามารถของเด็กสามารถพิเศษที่อยู่ในโปรแกรมกับพวกที่ไม่อยู่ในโปรแกรม การใช้วิธีประเมินผลแบบนี้โดยลึกลับแต่ต้องแน่ใจว่าเด็กสองกลุ่มมีความสามารถเท่ากันเมื่อเริ่มต้นเข้าในโปรแกรม ซึ่งเป็นภารกิจที่ไม่ง่ายนัก และต้องมีความระมัดระวังในการแปลผล ตัวอย่างเช่น เด็กสองกลุ่มอาจมีความสามารถไม่แตกต่างกันด้านความรู้เนื้อหาวิชาที่เรียน แต่เด็กในโปรแกรมอาจมีความรู้ทั่วไปสูงกว่า เพราะเด็กเหล่านี้ได้รับการเสริมด้านอื่น ๆ

ตัวอย่างโปรแกรมการศึกษาสำหรับเด็กสามารถพิเศษ

1. โปรแกรมการพัฒนและส่งเสริมผู้มีความสามารถพิเศษทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (พสวท.)

วัตถุประสงค์ เพื่อผลิตนักวิทยาศาสตร์ที่มีความรู้ความสามารถในสาขาที่ประเทศต้องการ

ผู้รับผิดชอบ กระทรวงศึกษาธิการ ทบวงมหาวิทยาลัย กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.)

ลักษณะของโปรแกรม เป็นการพัฒนาและส่งเสริมนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษทางวิทยาศาสตร์ เริ่มตั้งแต่ระดับมัธยมศึกษาไปจนถึงชั้นอุดมศึกษา โดยได้รับทุนตลอดช่วงของการศึกษา

การคัดเลือกนักเรียนเข้าโปรแกรม คัดเลือกจากนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษทางด้านวิทยาศาสตร์และสมัครใจที่จะเข้าร่วมในโปรแกรม โดยต้องเป็นผู้มีผลการเรียนดีสม่ำเสมอไม่ว่ากว่ามาตรฐานที่กำหนดมีความประพฤติดี มีจริยธรรม และมีทัศนคติที่ดีต่อวิทยาศาสตร์

วิธีการจัดการเรียนการสอน นักเรียนที่อยู่ในโปรแกรมจะต้องเรียนร่วมกับเพื่อนตามหลักสูตรปกติ แต่ได้รับการสอนเสริมหรือเพิ่มพูนความรู้ในทางวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์นอกเหนือจากเวลาเรียนปกติ เช่น ตอนเย็นหลังเลิกเรียน วันเสาร์ หรือในช่วงปิดภาคเรียน

2. โปรแกรมส่งเสริมเด็กสามารถพิเศษที่โรงเรียน Kerrisdale และ Lord Kitchener ใน British Columbia ประเทศแคนาดา

การคัดเลือกนักเรียน คัดเลือกโดยใช้แบบสอบ แบบสอบถามผู้ปกครอง แบบสอบถามอาจารย์ในโรงเรียนและแบบสอบถามเพื่อนนักเรียน จำนวนนักเรียนที่คัดเลือกออกมาห้องหนึ่งมีจำนวนประมาณ 10-15 คน

คุณสมบัติของครู ครูผู้สอนในโครงการจะต้องเคยผ่านการเรียนวิชาเกี่ยวกับเด็กสามารถพิเศษ และต้องเข้ารับการอบรม

ลักษณะของโปรแกรม จัดการเรียนการสอนในเวลาเรียน โดยนักเรียนระดับชั้น ป.4-ป.6 เรียนสัปดาห์ละ 6 ชั่วโมง ส่วนนักเรียนระดับชั้น ป.1-ป.3 เรียนสัปดาห์ละ 3 ชั่วโมง

หลักสูตร ใช้หลักสูตรกลางซึ่งกำหนดโดยคณะกรรมการของจังหวัด แต่โรงเรียนมีสิทธิที่จะจัดการเรียนการสอนให้แตกต่างออกไป โดยยึดถือหลักสูตรกลางเป็นแกนได้ หลักสูตรของทั้งสองโรงเรียนครอบคลุมเรื่องต่าง ๆ ต่อไปนี้

1. การแก้ปัญหา (problem solving techniques)
2. ความคิดสร้างสรรค์ ซึ่งได้แก่ความคิดยืดหยุ่น (flexibility)
ความคิดคล่องตัว (fluency) ความคิดริเริ่ม (originality)
ความคิดตกแตง (elaboration)
3. กิจกรรมทางตรรกศาสตร์ (logic activities)
4. การวิเคราะห์ (analysis)
5. การสังเคราะห์ (synthesis)
6. การประเมินผล (evaluation)
7. การคิดแบบเอกนัย (convergent thinking)
8. การคิดแบบเอนกนัย (divergent thinking)

ผลที่ได้ พบว่าเด็กบางคนเข้าเรียนวิชาเคมีใน The University of British Columbia ได้ ส่วนความสามารถอื่น ๆ ที่แสดงให้เห็น เช่น การทำโครงการต่าง ๆ และจัดให้ผู้ปกครองเข้าชมและฟังการบรรยาย มีโครงการหนึ่งที่น่าสนใจที่โรงเรียน Lord Kitchener คือ "Mental Program" เป็นการประสานงานกันระหว่างนิสิตคณะครุศาสตร์ ปีที่ 3 ของ The University of British Columbia มาที่โรงเรียนและช่วยสร้างโครงการ เช่น เรื่อง "ขั้นตอนการล้างฟิล์มถ่ายรูป" "สำรวจประชาคมติของผู้ซื้อที่ตลาด Grandville Island" พบว่า เป็นที่ที่น่าสนใจมาก เป็นโครงการใหญ่ที่ทำขึ้นทุกปีและประสบผลสำเร็จดีมาก

3. โปรแกรมการเสริมการเรียนของ University of Tennessee, Knoxville:
Busy Body

University of Tennessee ได้จัดโครงการส่งเสริมการเรียนภาคฤดูร้อน สำหรับเด็กสามารถพิเศษขึ้น โดยเปิดวิชาเรียนหลาย ๆ วิชาให้นักเรียนเลือกเรียนได้ตามความสมัครใจ วิชาที่เปิดสอน เช่น ความน่าจะเป็น (probability) การเขียนสร้างสรรค์ (creative writing) ภาษามือ (sign language) การตัดต่อฟิล์ม (film - making) การสร้าง/แสดงหุ่น (puppetry) สุขศึกษา (health education) เป็นต้น

โปรแกรมที่จะให้รายละเอียดต่อไปนี้เป็นโปรแกรมสุขศึกษา ลักษณะโปรแกรมเป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ (enrichment project) โดยตั้งชื่อว่า "Busy Body" ซึ่งเป็นการผสมผสานระหว่างความรู้ทางวิทยาศาสตร์และสุขภาพ โดยเปิดโอกาสให้เด็กได้มีประสบการณ์ตรงในสิ่งที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน นักเรียนจะต้องเรียนวิชานี้สัปดาห์ละ 3 ครั้ง ครั้งละประมาณ 45 นาที เป็นเวลา 5 สัปดาห์ ซึ่งในขณะเดียวกันเด็กจะต้องเลือกเรียนวิชาอื่น ๆ อีก 2 วิชาในภาคเช้าของทุกวันด้วย นักเรียนเลือกวิชาเรียนตามความสมัครใจ ปรากฏว่าในวิชานี้มีนักเรียนระดับ ชั้น ป.4-ป.5 เลือกเรียนจำนวน 11 คน เป็นชาย 8 คน หญิง 3 คน

การคัดเลือกนักเรียน ใช้เครื่องมือหลายชนิด ได้แก่ แบบสอบถามจิตวิทยา แบบวัดความคิดสร้างสรรค์ การสัมภาษณ์พ่อแม่/ผู้ปกครอง

กิจกรรมการเรียนการสอน ลักษณะของกิจกรรมในแต่ละวันมีโครงสร้างคล้าย ๆ กัน คือให้เนื้อหาแล้วเปิดโอกาสให้เด็กทำการทดลองหรือทำโครงการ ตัวอย่างเช่น เมื่อเรียนเรื่องอุณหภูมิของร่างกาย นักเรียนก็จะได้เรียนรู้ว่าร่างกายสามารถรักษาอุณหภูมิให้คงที่ได้อย่างไร และอุณหภูมิในร่างกายสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมได้อย่างไร หลังจากนั้นก็ได้ทดลองเกี่ยวกับวิธีการวัดอุณหภูมิโดยใช้เทอร์โมมิเตอร์แบบต่าง ๆ เมื่อวัดอุณหภูมิเป็นแล้ว นักเรียนก็จะหัดสังเกตว่าอะไรเป็นสาเหตุหรือมีอิทธิพลต่อการวัดอุณหภูมิของร่างกาย กิจกรรมที่ทำ เช่น วัดอุณหภูมิหลังจากดื่มน้ำร้อน ดื่มน้ำเย็น การนั่งตากแดด เป็นต้น นอกจากนี้ยังได้ศึกษาเกี่ยวกับเวลาในการวัดและวิธีที่วัดที่ไม่เหมาะสมว่าจะมีผลต่อการวัดอุณหภูมิอย่างไร เป็นต้น

การประเมินผล เด็กที่เรียนรู้สึกพอใจเรื่องที่เรียน มีความรู้สึกภาคภูมิใจที่มีทักษะต่าง ๆ เพิ่มขึ้น เด็กส่วนมากอยากให้ออกเรียนปกติได้เรียนเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพอย่างนี้บ้าง คือได้เรียนเรื่องที่สามารถตอบคำถามเรื่องที่ยากรู้ได้และได้มีโอกาสใช้เครื่องมือแปลก ๆ ที่ไม่เคยเห็นมาก่อน

4. โปรแกรมเสริมนอกเวลาเรียน (Extra - School Programming)
ของ Purdue University : Super Saturday

การคัดเลือกนักเรียนเข้าในโปรแกรม ใช้วิธีการคัดเลือกหลาย ๆ วิธีดังนี้

1. สำหรับเด็กที่เข้าโรงเรียนแล้ว อาจจะใช้คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหรือคะแนนสมรรถภาพทางสมองก็ได้ ถ้าใช้คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผู้ได้รับการคัดเลือกต้องได้คะแนนด้านหนึ่งในแบบสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 90 หรือสูงกว่า ถ้าใช้ผลการสอบสมรรถภาพทางสมองต้องได้ 115 หรือสูงกว่า

2. สำหรับเด็กที่ยังไม่เข้าโรงเรียน อาจจะใช้หลักฐานต่าง ๆ เช่น คะแนนความพร้อมในการอ่าน ผลการทดสอบสมรรถภาพทางสมองหรือคำยืนยันจากพ่อแม่ ผู้ปกครอง หรือครู เกี่ยวกับความสามารถที่เป็นพิเศษของเด็กในด้านการคิด การรู้จักคำ ทักษะเกี่ยวกับจำนวน ความคิดสร้างสรรค์หรือความสามารถทางศิลปะ

สำหรับนักเรียนที่เคยผ่านการคัดเลือกจากโรงเรียนมาแล้วว่าเป็นเด็กสามารถพิเศษก็จะรับเข้าในโปรแกรมได้ทันที

ส่วนนักเรียนที่ต้องการเข้าเรียนในโปรแกรม Super Saturday ประเภทได้หน่วยกิต จะต้องกำลังเรียนอยู่ในเกรด 7 หรือสูงกว่า โดยมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในช่วง 10 เปอร์เซ็นต์แรกของโรงเรียน และต้องได้คะแนนที่ตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ 90 หรือสูงกว่าในส่วนภาษา (verbal) และคณิตศาสตร์ (mathematics) ของแบบสอบสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนมาตรฐาน (Standardize Achievement Test) และต้องมีใบรับรองของฝ่ายแนะแนวโรงเรียนหรืออาจารย์ใหญ่ด้วย

นักเรียนที่จะเข้าเรียนโปรแกรมศิลปะ จะใช้ความสามารถทางวิชาการหรือความสามารถทางศิลปะมาแสดงก็ได้ ความสามารถทางศิลปะอาจใช้วิธีวัดจากคำรับรองของครูศิลปะของนักเรียน หรือใช้วิธีส่งผลงานทางศิลปะให้แก่ครูศิลปะในโครงการ Super Saturday เป็นผู้ประเมิน หรือใช้คำรับรองของผู้ปกครองที่แสดงให้เห็นถึงความสามารถที่เป็นเลิศทางศิลปะของนักเรียนก็ได้ นักเรียนที่มีความสามารถสูงทางด้านวิชาการ ได้รับการสนับสนุนให้เข้าเรียนโปรแกรมศิลปะด้วยเพื่อเปิดโอกาสให้เด็กได้ขยายวงประสบการณ์ทางศิลปะของตน

นักเรียนที่มีคุณสมบัติเหมาะสมและได้รับการคัดเลือกให้เข้าเรียนแล้ว จะไม่มีการคัดออก นักเรียนจะสามารถเลือกเรียนวิชาต่าง ๆ ไปได้เรื่อย ๆ ครอบคลุมเท่าที่ผลการประเมินปลายภาคเรียนและพฤติกรรมทางสังคมของนักเรียนยังอยู่ในระดับที่น่าพอใจ

การตรวจสอบความเหมาะสมของกระบวนการที่ใช้ในการคัดเลือกนักเรียนให้พยายามทำอยู่เสมอ วิธีหนึ่งคือขอให้ครูช่วยประเมินกระบวนการคัดเลือกเป็นระยะ ๆ ผลปรากฏว่ามีความผิดพลาดน้อยมากกล่าวคือ นักเรียนที่ได้รับการคัดเลือกมาส่วนใหญ่เหมาะสมที่จะอยู่ในโปรแกรม มีนักเรียนเพียงส่วนน้อยที่ไม่สามารถเรียนได้ ซึ่งพบว่าไม่ใช่เพราะขาดความสามารถหรือไม่ฉลาด หากแต่ขาดระเบียบวินัยและแรงบันดาลใจมากกว่า

ลักษณะของโปรแกรม ทุกชั้นเรียนในโปรแกรม Super Saturday จะวัดประสิทธิภาพให้นักเรียนได้เรียนด้วยการค้นคว้าหาความรู้และลงมือทำงานด้วยตนเอง รู้จักวิเคราะห์และคิดอย่างสร้างสรรค์ สิ่งที่เรียนล้วนแต่เป็นเรื่องท้าทายและน่าสนใจ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าแนวคิดในเรื่องที่สนใจเป็นพิเศษ

ครูผู้สอน ครูผู้สอนในโปรแกรมคัดเลือกมาจากคณาจารย์ในมหาวิทยาลัยครูในโรงเรียน และบุคคลในชุมชน โดยเน้นการมีประสบการณ์ในด้านต่าง ๆ มีความกระตือรือร้น กระฉับกระเฉง มีประวัติการเป็นครูที่ดี และที่สำคัญคือ ต้องสนใจจะสอนเด็กที่มีความสามารถพิเศษ

ในแต่ละชั้นเรียนจะมีครูผู้ช่วยอีกตั้งแต่หนึ่งคนขึ้นไป เพื่อให้มีโอกาสสอนเด็กเป็นรายบุคคลมากขึ้น

ครูที่สอนในโปรแกรมต้องได้รับการปฐมนิเทศและรับการอบรมก่อนลงมือสอน และเพื่อการควบคุมคุณภาพของการสอนจะมีผู้เข้าสังเกตการเรียนการสอนเป็นระยะ ๆ ตลอดภาคการศึกษา ครั้งละประมาณ 20-30 นาที โดยไม่มีการบอกล่วงหน้า แล้วส่งผลการสังเกตให้แก่ครูผู้นั้นและผู้บริหาร หากพบว่ามีปัญหาในรายงานการสังเกตก็จะเสนอแนะเทคนิค วิธีการหรือสื่ออื่น ๆ เพื่อให้ครูลองเปลี่ยนแปลงทำดู

การประเมินผลโปรแกรม การประเมินผลโปรแกรมทำโดยให้ผู้ปกครองและนักเรียนเป็นผู้ประเมิน และให้ครูประเมินนักเรียนในต่าง ๆ หลาย ๆ ด้าน ได้แก่ ระเบียบวินัย ผลสัมฤทธิ์ ความร่วมมือ เป็นต้น นักเรียนที่ได้รับการประเมินเรื่องดังกล่าวว่าอยู่ในระดับต่ำ หรือมีพฤติกรรมที่ไม่พึงปรารถนาเป็นที่รบกวนผู้อื่น จะไม่ได้รับการอนุญาตให้เรียนต่อไป

วิธีดำเนินการวิจัย

การเสนอวิธีดำเนินการวิจัยจะแบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ

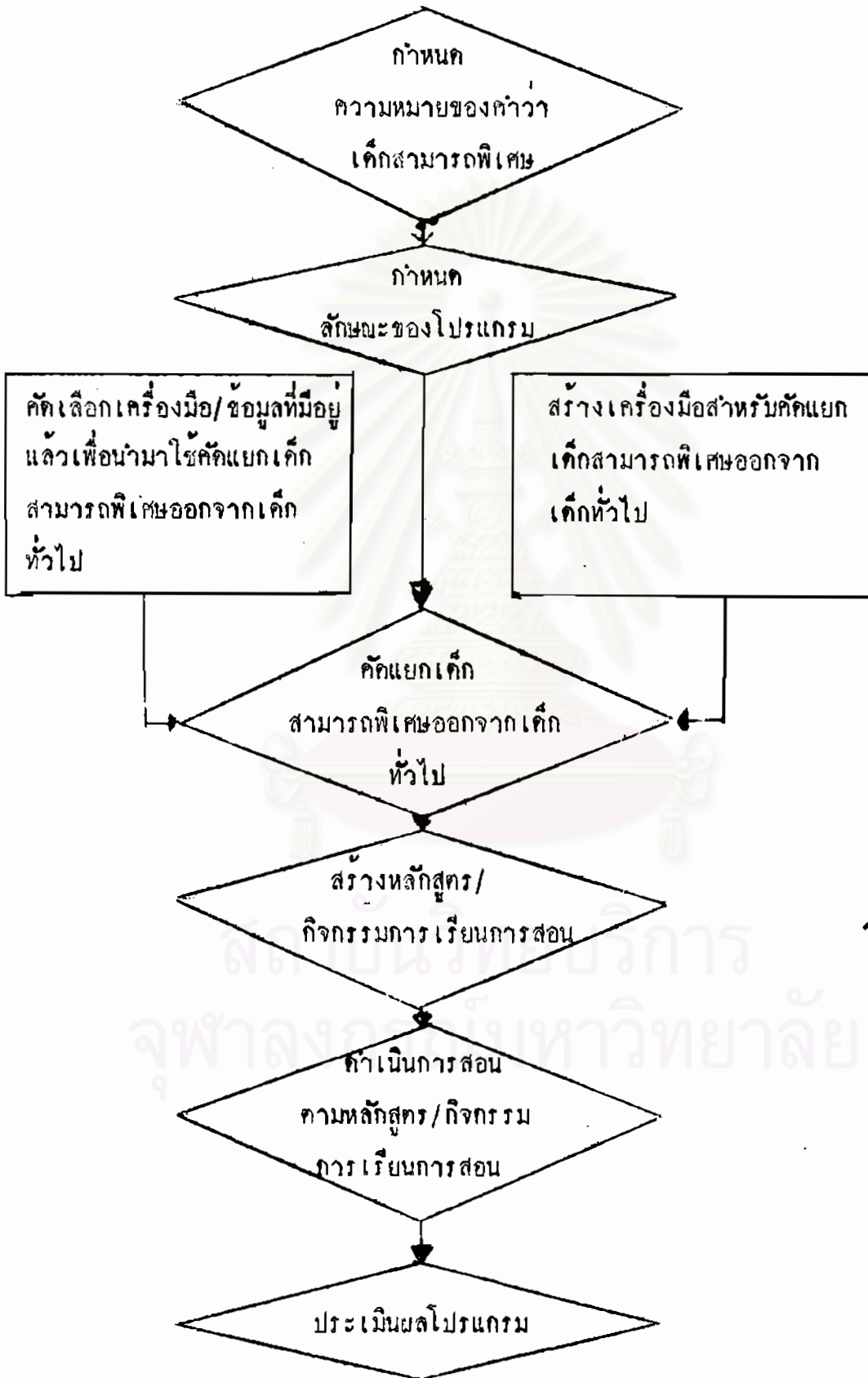
1. การสร้างรูปแบบโปรแกรมการศึกษาสำหรับเด็กสามารถพิเศษตามหลักสูตร/แนวคิดด้านการจัดการศึกษาให้แก่เด็กสามารถพิเศษ
2. การทดลองรูปแบบโปรแกรมการศึกษาสำหรับเด็กสามารถพิเศษในโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ฝ่ายประถม)
3. การสร้างรูปแบบโปรแกรมการศึกษาสำหรับเด็กสามารถพิเศษในชั้นประถมศึกษา โดยใช้โปรแกรมการศึกษาสำหรับเด็กสามารถพิเศษที่สร้างขึ้นใช้กับโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ฝ่ายประถม) เป็นตัวแบบ

การสร้างรูปแบบโปรแกรมการศึกษาสำหรับเด็กสามารถพิเศษตามหลักสูตร/แนวคิด

จากการศึกษาค้นคว้าหลักสูตร/แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาให้แก่เด็กสามารถพิเศษ สามารถสร้างรูปแบบโปรแกรมการศึกษาสำหรับเด็กสามารถพิเศษได้ดังนี้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รูปแบบโปรแกรมการศึกษาสำหรับเด็กสามารถพิเศษความพิการ/แนวคิด

การทดสอบรูปแบบโปรแกรมการศึกษาสำหรับเด็กสามารถพิเศษ

การทดลองรูปแบบโปรแกรมการศึกษาสำหรับเด็กสามารถพิเศษในโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ฝ่ายประถม) มีวิธีดำเนินการดังต่อไปนี้

ตัวอย่างประชากร ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการทดลองคือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2525 ของโรงเรียนสาธิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ฝ่ายประถม) จำนวน 9 คน ซึ่งได้รับการคัดเลือกให้เข้ามาอยู่ในโปรแกรมตามวิธีการคัดเลือกที่คณะผู้วิจัยกำหนดขึ้น

เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง เครื่องมือที่ใช้แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ เครื่องมือมาตรฐาน และเครื่องมือที่คณะผู้วิจัยสร้างขึ้น

1. เครื่องมือมาตรฐาน คือแบบสอบ 2 ชนิด ได้แก่

1.1 แบบสอบสมรรถภาพทางสมอง Standard Progressive Matrices ชุด A, B, C, D และ E ของ Raven

1.2 แบบสอบการคิดอย่างสร้างสรรค์ Torrance Test of Creative Thinking, Figural Form A ของ Torrance

2. เครื่องมือที่คณะผู้วิจัยสร้างขึ้น มี 4 ประเภท ได้แก่

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการคัดเลือกเด็กสามารถพิเศษออกจากเด็กทั่วไป ประกอบด้วย

1) แบบสอบถามผู้ปกครอง เกี่ยวกับลักษณะของบุตรหลาน

2) แบบสอบถามครู เกี่ยวกับลักษณะของนักเรียน

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาพฤติกรรม/ลักษณะของนักเรียน

ได้แก่

1) แบบบันทึกพฤติกรรมนักเรียน (บันทึกโดยผู้ปกครอง)

2) แบบบันทึกพฤติกรรมนักเรียน (บันทึกโดยอาจารย์ประจำชั้น)

3) แบบสำรวจตนเองสำหรับนักเรียน

2.3 เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผลโปรแกรม ได้แก่

- 1) แบบสอบถามผู้ปกครอง
- 2) แบบสอบถามครู
- 3) แบบสอบถามนักเรียน

2.4 แผนการสอน จำนวน 13 แผน

ลักษณะของเครื่องมือ

1. ลักษณะของเครื่องมือมาตรฐาน

1.1 แบบทดสอบสมรรถภาพทางสมอง Standard Progressive Matrices ของ Raven เป็นแบบสอบที่ใช้วัดความสามารถของผู้ตอบในด้านการใช้เหตุผลอย่างมีระบบ ลักษณะของแบบสอบไม่มีภาษาเข้ามาเกี่ยวข้อง จึงสามารถนำไปใช้กับเด็กได้โดยตรง แบบสอบชุดนี้มีสัมประสิทธิ์ความเที่ยงแตกต่างกันตามระดับอายุ ซึ่งอยู่ระหว่าง 0.83 ถึง 0.93

เกณฑ์การจำแนกระดับความสามารถทางสมองตามที่ได้ระบุไว้ในหนังสือคู่มือการใช้แบบสอบเป็นดังนี้

ฉลาดมาก (*intellectually superior*) คะแนนที่เปอร์เซนไทล์ 95 หรือสูงกว่า
 เหนือกว่าปานกลาง (*definitely above the average*)
 คะแนนที่เปอร์เซนไทล์ 75 หรือสูงกว่า
 ปานกลาง (*intellectually average*) คะแนนอยู่ระหว่าง
 คะแนนที่เปอร์เซนไทล์ 25 และ 75
 ต่ำกว่าปานกลาง (*definitely below average*) คะแนนที่เปอร์เซนไทล์ 25 หรือต่ำกว่า
 มีข้อบกพร่อง (*intellectually defective*) คะแนนที่เปอร์เซนไทล์ 5 หรือต่ำกว่า

1.2 แบบสอบการคิดอย่างสร้างสรรค์ Torrance Test of

Creative Thinking, Figural Form A ของ Raven เป็นแบบสอบ
ซึ่งคณะผู้วิจัย (อารี รังสินันท์ และคณะ, 2521) ได้ให้นักภาษาศาสตร์แปลคำสั่ง
ของแบบสอบดังกล่าวเป็นภาษาไทย โดยส่วนที่เป็นการคิดอย่างสร้างสรรค์ด้วยรูปภาพ
และสิ่งเร้าของกิจกรรมยังคงอยู่ในลักษณะเดิม

คณะผู้สร้างแบบสอบได้นำแบบสอบชุดนี้ไปศึกษาความคิดสร้างสรรค์
ของเด็กไทย ในระดับชั้นอนุบาลถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยศึกษาลักษณะของความคิด
สร้างสรรค์สามด้านคือ ความคิดคล่องตัว (Fluency) ซึ่งหมายถึงความถึงความสามารถ
ของบุคคลในการคิดได้อย่างคล่องแคล่ว รวดเร็ว และมีปริมาณตอบสนองได้มากกว่า
ความคิดริเริ่ม (Originality) หมายถึงความสามารถของบุคคลในการคิดสิ่ง
แปลกใหม่ และแตกต่างไปจากความคิดธรรมดาและแตกต่างจากบุคคลอื่น ความคิด
ตกแตง (elaboration) หมายถึง ความคิดในรายละเอียดเพื่อตกแต่งหรือ
ขยายความคิดหลักให้ได้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ผลการศึกษาพบว่า แบบสอบชุดนี้มีความตรง (validity) อยู่ใน
เกณฑ์ดี โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ค่อนข้างสูงระหว่างลักษณะทั้งสามประการของ
ความคิดสร้างสรรค์ ที่ระดับความมีนัยสำคัญ $.001$ โดยมีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง
ความคิดคล่องตัวกับความคิดริเริ่มคือ 0.80 ความคิดคล่องตัวกับความคิดตกแตงคือ
 0.75 และความคิดริเริ่มกับความคิดตกแตงคือ 0.70 ส่วนค่าเฉลี่ยของความคิด
คล่องตัว ความคิดริเริ่ม และความคิดตกแตงคือ 16.30 , 8.75 และ 5.77 ตามลำดับ
และเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยเฉพาะกลุ่มนักเรียนโรงเรียนสาธิตสังกัดกรมการฝึกหัดครู
พบว่า ได้ค่าเฉลี่ยความคิดคล่องตัวเป็น 21.65 ความคิดริเริ่มเป็น 13.34 และ
ความคิดตกแตงเป็น 7.45

เมื่อนำแบบสอบชุดนี้มาใช้กับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา
2525 ของโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม ผลปรากฏดังนี้คือ
ค่าเฉลี่ยความคิดคล่องตัวเป็น 21.89 ความคิดริเริ่มเป็น 13.55 และความคิดตกแตง
เป็น 5.71 ซึ่งค่าเฉลี่ยซึ่งได้จากการทดสอบครั้งนี้ใกล้เคียงกับค่าเฉลี่ยเดิม สำหรับ

นักเรียนโรงเรียนสาธิตสังกัดกรมการฝึกหัดครูอยู่ 2 ลักษณะคือ ค่าเฉลี่ยความวิตกกังวลตัว 21.65 และความวิตกริเริ่ม 13.34 ส่วนค่าเฉลี่ยความวิตกกังวลแตกต่างกัน กล่าวคือ ค่าเฉลี่ยความวิตกกังวลเมื่อใช้กับนักเรียนสาธิตกรมการฝึกหัดครูเป็น 7.45 แต่จากการทดสอบครั้งนี้ค่าเฉลี่ยความวิตกกังวลเป็น 5.71 แต่เมื่อนำตัวเลขนี้ไปเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ยเดิมของความวิตกกังวลเมื่อใช้กับนักเรียนทั่วไป ปรากฏว่าได้ใกล้เคียงกัน (5.71 กับ 5.77) ที่เป็นเช่นนี้อาจจะเป็นเพราะความแตกต่างกันในค่านฐานการให้คะแนน กล่าวคือในการวิจัยของกรมการฝึกหัดครูใช้ความสามารถของนักเรียนโดยทั่วไปเป็นพื้นฐาน ดังนั้นเมื่อนำนักเรียนสาธิตไปเปรียบเทียบกับ จึงทำให้นักเรียนสาธิตได้คะแนนสูง แต่ในการวิจัยนี้ใช้ความสามารถของนักเรียนสาธิตเป็นพื้นฐาน ดังนั้น เมื่อนำนักเรียนสาธิตด้วยกันไปเปรียบเทียบกับคะแนนที่ได้จึงไม่สูงเท่าแต่กลับปรากฏว่าไปสูงใกล้เคียงกับคะแนนความวิตกกังวลในงานวิจัยของกรมการฝึกหัดครู เมื่อใช้ความสามารถของนักเรียนทั่วไปเป็นพื้นฐาน แล้วนำนักเรียนทั่วไปไปเปรียบเทียบกับ แสดงว่าวิธีตรวจให้คะแนนแบบสอบชุดนี้ของคณะผู้วิจัยเชื่อถือได้

การพิจารณาระดับความวิตกกังวลของนักเรียน ใช้วิธีเปรียบเทียบกับกลุ่มเพื่อนที่รับการทดสอบด้วยกัน ผู้มีความวิตกกังวลสูง คือผู้ที่สอบได้คะแนนความวิตกกังวลลักษณะใดลักษณะหนึ่งหรือมากกว่า ตั้งแต่ตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ 50 ขึ้นไป

2. ลักษณะของเครื่องมือที่คณะผู้วิจัยสร้างขึ้น

2.1 เครื่องมือที่สร้างขึ้นเพื่อใช้ในการ คัดแยกเด็กสามารถพิเศษ ออกจากเด็กทั่วไป อยู่ในรูปของแบบสอบถามเกี่ยวกับลักษณะของเด็กสามารถพิเศษ ซึ่งลักษณะของเด็กสามารถพิเศษเหล่านี้ได้เก็บรวบรวมมาจากเอกสารและงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับลักษณะของเด็กสามารถพิเศษ

1) แบบสอบถามผู้ปกครอง เป็นแบบสอบถามที่มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้ปกครองสำรวจว่าบุตรหลานของตนมีลักษณะสอดคล้องกับลักษณะที่กำหนดให้เพียงใด เพื่อเป็นเครื่องช่วยในการพิจารณาตัดสินใจตามความคิดเห็นของตนว่าบุตรหลานเป็นเด็กสามารถพิเศษหรือไม่

2) แบบสอบถามครู เป็นแบบสอบถามที่มีวัตถุประสงค์เพื่อให้
 อาจารย์ที่สอนนักเรียนในชั้นเรียนปกติระบุชื่อนักเรียนที่เห็นว่า มีลักษณะตรงตามลักษณะ
 ที่กำหนดให้ เพื่อเป็นเครื่องช่วยในการพิจารณาตัดสินเลือกว่าใคร เป็นเด็กสามารถ
 พิเศษบ้าง

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาพฤติกรรม/ลักษณะของนักเรียนอยู่
 ในรูปของแบบบันทึกพฤติกรรมซึ่งสร้างขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์ในการรวบรวมข้อมูลด้าน
 พฤติกรรม/ลักษณะของนักเรียนเมื่ออยู่ในสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ กัน เพื่อประโยชน์ในการ
 รู้จักเด็กที่อยู่ในโปรแกรมให้ดีขึ้น

1) แบบบันทึกพฤติกรรมนักเรียน บันทึกโดยผู้ปกครอง สร้าง
 ขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมข้อมูลด้านพฤติกรรม/ลักษณะของนักเรียนเมื่ออยู่กับ
 ผู้ปกครอง

2) แบบบันทึกพฤติกรรมนักเรียน บันทึกโดยอาจารย์ประจำชั้น
 ของนักเรียน สร้างขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมข้อมูลด้านพฤติกรรม/ลักษณะของ
 นักเรียนเมื่ออยู่ในชั้นเรียนปกติ

3) แบบสำรวจตนเองสำหรับนักเรียน เป็นแบบสอบถามที่มี
 วัตถุประสงค์เพื่อให้ให้นักเรียนสำรวจตนเองว่ามีลักษณะใดบ้างในจำนวนลักษณะที่กำหนด

2.3 เครื่องมือเพื่อใช้ในการประเมินผลโปรแกรม อยู่ในรูปของ
 แบบสอบถาม มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ทราบความคิดเห็นของบุคคลฝ่ายต่าง ๆ ที่มีต่อ
 โปรแกรม

1) แบบสอบถามผู้ปกครอง เป็นแบบสอบถามที่มีวัตถุประสงค์
 เพื่อได้ทราบความคิดเห็นของผู้ปกครองของนักเรียนในโปรแกรมเกี่ยวกับโปรแกรม

2) แบบสอบถามครู เป็นแบบสอบถามที่มีวัตถุประสงค์เพื่อ
 ทราบความคิดเห็นของอาจารย์ประจำชั้นของนักเรียนในโปรแกรมเกี่ยวกับโปรแกรม

3) แบบสอบถามนักเรียน เป็นแบบสอบถามที่มีวัตถุประสงค์
 เพื่อทราบความคิดเห็นของตัวนักเรียนในโปรแกรมเกี่ยวกับโปรแกรม

2.4 แผนการสอน คณะผู้วิจัยสร้างแผนการสอนขึ้นทั้งหมด 13 แผน แต่ละแผนมีลักษณะของกิจกรรมเฉพาะของแต่ละแผน ลักษณะของกิจกรรมในแผนการสอน เป็นกิจกรรมเสริมการเรียนรู้ (enrichment activities) ซึ่งมุ่งเน้นกระบวนการในการคิดและการคิดอย่างสร้างสรรค์มากกว่าความรู้ด้านเนื้อหาวิชา เนื้อหาวิชาที่นำมาสอนใช้เป็นเพียงสื่อเพื่อให้เกิดกระบวนการในการคิดเท่านั้น กิจกรรมทั้ง 13 กิจกรรมนี้สามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ส่วน ส่วนแรกคือ กิจกรรมที่ 1-8 เป็นกิจกรรมที่สร้างขึ้นตามวัตถุประสงค์ของผู้วิจัย กล่าวคือ เพื่อใช้เป็นกิจกรรมนำ คือกิจกรรมที่ 1 และใช้เป็นกิจกรรมส่งเสริมความเป็นผู้นำคือ กิจกรรมที่ 2-8 ส่วนที่สองคือกิจกรรมที่สร้างขึ้นตามความสนใจของนักเรียนที่ต้องการ วิชาตามความถนัดของตน

กิจกรรมทั้ง 13 กิจกรรมนี้ เมื่อจัดกลุ่มตามประเภทของกิจกรรมแล้ว สามารถจัดได้ 4 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 มี 1 กิจกรรม คือกิจกรรมที่ 1 : การสร้างความคุ้นเคย

กิจกรรมที่ 1 เป็นกิจกรรมเสริมสร้างความคุ้นเคยระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน เพราะนักเรียนยังไม่รู้จักกัน เนื่องจากต่างห้องกันและระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน

กลุ่มที่ 2 มี 7 กิจกรรม คือ กิจกรรมที่ 2-8 : การฝึกความเป็นผู้นำ

กิจกรรมที่ 2 เป็นกิจกรรมฝึกทักษะการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในแง่ของการสร้างความไว้วางใจผู้อื่น และการทำความเข้าใจผู้อื่นอย่างถูกต้อง

กิจกรรมที่ 3 เป็นกิจกรรมฝึกทักษะการสร้างสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในแง่ของการนำและการสนับสนุนความคิดหรือการกระทำของผู้อื่น

กิจกรรมที่ 4 เป็นกิจกรรมฝึกทักษะการสร้างสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในแง่ของการหาวิธีลดความขัดแย้ง

กิจกรรมที่ 5 เป็นกิจกรรมฝึกทักษะการสร้างสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในแง่เกี่ยวกับที่ยังสงวนความคิดหรือความสนใจของตนเองไว้

- ชั้นคิ
ทาน
ปิยวาจา และวจีสุจวิต
- กิจกรรมที่ 6 เป็นกิจกรรมปลูกฝังคุณธรรมของผู้นำ ได้แก่
- กิจกรรมที่ 7 เป็นกิจกรรมปลูกฝังคุณธรรมของผู้นำ ได้แก่
- กิจกรรมที่ 8 เป็นกิจกรรมปลูกฝังคุณธรรมของผู้นำ ได้แก่

กิจกรรมที่ 2-5 เป็นกิจกรรมที่ดัดแปลงมาจากกิจกรรมการฝึกความเป็นผู้นำ โดยใช้กิจกรรมส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ ซึ่งเขียนโดย Sisk (1977)

กลุ่มที่ 3 มี 4 กิจกรรม คือ กิจกรรมที่ 9-12 : กิจกรรมเป็นรายวิชา

- เครื่องคิดเลข
- กิจกรรมที่ 9 เป็นกิจกรรมฝึกทักษะการคิดคำนวณโดยใช้
- กิจกรรมที่ 10 เป็นกิจกรรมฝึกทักษะใช้พจนานุกรมภาษาอังกฤษ
- กิจกรรมที่ 11 เป็นกิจกรรมฝึกทักษะภาษาอังกฤษ
- กิจกรรมที่ 12 เป็นกิจกรรมทางศิลปะโดยอาศัยหลักคณิตศาสตร์

กลุ่มที่ 4 มี 1 กิจกรรม คือ กิจกรรมที่ 13 : จินตนาการ

กิจกรรมที่ 13 เป็นกิจกรรมฝึกการแสดงออกโดยใช้จินตนาการ

ลักษณะของโปรแกรม เป็นโปรแกรมการเสริมการเรียนรู้ในตอนเย็นหลังเลิกเรียน สัปดาห์ละครั้ง ครั้งละประมาณ 1 ชั่วโมง คือ เรียนทุกวันอังคาร เวลา 15.30-16.30 น.

การคัดแยกเด็กสามารถพิเศษ การคัดแยกเด็กสามารถพิเศษเข้าในโปรแกรมทำดังนี้
คือ

1. ใช้แบบทดสอบสมรรถภาพทางสมอง Standard Progressive Matrices ทดสอบนักเรียนทั้งระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2525 ซึ่งมีอยู่ทั้งหมด 7 ห้องเรียน จำนวนนักเรียนที่รับการทดสอบมี 249 คน โดยใช้วิธีดำเนินการทดสอบ และวิธีการตรวจให้คะแนนตามหนังสือคู่มือการใช้แบบสอบ Standard Progressive Matrices แล้วนำนักเรียนมาจัดประเภทตามระดับความสามารถทางสมองโดยดูจากคะแนนที่นักเรียนสอบได้ โดยใช้เกณฑ์ตามที่ระบุไว้ในหนังสือคู่มือดังนี้

ฉลาดมาก (intellectually superior) คะแนนที่เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 95 หรือสูงกว่า

เหนือกว่าปานกลาง (definitely above the average) คะแนนที่เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 75 หรือสูงกว่า

ปานกลาง (intellectually average) คะแนนอยู่ระหว่างคะแนนที่เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 และ 75

ต่ำกว่าปานกลาง (definitely below average) คะแนนที่เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 หรือต่ำกว่า

มีข้อบกพร่อง (intellectually defective) คะแนนที่เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 5 หรือต่ำกว่า

ผลปรากฏว่าได้นักเรียนที่มีความสามารถทางสมองอยู่ในระดับ "ฉลาดมาก" ทั้งหมดจำนวน 153 คน

2. ใช้แบบสอบการคิดอย่างสร้างสรรค์ ของ Torrance ทดสอบ

นักเรียนทั้งระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2525 จำนวนนักเรียนที่รับการทดสอบมี 249 คน โดยใช้วิธีดำเนินการทดสอบและวิธีการตรวจให้คะแนนตามที่ปรากฏในหนังสือสรุปผลการวิจัยเรื่อง "ความคิดสร้างสรรค์ของเด็กไทยในระดับชั้นอนุบาล-ป.4"

ของหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู พุทธศักราช 2521 พร้อมทั้งศึกษาโดยตรง คำนวณการใช้แบบสอบและวิธีการตรวจให้คะแนน จาก อารี รังสินันท์ หัวหน้าโครงการวิจัย ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านนี้ด้วย

ผลจากการทดสอบได้ค่าเฉลี่ยความคิดสร้างสรรค์สามลักษณะคือ ค่าเฉลี่ย
 ความคิดคล่องตัว 21.89 ค่าเฉลี่ยความคิดริเริ่ม 13.55 และค่าเฉลี่ยความคิดตกแต่ง
 คือ 5.71 ซึ่งค่าเฉลี่ยที่ได้จากการทดสอบครั้งนี้ใกล้เคียงกับค่าเฉลี่ยสำหรับนักเรียน
 สังกัดโรงเรียนสาธิต กรมการฝึกหัดครูอยู่ 2 อย่างคือ ค่าเฉลี่ยความคิดคล่องตัว 21.65
 และค่าเฉลี่ยความคิดริเริ่ม 13.34 แต่ค่าเฉลี่ยความคิดตกแต่งแตกต่างกันเพราะเดิม
 ค่าเฉลี่ยความคิดตกแต่งคือ 7.45 แต่ค่าเฉลี่ยความคิดตกแต่งที่ได้ในการสอบครั้งนี้คือ
 5.71 ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะความแตกต่างในค่านฐานการให้คะแนน กล่าวคือ ในการ
 วิจัยเดิมของหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครูใช้ความสามารถโดยทั่วไปของนักเรียน
 เป็นฐาน ดังนั้น เมื่อนำไปทดสอบนักเรียนสาธิต จึงทำให้ได้คะแนนสูงขึ้น แต่ในการ
 วิจัยครั้งนี้ใช้ความสามารถโดยทั่วไปของนักเรียนสาธิตเป็นฐาน คะแนนที่ได้จึงเป็นปกติ
 ซึ่งใกล้เคียงกับค่าเฉลี่ยเดิมของความคิดตกแต่ง เมื่อทดสอบกับตัวอย่างประชากรกลุ่ม
 ใหญ่คือ 5.77 ตัวอย่างของความแตกต่างในการให้คะแนนเช่น การวิจัยของกรมการ
 ฝึกหัดครู ถือความสามารถของเด็กทั่วไปเป็นฐาน จึงถือว่าเด็กโดยทั่วไปเวลาวาด
 หน้าคน จะไม่ใส่ขนตา ดังนั้น ถ้าเด็กวาดหน้าคนโดยใส่ขนตาก็จะได้คะแนน ซึ่งนักเรียน
 สาธิตส่วนใหญ่ เวลาวาดหน้าคนมักเคยชินกับการใส่ขนตา ดังนั้น นักเรียนสาธิตจึงได้
 คะแนนในส่วนนี้ ส่วนในการวิจัยนี้ถือความสามารถของนักเรียนสาธิตเป็นพื้นฐาน คือถือ
 ว่าโดยทั่วไปเวลานักเรียนสาธิตวาดรูปคนมักใส่ขนตา ดังนั้นถ้าเด็กวาดหน้าคนโดยใส่
 ขนตา จึงถือเป็นเรื่องปกติธรรมดาจึงไม่ให้คะแนน

การพิจารณาระดับความคิดสร้างสรรค์ดูจากตำแหน่งเปอร์ เซนต์ไค์ของความ
 คิดสร้างสรรค์ทั้งสามลักษณะคือความคิดคล่องตัว ความคิดริเริ่มและความคิดตกแต่ง
 ผลปรากฏว่าได้นักเรียนที่มีตำแหน่งเปอร์ เซนต์ไค์รางวัลความคิดทั้งสามลักษณะตั้งแต่ 50
 ขึ้นไป จำนวน 38 คน

3. ศึกษาผลการเรียนภาคปลายของนักเรียน เมื่อเรียนอยู่ชั้นประถมศึกษา
 ปีที่ 3 เมื่อปีการศึกษา 2524 จากสมมุติประจำชั้นของโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 (ฝ่ายประถม) ซึ่งใช้วิธีการประเมินผลเป็นอันดับคะแนน 5 อันดับคือ A = ดีมาก
 B = ดี, C = ปานกลาง, D = ต่ำกว่าปานกลาง และ E = ต่ำกว่าระดับชั้น

เหตุผลที่นำผลการเรียนในอดีตมาพิจารณาเพราะคณะผู้วิจัยมีความเห็นว่า อันคัมคะแนนที่นักเรียนได้นั้น ไม่ใช่มาจากการวัดค่าความรู้เพียงอย่างเดียว แต่ได้รวมเอาพฤติกรรมด้านอื่น ๆ เข้าไปด้วย เช่น ความเอาใจใส่ในการเรียน ความรับผิดชอบในการทำงานที่ได้รับมอบหมาย เป็นต้น ซึ่งคุณสมบัติเหล่านี้เป็นคุณสมบัติที่ผู้มีความสามารถพิเศษจำเป็นต้องมี

คัดเลือกเฉพาะนักเรียนที่มีผลการเรียนในระดับดีมาก ได้นักเรียนจำนวน

22 คน

4. รวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามผู้ปกครอง แบบสอบถามครู ผลปรากฏดังนี้

ผู้ปกครองที่เคยมีความรู้ว่ามีบุตรหลานของตนเป็นเด็กสามารถพิเศษมีจำนวน 71 คน

นักเรียนที่ครู เสนอชื่อว่าเป็นเด็กสามารถพิเศษมีจำนวน 64 คน

5. นำข้อมูลทั้งหมดมาพิจารณาร่วมกับความเหมาะสมในการทำวิจัย แล้วสร้างเกณฑ์ในการคัดแยกเด็กสามารถพิเศษออกจากเด็กอื่น ๆ คือ ให้อันคัมคะแนนผลการเรียนในอดีต ระดับความสามารถทางสมอง และระดับความคิดสร้างสรรค์เป็นหลัก ส่วนการเสนอชื่อของครูและผู้ปกครองเป็นแค่เพียงนำมาพิจารณาประกอบ เกณฑ์ที่ใช้มีทั้งหมด 3 เกณฑ์ ได้แก่

เกณฑ์ที่ 1 ผลการเรียนในอดีตอยู่ในระดับดีมาก

สมรรถภาพทางสมองอยู่ในระดับฉลาดมาก

(คะแนนตั้งแต่เปอร์เซ็นต์ไทล์ 95 ขึ้นไป)

ความคิดสร้างสรรค์สูงทั้งสามลักษณะ

(คะแนนตั้งแต่เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 50 ขึ้นไป)

ผู้ปกครองอาจจะเสนอชื่อหรือไม่เสนอชื่อก็ได้

- เกณฑ์ที่ 2 ผลการเรียนในอศิรอยู่ในระดับดีมาก
 สมรรถภาพทางสมองอยู่ในระดับดีมาก
 (คะแนนตั้งแต่เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 95 ขึ้นไป)
 ความคิดสร้างสรรค์สูงเพียงสองลักษณะ คือความคิดริเริ่ม
 และความคิดคล่องตัว
 (คะแนนตั้งแต่เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 50 ขึ้นไป)
 ผู้ปกครองอาจจะ เสนอชื่อหรือไม่เสนอชื่อก็ได้
- เกณฑ์ที่ 3 ผลการเรียนในอศิรอยู่ในระดับดีมาก
 สมรรถภาพทางสมองอยู่ในระดับดีมาก
 (คะแนนตั้งแต่เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 95 ขึ้นไป)
 ความคิดสร้างสรรค์สูงเพียงลักษณะ เดียวคือ การคิดริเริ่ม
 (คะแนนตั้งแต่เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 65 ขึ้นไป)
 ผู้ปกครองและครู เสนอชื่อ

ผลจากการนำเกณฑ์ไปใช้ พบกว่าคัดเลือกนักเรียนได้จำนวน 9 คน
 เข้าร่วมในโปรแกรม รายละเอียดของข้อมูลแสดงในตารางที่ 1.1

สถาบันวิทยบริการ
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 1.1 รายละเอียดของข้อมูลของนักเรียนที่ได้รับการคัดเลือกเข้าในโปรแกรม

เกณฑ์	นักเรียน	อันดับ คะแนน	เปอร์เซ็นต์ สมรรถภาพ ทางสมอง	เปอร์เซ็นต์ความคิดสร้างสรรค์			ครู เสนอ ชื่อ	ผู้ปกครอง เสนอชื่อ
				คลองตัว	วิเวม	ตกแดง		
1	คนที่ 1	4	95+	78	65	69	✓	✓
	คนที่ 2	4	95+	66	82	69	✓	✓
	คนที่ 3	4	95+	55	70	69	✓	-
	คนที่ 4	4	95+	89	91	69	-	-
2	คนที่ 5	4	95+	59	59	22	✓	✓
	คนที่ 6	4	95+	69	59	49	✓	-
	คนที่ 7	4	95+	50	51	49	-	-
	คนที่ 8	4	95+	59	59	22	-	-
3	คนที่ 9	4	95+	15	65	22	✓	✓

การทำความเข้าใจร่วมกันกับอาจารย์ประจำชั้น คณะผู้วิจัยทำความเข้าใจร่วมกันกับอาจารย์ประจำชั้นของนักเรียนที่ได้รับการคัดเลือกเข้าอยู่ในโปรแกรม โดยคณะผู้วิจัยชี้แจงรายละเอียดของโปรแกรมพร้อมทั้งขอความร่วมมือในการทำความเข้าใจกับนักเรียนอื่น ๆ ในชั้นเรียนในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับโปรแกรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเด็นที่เกี่ยวกับความจำกัดของโปรแกรมที่ว่าสามารถรับนักเรียนได้จำนวนจำกัด ดังนั้นจึงอาจจะยังมีนักเรียนคนอื่น ๆ อื่นที่เก่ง แต่ไม่ได้เข้าร่วมในโปรแกรม

การดำเนินการเรียนการสอน หลังจากได้รายชื่อเด็กที่ได้รับการคัดเลือกเข้าในโปรแกรมแล้ว คณะผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1. ติดต่อขอความร่วมมือจากผู้ปกครองเพื่อขออนุญาตให้บุตรหลานที่ได้รับการคัดเลือกเข้าร่วมในโปรแกรม ปรากฏว่าผู้ปกครองของนักเรียนทุกคนที่ได้รับการคัดเลือก อนุญาตให้บุตรหลานเข้าร่วมในโปรแกรม
2. ศึกษาลักษณะของตัวอย่างประชากรจากข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถามผู้ปกครองเกี่ยวกับลักษณะของบุตรหลาน และจากการให้นักเรียนตอบแบบสำรวจตนเอง ข้อมูลเหล่านั้นนำมาใช้เป็นพื้นฐานในการสร้างกิจกรรมเพื่อส่งเสริมลักษณะดังกล่าว
3. ดำเนินการสอนตั้งแต่อีกิจกรรมที่ 1 ถึงกิจกรรมที่ 8 ซึ่งเป็นกิจกรรมที่คณะผู้วิจัยสร้างขึ้นตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้
4. ตรวจสอบความสนใจของนักเรียน พบว่านักเรียนต้องการเรียนเป็นวิชาตามความถนัดของตน เช่น ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ ซึ่งความถนัดเหล่านี้กระจายกันมาก บางวิชาที่มีผู้สนใจเพียงคนเดียว ในขณะที่เด็กนักเรียนก็มีความต้องการเรียนร่วมกับเพื่อน ไม่ต้องการแยกไปเรียนต่างหาก ดังนั้นคณะผู้วิจัยจึงคิดสร้างกิจกรรมต่อ ๆ ไป คือ กิจกรรมที่ 9 ถึง 13 โดยเอาเนื้อหาวิชามาจากวิชาต่าง ๆ เป็นแกน เช่น คณิตศาสตร์ ภาษาอังกฤษ ศิลปศึกษา แล้วออกแบบกิจกรรมการสอนให้ใช้เป็นทักษะการคิดระดับสูงขึ้นกว่าที่นักเรียนใช้ในห้องเรียนปกติ แล้วดำเนินการสอนตามกิจกรรมที่สร้างไว้เหล่านั้น

5. ในระหว่างการดำเนินการเรียนการสอน คณะผู้วิจัยได้ร่างแบบบันทึกพฤติกรรมนักเรียนให้แก่ผู้ปกครองและอาจารย์ประจำชั้น เพื่อให้บันทึกพฤติกรรมและความคิดเห็นลงในแบบบันทึก โดยแบ่งการบันทึกออกเป็น 2 งวด งวดแรกให้ส่งประมาณครึ่งเวลาของการดำเนินการเรียนการสอน งวดที่สองให้ส่งเมื่อเสร็จสิ้นการดำเนินการสอน ทั้งนี้เพื่อเป็นการกระตุ้นและตรวจสอบให้แน่ใจว่าบุคคลดังกล่าวได้ทำบันทึก และเพื่อคณะผู้วิจัยจะได้มีโอกาสรู้จักเด็กในโปรแกรมให้ดีขึ้น จากการศึกษาแบบบันทึกดังกล่าวที่ได้รับมาในงวดแรก

การประเมินผลโปรแกรม เมื่อการดำเนินการสอนสิ้นสุดลง คณะผู้วิจัยประเมินผลโปรแกรม โดยการแจกแบบสอบถามให้แก่บุคคล 3 ฝ่าย ได้แก่ ตัวเด็กที่อยู่ในโปรแกรม ผู้ปกครอง และอาจารย์ประจำชั้นของเด็กเหล่านั้น แล้วนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาวิเคราะห์ แล้วนำเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปของจำนวน ความถี่ และความเรียง ทั้งนี้เนื่องจากตัวอย่างประชากรมีจำนวนน้อย

การสร้างรูปแบบโปรแกรมการศึกษาสำหรับเด็กสามารถพิเศษ โดยใช้การทดลองในโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ฝ่ายประถม) เป็นตัวแบบ

คณะผู้วิจัยสังเคราะห์รูปแบบโปรแกรมการศึกษาสำหรับเด็กสามารถพิเศษตามหลักการ/แนวคิด และการทดลองรูปแบบโปรแกรมมา ในโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ฝ่ายประถม) เข้าด้วยกัน แล้วสร้างเป็นรูปแบบโปรแกรมการศึกษาสำหรับเด็กความสามารถพิเศษในระดับชั้นประถมศึกษา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอในบทนี้จะแบ่งออกเป็น 2 ส่วนคือ

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการทดลองรูปแบบโปรแกรมการศึกษา
สำหรับเด็กสามารถพิเศษในโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ฝ่ายประถม)

ซึ่งจะแบ่งการเสนอออกเป็น 2 ตอน ได้แก่

1.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อประเมินผลโปรแกรม

- 1) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามนักเรียน
- 2) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามผู้ปกครอง
- 3) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามอาจารย์ประจำชั้น

1.2 ผลการวิเคราะห์พฤติกรรม/ลักษณะของนักเรียน

- 1) ลักษณะของนักเรียนตามการรับรู้ของตัวนักเรียนเอง
- 2) พฤติกรรม/ลักษณะของนักเรียนตามการรับรู้ของอาจารย์ประจำชั้น
- 3) พฤติกรรม/ลักษณะของนักเรียนตามการรับรู้ของผู้ปกครอง

2. การเสนอรูปแบบโปรแกรมการศึกษาสำหรับเด็กสามารถพิเศษในชั้น

ประถมศึกษา

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการทดลอง

1.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อประเมินผลโปรแกรม

การประเมินผลโปรแกรมที่สร้างขึ้นใช้ในโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย (ฝ่ายประถม) ทำได้โดยให้บุคคลผู้เกี่ยวข้อง 3 ฝ่าย คือ นักเรียน
ผู้ปกครอง และครู ทอบแบบสอบถาม ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากบุคคลแต่ละฝ่าย
สรุปได้ดังนี้

1) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามนักเรียนแสดงรายละเอียดในตารางที่ 4.1-4.4

ตารางที่ 4.1 จำนวนความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับลักษณะทั่วไปของโปรแกรม

ข้อความ/ความคิดเห็น	จำนวน (N=9)
1. สถานที่	
ความพอใจในสภาพของห้องเรียน	
มาก	9
ปานกลาง	-
น้อย	-
ไม่พอใจ	-
2. ระยะเวลา	
ความเหมาะสมของระยะเวลาตลอดโปรแกรม (ตลอดภาคการศึกษา)	
เหมาะสม	9
ไม่เหมาะสม	-
ความเหมาะสมของระยะเวลาเรียนต่อสัปดาห์ (สัปดาห์ละครั้ง)	
เหมาะสม	9
ไม่เหมาะสม	-
ความเหมาะสมของระยะเวลาในการเรียน แต่ละครั้ง (ครั้งละ 1 ชั่วโมง)	
เหมาะสม	9
ไม่เหมาะสม	-
3. ลักษณะของโปรแกรม	
เรียนพร้อม ๆ กันเป็นกลุ่มเล็กประมาณ 10 คน	2
เรียนตัวต่อตัวกับอาจารย์ในวิชาที่คนสนใจ	2
แยกเรียนเป็นกลุ่ม ๆ ละ 2-3 คน และเรียนวิชาที่ สนใจร่วมกัน	5

ตารางที่ 4.1. (ต่อ)

ข้อความ/ความคิดเห็น	จำนวน (N=9)
4. สื่อการสอน	
ความชอบของนักเรียนที่มีต่อสื่อการสอน	
มาก	7
ปานกลาง	2
น้อย	—
ไม่ชอบ	—
ความเข้าใจในบทเรียนเมื่อเรียนโดยใช้สื่อการสอน	
มาก	7
ปานกลาง	2
น้อย	—
5. การเรียนการสอน	
ความพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนการสอน	
มาก	9
ปานกลาง	—
น้อย	—
ไม่พอใจ	—
6. ความสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน	
ความรู้สึกสนิทสนมระหว่างอาจารย์กับนักเรียน	
มาก	3
ปานกลาง	6
น้อย	—
ไม่คุ้นเคย	—

จากตารางที่ 4.1 สรุปได้ว่านักเรียนทุกคนเห็นว่าระยะเวลาเหมาะสมและพอใจสภาพห้องเรียนและการเรียนการสอนมาก ในด้านสื่อการสอน นักเรียนส่วนใหญ่อีกชอบมากเช่นกัน ในด้านลักษณะของโปรแกรมพบว่านักเรียนส่วนใหญ่ชอบโปรแกรม

ลักษณะที่แยกนักเรียนเป็นกลุ่ม ๆ ละ 2-3 คน แล้วเรียนวิชาที่สนใจร่วมกัน นักเรียนทุกคนพอใจการสอนของอาจารย์โดยให้เหตุผลสรุปได้ดังนี้

1. อาจารย์ให้ความสนใจสนทนา มีอะไรไม่เข้าใจก็ตามได้
2. อธิบายแล้ว มีอะไรให้ทำสนุก ๆ บ่อย ๆ
3. มีคนเรียนน้อย จึงดูแลได้ทั่วถึง
4. อาจารย์มีอุปกรณ์ประกอบทำให้เข้าใจมากขึ้น
5. ช่วยอธิบายถ้าทำสิ่งใดไม่ได้
6. เพราะอาจารย์สอนให้รู้และเข้าใจมากกว่าเดิม
7. เพราะให้คำชี้แจงดี
8. เพราะว่า มีอะไร ๆ ช่วยทำให้สนุกด้วย

ตารางที่ 4.2 จำนวนความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับความสามารถและความรู้สึกของตัวนักเรียนเอง

ข้อความ/ความคิดเห็น	จำนวน (N=9)
1. ความสามารถของนักเรียนเหมาะสมที่จะอยู่ในโปรแกรม	
มาก	1
ปานกลาง	8
น้อย	-
2. ความสามารถของนักเรียนเมื่อเปรียบเทียบกับเพื่อน ๆ ที่อยู่ในโปรแกรม	
มากกว่า	-
พอ ๆ กัน	7
ต่ำกว่า	2
3. ความสามารถของนักเรียนในการทำงานร่วมกับเพื่อน ๆ ที่อยู่ในโปรแกรม	
ดีมาก	2
ดี	5
ปานกลาง	5
พอควร	-
ไม่ดี	-

ข้อความ/ความคิดเห็น

จำนวน (N=๑)

4. ความพอใจในผลงานของตนเอง

มาก	3
ปานกลาง	6
น้อย	-
ไม่พอใจ	-

5. ความสามารถในการทำความเข้าใจบทเรียน

ดีมาก	3
ดี	4
ปานกลาง	2
พอควร	-
ไม่ดี	-

6. ความชอบในกิจกรรมการเรียนการสอน

มาก	8
ปานกลาง	1
น้อย	-
ไม่ชอบ	-

7. โอกาสในการนำเรื่องที่เรียนไปใช้

เคย	6
ไม่เคย	3

8. ความต้องการเข้าร่วมหากมีการจัดโปรแกรมเช่นนี้อีก

ต้องการ	9
ไม่ต้องการ	-

9. ปัญหาหรือข้อข้องใจ

มี	-
ไม่มี	9

10. ข้อเสนอแนะ

มี	1
ไม่มี	8

ตารางที่ 4.2 สรุปได้ว่านักเรียนเกือบทั้งหมดมองว่าตนเองมีความเหมาะสมที่จะอยู่ในโปรแกรมนี้ในระดับปานกลาง นักเรียน 7 คน เห็นว่าตนเองมีความสามารถพอ ๆ กันกับเพื่อน ๆ ส่วนอีก 2 คน เห็นว่าตนเองมีความสามารถต่ำกว่าเพื่อน ๆ นักเรียน ส่วนใหญ่สามารถทำงานร่วมกับเพื่อน ๆ ได้ดี มีความพอใจในผลงานของตนเองในระดับปานกลางและสามารถทำความเข้าใจบทเรียนได้ดี นักเรียนเกือบทั้งหมดชอบกิจกรรมการเรียนการสอนในระดับมาก และทุกคนต้องการเข้าร่วมในโปรแกรม ถ้าหากจัดขึ้นอีก นักเรียน 6 ใน 9 คน บอกว่าเคยนำเรื่องที่เรียนไปใช้ ตัวอย่างเรื่องที่น่าไปใช้ได้แก่

นำวิธีคิดเลขไปใช้ (2 คน)

เคยสร้างงานศิลปะจากหลักคณิตศาสตร์ที่บ้านด้วย (3 คน)

คุยบ้างถามว่าแมลงแปลว่าอะไร สามารถตอบได้ (1 คน)

ตารางที่ 4.3 จำนวนนักเรียนจำแนกตามอันคัมกิจกรรมที่ชอบ

กิจกรรม	จำนวน			
	อันคัมกิจกรรมที่ชอบ			
	1	2	3	
กิจกรรมที่ 1	การจำลองเขื่อนเพื่อให้สมาชิกรู้จักกัน	1	4	3
กิจกรรมที่ 2	ฝึกทักษะการสร้างควมไว้วางใจผู้อื่นและการทำความเข้าใจผู้อื่นอย่างถูกต้อง	1	1	-
กิจกรรมที่ 3	ฝึกทักษะการนำและการสนับสนุนความคิดหรือการกระทำของผู้อื่นเพื่อให้งานสำเร็จไปด้วยดี	1	-	-
กิจกรรมที่ 4	ฝึกทักษะการหาวิธีลดความขัดแย้ง	-	-	1
กิจกรรมที่ 5	ฝึกทักษะการมีความคิดเป็นของตัวเองและไม่ละเลยความคิดเห็นของผู้อื่น	-	-	-
กิจกรรมที่ 6	การปลุกฝังคุณธรรมข้อ "ซันติ"	-	-	-
กิจกรรมที่ 7	การปลุกฝังคุณธรรม ข้อ "ทาน"	-	1	-
กิจกรรมที่ 8	การปลุกฝังคุณธรรม ข้อ "ปิยวาจาและวจีสุจริต"	-	-	-
กิจกรรมที่ 9	ฝึกทักษะการใช้เครื่องคิดเลข	3	2	2

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

กิจกรรม	จำนวน			
	อันดับกิจกรรมที่ชอบ			
	1	2	3	
กิจกรรมที่ 10	ฝึกทักษะการใช้พจนานุกรมภาษาอังกฤษ	1	-	2
กิจกรรมที่ 11	ฝึกทักษะภาษาอังกฤษ	-	-	-
กิจกรรมที่ 12	ประดิษฐ์งานศิลปะโดยใช้หลักคณิตศาสตร์	1	1	1
กิจกรรมที่ 13	การใช้จินตนาการ	1	-	1

จากการให้นักเรียนเรียงลำดับกิจกรรมที่ชอบมา 3 กิจกรรม พบว่า
มี 9 กิจกรรม จากทั้งหมด 13 กิจกรรมที่มีนักเรียนระบุว่าชอบเป็น 3 อันดับแรก
ได้แก่ กิจกรรมที่ 1, 9, 10, 12, 2, 13, 3, 4, 7,

เหตุผลที่ชอบกิจกรรมต่าง ๆ สรุปได้ดังนี้

- กิจกรรมที่ 1 วุ่นวายและสนุกดี
- กิจกรรมที่ 2 ได้ใช้ความรู้ทั้งภาษาอังกฤษและคณิตศาสตร์
เป็นกิจกรรมค่อนข้างแปลกและสนุก เพราะโดยทั่วไปมัก
ไม่ค่อยใช้เครื่องคิดเลขมากนัก
- กิจกรรมที่ 10 เพราะจะได้มีความรู้ทางด้านภาษาอังกฤษมากยิ่งขึ้น
- กิจกรรมที่ 12 เพราะเป็นงานที่สนุก
- กิจกรรมที่ 2 เพราะทำให้ประดิษฐ์สิ่งของต่าง ๆ เป็น
- กิจกรรมที่ 13 ชอบฝึกคิดสิ่งต่าง ๆ
- กิจกรรมที่ 3 เพราะร่วมกันทำ 3-4 คน งานเสร็จแล้วและสนุกดี
- กิจกรรมที่ 4,7 ไม่บอกเหตุผล

ตารางที่ 4.4 จำนวนนักเรียนจำแนกตามอันดับกิจกรรมที่ไม่ชอบ

กิจกรรม	จำนวน			
	อันดับกิจกรรมที่ไม่ชอบ			
	1	2	3	
กิจกรรมที่ 1	การล่าลายเซ็นเพื่อให้สมาชิกรู้จักกัน	-	-	-
กิจกรรมที่ 2	ฝึกทักษะการสร้างควมไว้วางใจผู้อื่น และการทำความเข้าใจผู้อื่นอย่างถูกต้อง	2	1	1
กิจกรรมที่ 3	ฝึกทักษะการนำและการสนับสนุนความคิด หรือการกระทำของผู้อื่นเพื่อให้งานสำเร็จ ไปด้วยดี	-	1	1
กิจกรรมที่ 4	ฝึกทักษะการหาวิธีลดความขัดแย้ง	1	1	-
กิจกรรมที่ 5	ฝึกทักษะการมีความคิดเป็นของตัวเองและ ไม่ละเลยความคิดเห็นของผู้อื่น	1	3	-
กิจกรรมที่ 6	การปลุกฝังคุณธรรม ข้อ "ซันติ"	1	-	1
กิจกรรมที่ 7	การปลุกฝังคุณธรรม ข้อ "ทาน"	-	-	-
กิจกรรมที่ 8	การปลุกฝังคุณธรรม ข้อ "มียวาจาและ จริสุจริต"	2	-	3
กิจกรรมที่ 9	ฝึกทักษะการใช้เครื่องคิดเลข	-	-	-
กิจกรรมที่ 10	ฝึกทักษะใช้พจนานุกรมภาษาอังกฤษ	-	-	-
กิจกรรมที่ 11	ฝึกทักษะภาษาอังกฤษ	2	1	-
กิจกรรมที่ 12	ประดิษฐ์งานศิลปะโดยใช้หลักคณิตศาสตร์	-	-	-
กิจกรรมที่ 13	การใช้เงินธนาคาร	1	1	-

จากการให้นักเรียนเรียงลำดับกิจกรรมที่ไม่ชอบมา 3 กิจกรรม พบว่า
มี 8 กิจกรรมจากทั้งหมด 13 กิจกรรมที่มีนักเรียนระบุว่าไม่ชอบเป็น 3 อันดับแรก
ได้แก่ กิจกรรมที่ 8, 2, 11, 5, 3, 4, 6, 13

เหตุผลที่ไม่ชอบกิจกรรมต่าง ๆ สรุปได้ดังนี้

- กิจกรรมที่ 8 คนคิดมากเกินไป
ไม่ชอบแสดงการจิกโตะอาหาร
- กิจกรรมที่ 2 ไม่อยากเปิดเผยความรู้สึกของตนเอง
เพราะผลงานที่ทำออกมาไม่น่าพอใจ
- กิจกรรมที่ 11 ไม่ชอบตรงที่เต้นรำ
เพราะเวลาทำท่าต่าง ๆ รู้สึกว่ามีท่าทางที่ทลกมาก
- กิจกรรมที่ 5,3 ไม่บอกเหตุผล
- กิจกรรมที่ 4 เพราะบางครั้งเราเห็นด้วย แต่จำเป็นต้องคัดค้าน
- กิจกรรมที่ 6 กิจกรรมนี้ค่อนข้างยาก
- กิจกรรมที่ 13 เพราะวาทศิลป์ไม่เก่งและไม่รู้จะวาทอะไรดี

2) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามผู้ปกครอง แสดงรายละเอียด
ในตารางที่ 4.5

ตารางที่ 4.5 จำนวนความคิดเห็นของผู้ปกครอง เกี่ยวกับโปรแกรม

ข้อความ/ความคิดเห็น	จำนวน
1. ระยะเวลา	
1.1 ความเหมาะสมของระยะเวลาตลอดโปรแกรม (ตลอดภาคการศึกษา)	
เหมาะสม	7
ไม่เหมาะสม	1
1.2 ความเหมาะสมของระยะเวลาเรียนต่อสัปดาห์ (สัปดาห์ละครั้ง)	
เหมาะสม	7
ไม่เหมาะสม	1
1.3 ความเหมาะสมของระยะเวลาในการเรียนแต่ละครั้ง (ครั้งละ 1 ชั่วโมง)	
เหมาะสม	5
ไม่เหมาะสม	3

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

ข้อความ/ความคิดเห็น	จำนวน (N=8)
2. การเรียนการสอน	
2.1 ความถี่ในการเล่าหรือเอ่ยถึงการเรียนการสอน	
บ่อย ๆ	6
นาน ๆ ครั้ง	2
ไม่เคยเล่าหรือเอ่ยถึง	-
2.2 ความพึงพอใจต่อการเรียนการสอน	
มาก	2
ปานกลาง	6
น้อย	-
ไม่พอใจ	-
3. ผลที่เกิดจากการเข้าร่วมในโปรแกรม	
การเปลี่ยนแปลงอันอาจจะเป็นผลเนื่องมาจาก การเข้าร่วมในโปรแกรม	
เคยเห็น	3
ไม่เคยเห็น	4
ไม่ตอบ	1
4. ประโยชน์ที่ได้รับ	
ประโยชน์ที่นักเรียนได้รับจากการเข้าร่วมในโปรแกรม	
มาก	3
ปานกลาง	5
น้อย	-
ไม่มีประโยชน์	-

ตารางที่ 4.5 . (ต่อ)

ข้อความ/ความคิดเห็น	จำนวน (N=8)
5. ความต้องการ เข้าร่วมในโปรแกรม	
ความต้องการ เข้าร่วมในโปรแกรม หากโรงเรียน	
จัดกิจกรรมเช่นนี้อีก	
ต้องการ	8
ไม่ต้องการ	—
6. ปัญหาหรือข้อข้องใจ	
ปัญหาหรือข้อข้องใจเกี่ยวกับโปรแกรม	
มี	2
ไม่มี	5
ไม่ตอบ	1
7. ข้อเสนอแนะ	
ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับโปรแกรม	
มี	2
ไม่มี	5
ไม่ตอบ	1

ผู้ปกครองส่วนใหญ่เห็นว่าระยะเวลาเหมาะสมแล้ว ผู้ที่เห็นว่าไม่เหมาะสม เห็นว่าควรจัดสอนสัปดาห์ละ 2 วัน และควรเพิ่มชั่วโมงต่อสัปดาห์เป็นสัปดาห์ละ $1\frac{1}{2}$ ชั่วโมง หรือ 2-3 ชั่วโมง และควรสอนตลอดปี นักเรียนส่วนใหญ่ เคยเล่าหรือเอ่ยถึงการเรียนการสอนให้ผู้ปกครองฟังและคิดว่านักเรียนได้รับประโยชน์จากการเข้าร่วมในโปรแกรมในระดับปานกลาง มีผู้ปกครองบางส่วนเคยเห็นการเปลี่ยนแปลงของนักเรียน ซึ่งคาดว่าอาจจะเป็นผลจากการเข้าร่วมในโปรแกรม ผู้ปกครองทุกคนต้องการให้บุตรหลานอยู่ในโปรแกรม หากมีการจัดขึ้นอีก

เหตุผลต่าง ๆ ที่ผู้ปกครองตอบสรุปได้ดังนี้

1. ด้านการเปลี่ยนแปลง

จากการสังเกต หลังจากเข้าอยู่ในโปรแกรมมีการเปลี่ยนแปลงหลายอย่างไปในทางที่ดีขึ้นเรื่อย ๆ

ทำงานเป็นระเบียบขึ้น เมื่ออ่านพบการประดิษฐ์ต่าง ๆ มักสนใจและอยากจะทำทันที

2. ด้านประโยชน์ที่ได้รับ

ทำให้เด็กมีความมั่นใจในตนเองมากขึ้น และได้รับความรู้พิเศษนอกเหนือจากบทเรียน เช่น ภาษาอังกฤษ ทำให้มีความรอบรู้มากขึ้น

เป็นการฝึกฝนให้รู้จักใช้สมอง ออกความคิดเห็นและหัดแก้ปัญหา รู้จักใช้เหตุผล

ทำให้เด็กได้รับความรู้ ได้รับการอบรมสั่งสอนจากอาจารย์ในหลาย ๆ ด้าน ไม่ใช่มุ่งเฉพาะในด้านวิชาการแต่ด้านเดียว

ทำให้เกิดความคิดสร้างสรรค์

3. ด้านความต้องการเข้าร่วมในโปรแกรม

เป็นการส่งเสริมให้เด็กดีขึ้นทุก ๆ ทาง จึงยินดีให้เข้าร่วมอีก

เป็นโครงการที่ทำให้เกิดประโยชน์ต่อเด็ก จึงอยากให้เข้าร่วมอีก

4. ด้านปัญหา ข้อข้องใจ ข้อเสนอแนะ

อยากทราบผลของโครงการว่าเป็นอย่างไร เด็กในปกครองเป็นตัวอย่างประชากรได้หรือไม่

ควรแจ้งผลการศึกษาพฤติกรรมให้ผู้ปกครองได้รับทราบ

ตารางที่ 4.6 จำนวนความคิดเห็นของอาจารย์ประจำชั้นเกี่ยวกับโปรแกรม

ข้อความ/ความคิดเห็น	จำนวน
1. ความสามารถของนักเรียน	
ความสามารถของนักเรียนเหมาะสมที่จะอยู่ในโปรแกรม	
มาก	8
ปานกลาง	1
น้อย	—
ไม่เหมาะสม	—
2. ผลที่เกิดจากการเข้าร่วมในโปรแกรม	
การเปลี่ยนแปลงอันอาจจะเป็นผลเนื่องมาจากการเข้าร่วมในโปรแกรม	
เคยเห็น	3
ไม่เคยเห็น	6
3. ประโยชน์ที่ได้รับ	
ประโยชน์ของโปรแกรมที่มีต่อนักเรียน	
มาก	7
ปานกลาง	2
น้อย	—
ไม่เหมาะสม	—
4. ปัญหาหรือข้อข้องใจ	
ปัญหาหรือข้อข้องใจเกี่ยวกับโปรแกรม	
มี	—
ไม่มี	9
5. ข้อเสนอแนะ	
ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับโปรแกรม	
มี	2
ไม่มี	7

ตารางที่ 4.6 สรุปได้ดังนี้ อาจารย์ประจำชั้นของนักเรียนส่วนใหญ่เห็นว่า นักเรียน 8 ใน 9 คน เหมาะสมมากที่จะอยู่ในโปรแกรมนี้ 3 คนเคยเห็นว่านักเรียนมีการเปลี่ยนแปลงอันอาจเป็นผลเนื่องมาจากการเข้าร่วมในโปรแกรมและส่วนใหญ่เห็นว่านักเรียนได้ประโยชน์จากการเข้าร่วมในโปรแกรมมาก

เหตุผลต่าง ๆ ที่อาจารย์ประจำชั้นตอบสรุปได้ดังนี้

1. ด้านความเหมาะสมที่จะอยู่ในโปรแกรม

เป็นนักเรียนที่มีความคิดก็มีเหตุผล

เรียนหนังสือดี ตรงตามเกณฑ์การทดลอง

เป็นเด็กเรียนดี ทำงานเรียบร้อย ชยัน มีความรับผิดชอบ แต่ค่อนข้างเชื่อมั่นในตนเองมากเกินไป และตั้งความหวังในสิ่งต่าง ๆ ที่ตัวเองกระทำไว้สูง

ความเป็นเด็กพิเศษ ยังเห็นไม่เด่นชัด ในชั้นเรียน

เป็นนักเรียนที่เรียนดี ถ้าได้รับการส่งเสริมความรู้ในทำนองอื่นก็จะช่วยให้นักเรียนเก่งยิ่งขึ้น

มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ดี กระจือรื้อวันที่จะหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ เชื้อพึงผู้ใหญ่ดี

เป็นเด็กเรียนดี มีความรับผิดชอบในหน้าที่ มีนิสัยชอบประดิษฐ์สิ่งของ รักการอ่านหนังสือ

เป็นเด็กสนใจใคร่รู้ในทุกด้าน

2. ด้านผลที่เกิดจากการเข้าร่วมในโปรแกรม

กล้าแสดงออกมากขึ้น

3. ด้านประโยชน์ที่ได้รับ

เป็นการเพิ่มพูนความรู้ในเรื่องนั้น ๆ นอกเหนือจากเรื่องที่เรียน

ทำให้นักเรียนได้ใช้จินตนาการ ความคิดสร้างสรรค์ของตนเองในการแสดงออกในด้านต่าง ๆ ที่มีความสามารถ

เป็นการเพิ่มพูนความรู้

ยังไม่เห็นผลจากนักเรียนอย่างเห็นได้ชัด

เพราะกลับมาเล่าให้ฟังว่าทำอะไรได้บ้าง

ทำให้นักเรียนมีความคิดสร้างสรรค์ และกล้าแสดงออกมาเป็นการส่งเสริมความก้าวหน้าในด้านการเรียนของนักเรียน

4. ข้อเสนอแนะ

ควรให้เด็กนำประสบการณ์และผลงานมาเสนอให้เพื่อน ๆ ในห้องชม

1.2 ผลการวิเคราะห์พฤติกรรม/ลักษณะของนักเรียน

พฤติกรรม/ลักษณะของนักเรียนที่ได้จากเครื่องมือ 4 ชนิด

ได้แก่ แบบสำรวจตนเองสำหรับนักเรียน แบบบันทึกพฤติกรรมนักเรียน บันทึกโดยอาจารย์ แบบบันทึกพฤติกรรมนักเรียนบันทึกโดยผู้ปกครอง และแบบสอบถามผู้ปกครองเกี่ยวกับลักษณะของบุตรหลาน ข้อมูลที่รวบรวมได้จากเครื่องมือดังกล่าวช่วยให้คณะผู้วิจัยรู้จักคุ้นเคยกับเด็กที่อยู่ในโปรแกรมมากขึ้น และช่วยให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะของเด็กสามารถพิเศษเพิ่มขึ้นด้วย

1) ลักษณะของนักเรียนตามการรับรู้ของตัวนักเรียนเอง จากการให้นักเรียนที่อยู่ในโปรแกรมสำรวจตนเอง ผลการสำรวจสรุปได้ในตารางที่ 4.7

ตารางที่ 4.7 ลักษณะของนักเรียนที่อยู่ในโปรแกรมตามการรับรู้ของตัวนักเรียนเอง

ลักษณะ	ความถี่
1. อยากรู้และอยากศึกษาสิ่งต่าง ๆ รอบตัวทุกเรื่อง	7
2. มักตั้งคำถามกับตัวเองหรือกับบุคคลอื่นทั่ว ๆ ไปอยู่เสมอ และพยายามที่จะหาคำตอบให้ได้ด้วยวิธีการต่าง ๆ	3
3. มีความมุ่งมั่นที่จะทำงานใด ๆ ให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดีเสมอ	6
4. ชอบคุยกับพี่ในระดับชั้นสูงกว่า มากกว่าเพื่อนในระดับชั้นเดียวกัน	1
5. เมื่อทำงานที่อาจารย์มอบหมายให้ ฉันรู้สึกว่าการลงงานของฉันแปลกไปกว่าของเพื่อน ๆ อยู่เสมอ	

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

ลักษณะ	ความถี่
6. มักจะรู้สึกเมื่อบทเรียนบางบท เพราะบทเรียนนั้นมักจะง่ายเกินไปสำหรับฉัน	3
7. ชอบทำงานที่ผู้อื่นเห็นว่ายากและไม่ชอบทำ แต่สำหรับฉันเห็นว่ามันเป็นงานที่สนุก และท้าทาย	5
8. เมื่อรู้สิ่งใดมา ฉันสามารถเล่า เขียน และอธิบายรายละเอียดของสิ่งนั้นให้ผู้อื่นเข้าใจได้อย่างแจ่มแจ้ง	5
9. รู้สึกเคืองร้อนเมื่อเห็นความไม่ดี หรือไม่ถูกต้อง เช่น ความไม่ยุติธรรมและอยากหาหนทางแก้ไข	6
10. เคยแปลกใจ จนบางครั้งไม่สบายใจที่ตนเองมักมีความคิดหรือการกระทำที่แปลกใหม่กว่าเพื่อน ๆ	6
11. รู้สึกภาคภูมิใจในตัวเองที่ฉันมักมีความคิดหรือการกระทำที่แปลกไปกว่าคนอื่น ๆ	4

จากตารางสรุปได้ว่า จากการสำรวจตัวเอง ความถี่ของลักษณะที่พบมากที่สุดได้แก่

1. อยากรู้และอยากศึกษาสิ่งต่าง ๆ รอบตัวทุกเรื่อง
2. มีความมุ่งมั่นที่จะทำงานใด ๆ ให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดีเสมอ
3. รู้สึกเคืองร้อนเมื่อเห็นความไม่ดี หรือไม่ถูกต้อง เช่น ความไม่ยุติธรรมและอยากหาหนทางแก้ไข
4. เคยแปลกใจจนบางครั้งไม่สบายใจที่ตนเองมีความคิดหรือการกระทำที่แปลกไปกว่าเพื่อน ๆ

2) พฤติกรรม/ลักษณะของนักเรียนตามการรับรู้ของอาจารย์ประจำชั้น

เมื่อให้อาจารย์ประจำชั้นบันทึกพฤติกรรมของนักเรียนพร้อมทั้งให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมนั้น สิ่งที่อาจารย์ประจำชั้นบันทึกสามารถนำมาเรียบเรียงเป็นหมวดหมู่ได้ดังนี้

ความรับผิดชอบในการเรียน

<u>พฤติกรรม/ลักษณะ</u>	<u>ความคิดเห็นของอาจารย์ประจำชั้น</u>
1. ขอสมุดจกงานทุกเล่มกลับคืนไปทบทวน	เป็นคนเดียวของห้องที่ทำแบบนี้ โดยปกติทบทวนบทเรียนสม่ำเสมอโดยไม่ต้องบอก
2. ทำแบบฝึกหัดต่าง ๆ ในชั่วโมงให้เสร็จเร็ว ๆ	ใช้เวลาที่เหลือเพื่อทบทวนเรื่องที่จะสอนต่อไป
3. อ่านหนังสือเมื่อว่างจากการเรียน	สนใจทบทวนบทเรียนด้วยตนเองโดยไม่ต้องสอน

ความกระตือรือร้นในการเรียน

<u>พฤติกรรม/ลักษณะ</u>	<u>ความคิดเห็นของอาจารย์ประจำชั้น</u>
1. รับอาสาไปค้นหนังสือชีวประวัติกาลิเลโอ	รู้ว่าหนังสือประเภทนี้อยู่ที่ไหนของห้องสมุด เพราะเคยไปอ่าน
2. พยายามหาคำพ้องรูปให้มากเพื่อจะได้คะแนนสูงกว่ากลุ่มอื่น	ตั้งใจหาคำพ้องรูปและหาได้มากกว่ากลุ่มอื่น
3. รีบทำคณิตศาสตร์ให้เสร็จไว ๆ นำอุปกรณ์มาใช้ในห้องเรียน	ต้องการทำให้เสร็จเป็นคนแรกของห้อง กระตือรือร้นรับอาสาหาสิ่งของที่มีอยู่ที่บ้านมาโรงเรียน

<u>พฤติกรรม/ลักษณะ</u>	<u>ความคิดเห็นของอาจารย์ประจำชั้น</u>
1. อาสาสมัคร เป็นตัวแทนของห้อง ไปแข่งขันคอมพิวเตอร์โอลิมปิก	สนใจการเข้าร่วมแข่งขัน
2. ร่วมวาดภาพเข้าประกวดในวัน สาธารณสุข	สนใจการวาดภาพมาก

พฤติกรรม/ลักษณะผู้นำ

<u>พฤติกรรม/ลักษณะ</u>	<u>ความคิดเห็นของอาจารย์ประจำชั้น</u>
1. ได้รับเลือกเป็นตัวแทนของระดับชั้น ในการ เป็นผู้นำ	สนใจการ เป็นผู้นำ รู้จักชักชวนเพื่อน ๆ ไปร่วมถ่ายรูป เมื่อวันขึ้นถัณฑ์สังเวย มาสัมภาษณ์
2. ⁸⁹ ทุ่มเพื่อทำงานหมู่	เป็นหัวหน้ากลุ่มรวบรวมสมาชิกให้ครบ จำนวนตามที่อาจารย์บอก
3. รวบรวมคำกิริยา	สนใจ เป็นหัวหน้าหมู่ที่จะทำงานส่งอาจารย์
4. ให้ความร่วมมือในการทำงานกลุ่ม	พยายามคิดและเตือนให้ เพื่อนคนอื่นร่วมมือ

ความสามารถเฉพาะตัว

<u>พฤติกรรม/ลักษณะ</u>	<u>ความคิดเห็นของอาจารย์ประจำชั้น</u>
1. เขียนคำบรรยายภาพ และระบายสี รูปภาพได้สวยเด่นแปลกกว่าเพื่อน	_____
2. ทักษะซึ่งมีตัวเลขค่อนข้างมากได้ ถูกต้องเสร็จเป็นคนแรกในห้อง	_____
3. ช่างสังเกต แม้กระทั่งในสิ่งเล็ก ๆ น้อย ๆ เช่น เวลาเกิดเหตุการณ์ ผิดปกติในห้องเรียน เช่น ของหาย หรือวางผิดที่ เพื่อน ๆ คนใดมีลักษณะ แปลก นำสังเกต จะสามารถบอกได้	_____
4. เรียนภาษาไทยเรื่องคำคล้องจอง สามารถหาคำคล้องจองได้	_____
5. แสดงบทบาทสมมติ	_____

ใช้ภาษาอังกฤษปนในเวลาพูด เช่น good idea

พฤติกรรม/ลักษณะ

1. ค่อนข้างก้าวร้าว เวลาโมโห
2. โกรธเมื่อเพื่อนในกลุ่มทำให้เสียคะแนน
3. ไม่ชอบแก้งานผิด
4. มีเรื่องทะเลาะกับเพื่อนบ่อยครั้ง

69

5. นอยเจวาพ่อแม่รู้ลนเองน้อยกว่าพี่ชาย
6. ไม่ค่อยแสดงออก

ความคิดเห็นของอาจารย์ประจำชั้น

ยึดมั่นในคะแนนค่อนข้างมาก

มีความเชื่อมั่นในตัวเองมาก

คิดว่าตัวเองควรจะทำถูกหมด

ชอบเล่นกับเพื่อนรุนแรง เช่นเตะต่อย

ใช้คำพูดหยอกล้อ เมื่อเพื่อนไม่เล่นด้วย

ก็พยายามให้เพื่อนเล่นด้วย จนเกิด

ทะเลาะกัน

ปรกติไม่ค่อยยกมืออาสาตอบ

ยกเว้นครูถามเอง หรือ

เมื่อเห็นว่า เพื่อน ๆ ตอบกัน

ไม่ได้ หรือมีน้อยคนตอบ

จึงจะแสดงตัว

3) พฤติกรรม/ลักษณะของนักเรียนตามการรับรู้ของผู้ปกครอง

พฤติกรรม/ลักษณะของนักเรียนตามการรับรู้ของผู้ปกครอง มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 4.8 ลักษณะของนักเรียนในโปรแกรมตามการรับรู้ของผู้ปกครอง

ลักษณะ	ความถี่
1. พูดได้เร็วกว่าเด็กวัยเดียวกัน	1
2. พูดประโยคยาว ๆ ได้ ในขณะที่เด็กอื่นในวัยเดียวกันพูดได้ ประโยคสั้น ๆ	2
3. ชอบเล่นกับเพื่อนที่โตกว่าหรือผู้ใหญ่ ไม่ชอบเล่นกับเด็กวัยเดียวกัน	1
4. ชอบทำตัวเป็นผู้นำเด็กอื่นในวัยเดียวกัน	4
5. มีสมาธิในการทำงานดีมาก แม้จะมีสิ่งรบกวนก็ตาม	3
6. รู้จักใช้เหตุผลสูงกว่าเพื่อนวัยเดียวกัน	4
7. มีความรู้สึกไวและละเอียดอ่อนต่อความรู้สึกของผู้อื่นสูงกว่าวัย	4
8. รู้สึกไวต่อปัญหาที่เกี่ยวข้องกับความผิดความถูกเร็วกว่าวัย	4
9. ชอบสะสมสิ่งต่าง ๆ ที่แปลกพิศดาร ซึ่งแสดงถึงความคิดในระดับ สูงกว่าเด็กวัยเดียวกัน	2
10. ชอบคิดแก้ปัญหาหรือทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยตัวเอง โดยเฉพาะในงาน ที่เด็กวัยเดียวกันเห็นว่ายาก	4

จากตารางสรุปได้ว่าจากลักษณะ 10 ประการที่กำหนดให้ ความถี่ของลักษณะ

ของเด็กที่ผู้ปกครองพบมากที่สุดแก่

1. ชอบทำตัวเป็นผู้นำเด็กอื่นในวัยเดียวกัน
2. รู้จักใช้เหตุผลสูงกว่าเพื่อนวัยเดียวกัน
3. มีความรู้สึกไวและละเอียดอ่อนต่อความรู้สึกของผู้อื่นสูงกว่าวัย
4. รู้สึกไวต่อปัญหาที่เกี่ยวข้องกับความผิดความถูกเร็วกว่าวัย
5. ชอบคิดแก้ปัญหาหรือทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยตัวเอง โดยเฉพาะในงาน
ที่เด็กวัยเดียวกันเห็นว่ายาก

เมื่อให้ผู้ปกครองบันทึกพฤติกรรมของนักเรียนพร้อมทั้งให้ความคิดเห็นเกี่ยว

กับพฤติกรรมนั้น สิ่งที่ผู้ปกครองบันทึกนำมาเรียบเรียง เป็นหมวดหมู่ได้ ดังนี้

พฤติกรรม/ลักษณะผู้นำ

พฤติกรรม/ลักษณะ

1. เป็นผู้นำกลุ่มจึงวางแผนงานโดยสร้างโน้ตสำหรับเล่นขลุ่ย และฝึกทำร่าให้เพื่อน
2. เคียงพี่ชาย เช่น ให้เคี้ยวอาหารให้เรียบร้อยไม่ให้ก้าวร้าวพ่อแม่
3. ชอบทำตัวเป็นหัวหน้าหรือพระเอกในละครทีวี ชอบจิกแฉกับน้อง ๆ บางครั้งมีการอบรมน้อง ๆ แบบผู้ใหญ่ ชอบสอนหนังสือน้อง
4. สามารถเล่นร่วมกับเพื่อนทั้งที่โตกว่าและเล็กกว่าได้ เวลาอยู่กับเพื่อนที่โตกว่าไม่เคยยอม และพยายามทำตัวให้เท่ากัน เวลาอยู่กับเด็กที่เล็กกว่าจะทำตัวเป็นผู้นำ สมาชิกในกลุ่มบูชาตัวเขามาก จนบางครั้งทำให้ลืมหิว เอาแต่ใจตัวเอง ๆ ทำท่าแก่เกินอายุ
5. เวลาเล่นรวมกลุ่มกับเพื่อนหลายวัยมักให้คนอื่นทำคาม โดยเฉพาะกับพวกที่วัยเดียวกัน หรือเล็กกว่า ถ้าเล่นกับพวกที่วัยสูงกว่าจะพยายามออกความคิดเห็นให้คลายคาม
6. ใฝ่ฝันเลือกเป็นผู้แทนนักเรียนไปประกวดประชันระดับชั้นมัธยม

ความคิดเห็นของผู้ปกครอง

ทำไม่สำเร็จ เพราะไม่เคยเรียนมาก่อน
จึงรู้สึกผิดหวัง

แสดงความเป็นผู้นำ ชอบสั่งสอนเพื่อน ๆ
และเด็กในรุ่นเดียวกันรวมทั้งที่ตัว

เวลาเข้ากับคนอื่นมักจะพยายามออกความคิดเห็น

โดยทั่วไปชอบประชันและประกวดแข่งวิเศษ
ให้เป็นวัตถุสิ่งของที่ใช่ในชีวิตประจำวัน
หรือของเล่น

ความสนใจ

พฤติกรรม/ลักษณะ

ความคิดเห็นของผู้ปกครอง

1. ชอบกีฬาหลายชนิด เช่น ฟุตบอล บิงปอง การออกกำลังกาย รวมทั้ง การขี่ที่โลดโผน เช่น การขี่จักรยาน ก็มักจะเอาแผ่นไม้มาทำเป็นสะพาน สนุกเป็นแบบจำลองของถนนเพื่อให้ เกิดความลำบากในการขี่	_____
2. เตรียมตัวไปสวดระลึกถึงพระอาจารย์ ไสยบาวจะรีบทำการบ้านที่โรงเรียน ทั้งตอนพักเที่ยงและระหว่างคอยคุณพ่อ ไปรับ พอกลับถึงบ้านก็พร้อมที่จะไป ร่วมพิธีสวดถึงอาจารย์ไสยบาวได้	เป็นบุคคลที่มีใจ เป็นกุศล มุ่งกระทำความดี เมื่อมีโอกาสจะได้ไปร่วมพิธีซึ่งแสดง ถึงความกตัญญูทดแทนและจะเตรียม ตัวพร้อมเสมอ
3. ในวันเฉลิมพระชนมพรรษาพระบาท สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เฝ้าคอยฟัง พระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระ เจ้าอยู่หัว	น่าเป็นของแปลกสำหรับเด็ก ๆ อายุ ขนาดนี้ เพราะผู้ใหญ่บางคนยังไม่ สนใจเลย
4. ในวันรัฐธรรมนูญ เป็นคนเตือนให้ คนเอาธงชาติไปปักที่เสาธงหน้าบ้าน	เป็นเด็กที่สนใจวันสำคัญของชาติ ซึ่งได้ เรียนมาจากทางโรงเรียน และเป็น บุคคลที่จริงจัง ตั้งใจกับคำสั่งสอนของ ครูอาจารย์เป็นอย่างมาก
5. สนใจช่วยทำอาหาร อยากรับช่วย ตนเอง	_____
6. อยากรวดเร็ว ๆ อยากรได้เป็นอิสระ อยากรไปเรียนต่อเมืองนอก บิดเฒ่า ขอให้พาไปเมืองนอกเพราะเกี่ยวกับ สิ่งแวดล้อมทำให้อยากไป	เข้าใจว่าฟังจากเพื่อนคุยให้ฟัง เลยทำให้ อยากรอย่างบ้าง ซึ่งโดยปกติเป็นคน ประหยัด หาซื้ออะไรสักอย่างมักคอยถามว่า เป็นการฟุ่มเฟือยหรือไม่

พฤติกรรม/ ลักษณะความคิดเห็นของผู้ปกครอง

7. สนใจในการรักษาสุขภาพอนามัย
ตนเองอยู่เสมอ เช่น รับประทานอาหาร
อาหารที่มีประโยชน์
8. ชอบอ่านหนังสือ
- 8.1 อ่านนิทาน การ์ตูน และ
วรรณกรรม
- 8.2 อ่านหนังสือปัญหาเขาว่า
- 8.3 อ่านเรื่องซูเปอร์แมน
- 8.4 อ่านหนังสือประเภทเรือบ
เครื่องบิน สงคราม และจรวด
เรื่องไคท์มด
- 8.5 อ่านสารานุกรมไทยสำหรับ
เยาวชน
- 8.6 อ่านหนังสือวิทยาศาสตร์
ประวัติศาสตร์ และยานยนต์
- 8.7 อ่านหนังสือเกี่ยวกับการ
ประดิษฐ์สิ่งต่าง ๆ เช่น
- 8.7.1 ทักษะการประดิษฐ์
เครื่องகுตุ่น
- 8.7.2 มิตีที่ 4
- 8.8 ถ้าไม่มีหนังสือใหม่ก็เอา
หนังสือเก่าออกมาอ่านซ้ำอีก
โดยไม่แสดงอาการเบื่อ

หนังสือใดที่ชอบจะอ่านซ้ำได้หลายครั้ง
เช่น อ่านสังข์ทองตอนศึกสิได้ถึง 4 ครั้ง

ชอบอ่านหนังสือเรื่องยาวเกินกว่าเด็ก
วัยเดียวกัน

ชอบอ่านหนังสือมาตั้งแต่เด็กและชอบอ่าน
หนังสือสูงกว่าวัย

ชอบอ่านหนังสือประเภทนี้ เมื่ออ่านพบ
วิธีการสร้างสิ่งประดิษฐ์ต่าง ๆ ก็มักจะ
สนใจและอยากทำตาม โดยจะขอให้ช่วย
ซื้ออุปกรณ์ตามที่ระบุไว้ในหนังสือ
สนใจสิ่งประดิษฐ์ต่าง ๆ เช่น การประกอบ
เครื่องยนต์ของเครื่องบิน

พฤติกรรม/ลักษณะความคิดเห็นของผู้ปกครอง

9. สนใจซื้อชิ้นส่วนรถแข่งต่ออยู่หลายวันจนทำสำเร็จ เนื่องจากการต่อก่อนข้างยาก เพราะชิ้นส่วนมีขนาดเล็ก และแผนผังการต่อเป็นภาษาญี่ปุ่น
10. สนใจประดิษฐ์สิ่งต่าง ๆ
- 10.1 ประดิษฐ์พัดลม
- 10.2 ประดิษฐ์เรือรบโดยใช้โฟมตามแบบที่ซื้อมา ต่อเสร็จแล้ววางรูปถ่าย
- 10.3 ซื้ออุปกรณ์ต่าง ๆ เพื่อไว้ประดิษฐ์ลิฟต์ การประดิษฐ์ลิฟต์ล้มเหลวเปลี่ยนมาประดิษฐ์ชิงช้าสวรรค์
- 10.4 ขอบประดิษฐ์เศษวัสดุ สร้างของเล่น โดยจำลองแบบจากโทรทัศน์ และจากเพื่อนรุ่นพี่ที่โตกว่า เช่น ทำลูกบอล โดยเอาลูกโป่งมาเป่าแล้วใช้กระดาษหนังสือพิมพ์ปะรอบลูกโป่งจนหนา
11. สนใจภาษาอังกฤษ
- 11.1 สนใจภาษาอังกฤษเป็นพิเศษพยายามพูดโดยใช้คำศัพท์ที่รู้บันทึกกับภาษาไทย พยายามอ่านวิธีการเล่นรถแข่ง ซึ่งเป็นภาษาอังกฤษ

ซื้ออุปกรณ์ เช่น ใบพัด มอเตอร์ ฯลฯ มาประกอบเอง

เริ่มสนใจเรื่องเรือรบมาจากสงครามระหว่างอังกฤษกับอาร์เจนตินา ด้วยเหตุผลว่า จะสร้างเรือรบไว้ช่วยอังกฤษคราวต่อไป เพราะคุณพ่อมีเพื่อนเป็นชาวอังกฤษ

ผู้ปกครองไม่มีโอกาสเห็นชิงช้าสวรรค์ที่ประดิษฐ์ แต่เด็กเล่าว่าเก็บไว้เล่นกับเพื่อนที่โรงเรียนอย่างสนุกสนาน

พฤติกรรม/ลักษณะ

- 11.2 ชอบพูดภาษาอังกฤษกับคุณพ่อ
อยู่เสมอ
- 11.3 สนใจอย่างจริงจังในการอ่าน
ป้ายภาษาอังกฤษตามถนน
พวกป้ายโฆษณาชื่อร้านต่าง ๆ
สงสัยก็ถาม เช่น ทำให้รู้จัก
บริษัทจำกัด เพชรพลอย
เบเกอร์ เป็นต้น

12. เล่นต่อ Lego
13. ชอบเล่นกีฬา เช่น แบดมินตัน
ปิงปอง ชีจี้กรยาน
14. ชอบเข้าห้องสมุด และร้านขาย
หนังสือ
15. ชอบโครงการที่โรงเรียนจัดให้มาก
รู้สึกสนุก และสนใจมาก
16. ไม่ชอบเรียนกลุ่มสร้างเสริมลักษณะ
นิสัยและกลุ่มการงานพื้นฐานและ
อาชีพ
17. สนใจเรื่องราวเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์
ไม่ชอบกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์
ชีวิต
18. ไม่ชอบเล่นตุ๊กตาเหมือนเด็กหญิง
อื่น ๆ ตั้งแต่เล็ก ๆ

ความคิดเห็นของผู้ปกครอง

ข้างสังเกต และสนใจคำศัพท์ภาษาอังกฤษ
มาก เช่น สังเกตคำว่าร้านทอง
เพชรพลอย จะมีคำว่า
ร้านถ่ายรูปมีคำว่า photo

ชอบสนมมุติเรื่องประกอบการเล่น

พอใจและสนใจสิ่งแปลก ๆ ใหม่ ๆ
ที่อาจารย์ให้ทำ
ถึงแม้ไม่ชอบแต่ก็มีความพยายามพอสมควร
ถึงแม้จะไม่ถนัด

ไม่ชอบเนื้อหาที่ต้องอาศัยความจำ

ความสามารถเฉพาะตัวพฤติกรรม/ลักษณะ

1. ทำบัตรอวยพร เนื่องในวันพ่อ เขียน
คำกลอนใจความว่า
เนื่องในวันพ่อ ตุ๊กตาขออวยพร
ให้อยู่คู่เราๆ ถิ่นนอนสบาย
เขาสูววยบายเย็น เห็นหน้ายิ้มแย้ม
พื้นแกมแดงแดง แผงความสุขเอย

ความคิดเห็นของอาจารย์ประจำชั้น

มีความถนัดทางภาษา

พฤติกรรม/ลักษณะความคิดเห็นของอาจารย์ประจำชั้น

2. เขียนเรื่องประกอบภาพ ได้รับการ
คัดเลือกลงในสตรียสาร ชื่อเรื่อง
"หรือคืองานส่งเสริมวัฒนธรรมไทย"
มีใจความว่าเพื่อน 2 คน ชวนกัน
แต่งชุดไทยไปในงานส่งเสริม
วัฒนธรรมไทย แต่ก็ต้องประหลาดใจ
และได้รับความอับอายจากการล้อ
เลียนของเพื่อน เพราะไม่มีใครแต่ง
ชุดไทยในงาน ช้ายังมีการเดินว่า
สากสก๊วย
3. เมื่อเรียนบัญชี กลับมาบ้านก็เริ่มทำ
บัญชีของตนเอง
4. เมื่อเริ่มเรียนเลขส่วนก็สามารถคิด
ได้แม่นยำ และต้องการทำโจทย์แบบ
ฝึกหัดครั้งละมาก ๆ ตั้งแต่ 20 ข้อ
ขึ้นไป
5. สามารถอ่านป้ายชื่อรถยนต์เป็นภาษา
อังกฤษได้ถูกต้อง
6. ท่องอาขยาน ทำคณิตศาสตร์ได้รวดเร็ว
และถูกต้อง สามารถทำเลข
โจทย์ปัญหาได้ 3-4 ข้อ ในเวลา
5 นาที
7. สังเกตการเล่นตุ๊กตาพลาสติก 2 ตัว
ที่เหมือนกันว่า เวลาบีบตัวให้หัว
กระเด็นหลุดออก ตัวหนึ่งมีแรงคึก
มากกว่า หัวซ้ำหลายครั้ง แล้ว
เปลี่ยนมือยังได้ผลเหมือนเดิม

ช่างสังเกตและมีความคิดตามกระบวนการ
วิทยาศาสตร์จึงมีการทดลองซ้ำและ
ควบคุมตัวแปร

พฤติกรรม/ลักษณะความคิดเห็นของอาจารย์ประจำชั้น

8.	สังเกตว่าเยลลี่ที่ใส่ไว้ในตู้เย็นนานๆ จะค่อย ๆ แห้งลงตรงกลาง โดยให้เหตุผลว่าน้ำแห้ง ทำให้เยลลี่แข็งและเหนียว และที่มุมตรงกลางเพราะค้ำข้างยวบติดแน่น	สังเกตและพยายามหาเหตุผลอธิบายและถามเมื่ออยากรู้
9.	เมื่ออยู่อนุบาลชอบการเล่นที่ใช้ความรู้สึก เมื่อโตขึ้นก็ชอบการเล่นที่เพิ่มการใช้ความคิดขึ้น	_____
10.	เล่น Scrabble โดยหัดเอาตัวอักษรมาต่อโดยเอาคำศัพท์ที่เรียนแล้วมาฝึกทำ การเล่นต่าง ๆ เหล่านี้จะคิดทำเอง	_____
11.	พยายามนำเพลงที่เรียนในชั่วโมงดนตรีมาเล่นบนเปียโนและเขียนโน้ต	ชอบดนตรีและมีพรสวรรค์
12.	เมื่อให้อ่านตำราเกี่ยวกับบทเรียน ใค้ก็ตามมักอ่านได้เร็วและจำได้เร็ว	มีความจำดี แต่ขาดความละเอียดรอบคอบ เพราะเป็นคนใจร้อน
13.	ถ้าตั้งใจจะจำได้คิดและรวดเร็ว แต่มบางครั้งยังไม่มีสมาธิที่ดี	ความจำค่อนข้างดี
14.	นำปัญหาของเพื่อนมาถกเถียงกับพ่อแม่ เช่น ทำไมเพื่อนคนนั้นมีนิสัยเป็นอย่างนี้ คนโน้นมีนิสัยไม่ดีไม่น่าคบ ชมเพื่อนที่เรียนดี ชยัน นิสัยดี	มักจะวิจารณ์คนรอบข้างให้พ่อแม่ฟังเสมอ

การแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง

พฤติกรรม/ลักษณะ

ความคิดเห็นของผู้ปกครอง

1. ขอซื้อหนังสือวิธีการ เป่าทิมเพลงปาก	ศึกษาวิธีการ เป่าจากหนังสือพร้อมกับปฏิบัติ
ตาม
2. ดูรายการมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมา
ชิราช กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์
ชีวิต วิชาพฤติกรรมเด็กและรายการ
อื่น ๆ ที่พอรู้เรื่อง เช่น เศรษฐศาสตร์
และการศึกษา	_____
3. เรียนภาษาอังกฤษจากเทปที่จัดหา
ไว้ให้	_____

ความรับผิดชอบต่อการเรียน

พฤติกรรม/ลักษณะ

ความคิดเห็นของผู้ปกครอง

1. ทบทวนบทเรียนสม่ำเสมอ	_____
2. ทำการบ้านเสร็จเรียบร้อยโดยไม่
ต้องเตือน	_____
3. บอกว่ามีใหม่จะไม่ยอมไปเที่ยวสนุก
ที่ไหนเลย เพราะหลังปีใหม่จะเริ่ม
สอบ	รู้จักรับผิดชอบ ซึ่งโดยทั่วไปเด็ก ๆ มักจะ
อยากสนุกในวันขึ้นปีใหม่ ปกติเวลา"
ใกล้สอบถ้าได้หนังสือการ์ตูนหรือนิทาน
เล่มใหม่ ซึ่งชอบมากก็ไม่อ่าน เก็บไว้
จนกว่าจะสอบเสร็จ จึงเอามาอ่าน
4. เอาสมุดทำรายงานกลุ่มไปทำที่บ้าน
หลายวัน พยายามค้นคว้าจากหนังสือ
ต่าง ๆ หลาย ๆ เล่ม	มีความตั้งใจและทุ่มเทมาก พยายามทำ
ให้ไต่ผลดีที่สุด
5. ทำแบบฝึกหัดคณิตศาสตร์และภาษา
อังกฤษให้ทันเพื่อนเมื่อซากรเรียนไป	เมื่อซากรเรียนจะรีบทำแบบฝึกหัดที่อาจารย์
มอบหมายให้นักเรียนคนอื่นทำ และอ่าน
บทเรียนที่ตนเองซากรเรียนไปด้วย

พฤติกรรม/ลักษณะความคิดเห็นของผู้ปกครอง

6. ได้รับมอบหมายจากอาจารย์ประจำชั้นให้ช่วยสอนพิเศษให้เพื่อนบางคนในชั้น เช่น คณิตศาสตร์ ภาษาอังกฤษ ได้พยายามเลียนแบบที่พ่อแม่ได้สอนให้ตนเอง

ความรับผิดชอบเรื่องทั่วไปพฤติกรรม/ลักษณะความคิดเห็นของผู้ปกครอง

1. เต็มใจช่วยงานบ้านโดยไม่ต้องเตือน
2. ทำความสะอาดโต๊ะหมู่บูชาพระพุทธรูปทุกอาทิตย์ ทำติดต่อกันมาเป็นเวลา 2 ปี ไม่เคยขาดเลยและไม่ต้องเตือน
3. รับผิดชอบในกิจกรรมส่วนตัวและธุรกิจส่วนตัว
4. นำบัตรกาชาดไปขายให้ญาติพี่น้อง 2-3 เล่ม ขายหมดก็ซื้ออาจารย์อีก จนอาจารย์บอกว่าพอแล้ว เป็นคนขายเองและรวบรวมเงินส่งอาจารย์จนครบ
5. เล่าเรื่องที่โรงเรียนให้ฟังว่ามีเพื่อนชโมยของ และขอไม่ให้เล่าต่อให้คนอื่นฟัง เพราะกลัวจะเสียชื่อโรงเรียน

รู้จักทำงานให้เป็นประโยชน์และรับผิดชอบ
ต่องานที่ได้รับมอบหมายมา

รักโรงเรียนมาก เคยบอกว่าจะไม่ยอม
ย้ายไปอยู่ที่อื่น จนกว่าจะเข้ามหาวิทยาลัย

ลักษณะนิสัยพฤติกรรม/ลักษณะความคิดเห็นของผู้ปกครอง

1. มีอารมณ์ขัน ชอบเป่รียบเทียบ
2. วางเฉย เมื่อถูกถกถล่มแกล้งหรือถูกต่อว่าต่อขาน เป็นผู้ใหญ่วู้จักถกถล่มและใช้เหตุผลมากขึ้น

มีความอดกลั้นมากขึ้น

พฤติกรรม/ลักษณะความคิดเห็นของผู้ปกครอง

3. ใจร้อน ทำงานเร็ว บางครั้งขาดความตั้งใจไปบ้าง	_____
4. ค่อนข้างใจร้อนและโกรธง่ายในบางครั้ง เมื่อถูกซักถามในเรื่องเกี่ยวกับความประพฤติหรือการกระทำบางอย่าง	อาจเป็นเพราะไม่ชอบถูกจิกจู้จี้ มีความ
เชื่อมั่นในตนเอง คิดว่าสิ่งที่ทำไปแล้วนั้น
ถูกต้อง
5. ใจร้อน ทำงานแล้ว จึงผิดพลาทน้อย พุคเร็วคล้ายกับจะพูดให้ทันกับที่คิด	_____
6. แสดงอารมณ์งอน เมื่อไม่ได้ตั้งใจ จึงโศกนุ	_____
7. โกรธง่าย น้อยใจง่าย หายเร็ว ไม่ผูกพยาบาท ให้อภัยคนง่าย รักบุคคลที่อยู่รอบข้าง แต่ไม่ค่อยแสดงออก เป็นคนช่างสังเกต นำมาเปรียบเทียบกับสิ่งที่ผ่านหรือประสบมากับตนเอง	_____
8. อารมณ์เสีย เมื่อเพื่อนกล่าวหาว่าไม่เป็นลูกผู้ชาย เพราะเวลาเพื่อนเล่นแรง ๆ หรือเล่นโลกไวนมักปลีกตัวไม่เล่นด้วย เช่น แกว่งชิงช้าแรงๆ เอาทรายใส่ถ้วยแล้วขว้างกัน	เป็นเด็กฉลาดกลัวเจ็บ อาจจะเป็นเพราะ
อยู่บ้านไม่มีเพื่อนเล่นสนุกด้วย
อยู่โรงเรียนจึงไม่กล้าแสดงออก
กับเพื่อนมาระบายอารมณ์โกรธที่บ้าน
ทางบ้านสังเกตและสอบถาม ได้ความว่า
โกรธเพื่อนที่โรงเรียน
9. ไม่ค่อยสบายใจ หงุดหงิด วิตกกังวล เนื่องจากอาจารย์ให้เป็นตัวแทนคอมพิวเตอร์ประวัติศาสตร์สมัยพ่อขุนรามคำแหง ถูกเพื่อนรู้ว่า ถ้าแพ้จะโดนเตะ ค่อย และอึดคิ้ว	เป็นคนกลัวเพื่อน และกลัวเจ็บตัว

พฤติกรรม/ลักษณะ

10. วิตกกังวลเรื่องเช่าค่ายพักแรม ที่โรงเรียน เพราะกลัวจะทำอะไรไม่เป็น และไม่เคยจากบ้าน แต่บอกว่าจะทำอะไรก็ต้องเช่าค่าย หนีไม่พ้นเลยทำได้
11. เมื่อจะไปเที่ยวนอกบ้าน มักจะถามถามว่าจะใส่ชุดไหน จะรับประทาน ก็ไม่ว่าจะรับประทานอะไรดี
12. คุณปู่โกรธไม่พูดด้วย ให้ไปขอโทษ ก็ไม่ยอมไป โดยอ้างว่าต้องรู้สาเหตุก่อนว่าคุณปู่โกรธด้วยเรื่องอะไร ตัวเองผิดจริงหรือเปล่า เพราะผู้ใหญ่ไม่จำเป็นต้องถูกเสมอไป ที่คุณแม่บอกว่าผู้ใหญ่ต้องเป็นฝ่ายถูกนั้นโบราณเสียแล้ว
13. อยากให้คุณพ่อซื้อรถใหม่ แต่บอกว่าควรจะเป็นรถที่ราคาพอสมควร ไม่ควรซื้อรถดอลโว่ หรือเปอร์โยต์ ตามที่คุณพ่อชอบ เพราะไม่สมฐานะของเรา ทรูหราเกินไป พยายามส่งบัตรชิงโชคของบริษัทน้ำมันเชลล์ เชื่อว่าถูกรางวัล จะได้อะไรไม่ต้องเสียเงินซื้อรถ
14. เมื่อมีคามารถจะซื้อรถใหม่ก็ได้ให้ความเห็นว่าควรรอให้โบนัสออกและเริ่มหาวารสารยานยนต์มาศึกษาถึงข้อดี ข้อเสียของระบบยานยนต์ต่างๆ และดูว่าบริษัทต่าง ๆ จะให้ของแถมอะไรเป็นพิเศษบ้าง บริษัทใดให้ของแถมมากและเสียคอกเบี้ยน้อยก็จะสนใจ

ความคิดเห็นของผู้ปกครอง

ทำอะไรไม่ค่อยเป็น ไม่พยายามช่วยตัวเอง แต่หลังจากเช่าค่ายพักแรมแล้วรู้สึกดีขึ้น

การตัดสินใจช้า คิดมาก เรื่องไม่เป็นเรื่องไม่ร้องไห้เท่าที่ควร แต่บางครั้งก็มีความคิดเป็นผู้ใหญ่เกินวัย พิจารณาแล้วเห็นว่า เป็นเด็กแข็งไม่อ่อนโยน แม้กระทั่งกับผู้ใหญ่ เป็นเด็กที่ต้องการเหตุผลเมื่อทรูหราสาเหตุก็ยอมไปกราบปู่โดยดี

มีความคิดเป็นผู้ใหญ่ รู้จักประมาณคน ไม่ชอบความทรูหรา ฟุ่มเฟือย

มีนิสัยตระหนี่ ไม่ต้องการจ่ายเงินโดยไม่คุ้มค่า รู้จักค้นคว้าในสิ่งที่ตนเองไม่รู้ และต้องการรู้จากหนังสือด้วยตนเอง เข้าใจระบบการเงิน คอกเบี้ยเกินวัย

พฤติกรรม/ลักษณะ

15. ชอบอยู่กับผู้ใหญ่และมักจะแสดงความ
คิดเห็นในเรื่องของผู้ใหญ่ เช่น
เรื่องคนไข้ของคุณพ่อ เรื่องเศรษฐกิจ
ค่าจ้าง
16. เป็นเด็กละเอียดอ่อน ู้สำนักทันที
เมื่อทำความผิด
17. เมื่อถูกตำหนิก็จะพยายามจกจำ
ไม่ทำซ้ำอีก แต่ก็เป็นบางครั้งเท่านั้น
18. ชอบทำบัญชีและเลขเศษส่วน 30 ข้อ
โดยไม่ยอมนอน
19. เล่าว่าวันนี้พบผีเสื้อเจ็บบนที่พื้น
เรียกให้ผู้ใหญ่ที่เดินผ่านมาดู ผู้ใหญ่
กลับเหยียบมันตาย
20. เบิกเงินจากบัญชีออมทรัพย์จำนวน
500 บาท เพื่อบริจาคซื้อชีวิตโค
กระบือ เงินจำนวนนี้เป็นรางวัลที่
ได้จากการประกวดวาดภาพ สัมทบ
กับเงินค่าขนม
21. ลูกของเพื่อนพ่อไม่สบายต้องเข้า
โรงพยาบาล เมื่อทราบก็ชวนพ่อ
ไปเยี่ยม เนื่องจากเพื่อนพ่อคนนี้
เป็นคนมีน้ำใจโอบอ้อมอารีต่อ
ครอบครัวของเราเป็นอย่างมาก
บอกว่าเราควรแสดงน้ำใจและ
ห่วงใยเขาบ้างให้สมกับที่เขาเป็น
เพื่อนที่ดีของเรา

ความคิดเห็นของผู้ปกครอง

-
- มีความเข้าใจจะประพฤติดี บางเรื่อง
บางเวลา
- เมื่อพบข้อบกพร่องในการเรียนก็สามารถ
หาทางแก้ไขด้วยตนเอง เช่น เมื่อ
ผลการสอบได้ไม่ดีเท่าที่เสียได้ ก็
พยายามท่อง ทำแบบฝึกหัดให้มากขึ้นกว่าเดิม
รู้ว่าอะไรเป็นบาป บุญ มีสำนึกในจริยธรรม
- เป็นความตั้งใจอยากบรืจากเองด้วยความ
ภูมิใจ เพราะรู้สึกสงสารโค กระบือ
ที่จะถูกลากเข้าโรงฆ่าสัตว์ ปกติ
เป็นคนค่อนข้างตระหนี่
- เป็นบุคคลที่สำคัญในหมู่คุณและความดีของ
คนอื่นเสมอ

พฤติกรรม/ลักษณะ

22. ไปซื้อหนังสือประเภทเตรียมความพร้อม 3 เล่ม ไปให้ญาติที่มีลูกจะเข้าเรียน ป.1 หลังจากที่ช่วยซื้อใบสมัครให้แล้ว
23. เอาใจใส่ห่วงใยญาติผู้ใหญ่
24. คุณลุงโทรศัพท์มาบอกให้ไปเอากระเจงที่บ้านคุณลุงมาเลี้ยงปกติเป็นคนรักสัตว์ แต่พอมีความเห็นว่าถ้าขึ้นไปรับกระเจงมาเลี้ยง กระเจงอาจถูกสุนัขที่บ้านกัดตาย เพราะที่บ้านมีสุนัขถึง 6 ตัว นอกจากนี้ยังมีสุนัขบ้านอื่นอีก 2-3 ตัว เมื่ออธิบายให้เข้าใจแล้ว เขาก็ส่งสารกระเจงขึ้นมาทันทีว่า ถ้าเอามาเลี้ยงแทนที่จะไคบุญ อาจจะได้มาบ จึงเสนอให้คุณลุงเอากระเจงไปมอบให้เขาคินจะดีกว่า เพราะมีการเลี้ยงที่ถูกต้อง มีสัตว์แพทย์ประจำ
25. ขอร้องให้คุณแม่พาไปซื้อของเล่น และซื้อหนังสือนิทานไปให้เพื่อนอีก 6 คน
26. รักเพื่อน ชอบคบเพื่อนที่มีนิสัยเรียบร้อย ว่าคาญเพื่อนที่ชอบเล่นมากเกินไป
27. วันเกิดพี่ชาย เป็นคนชวนพี่ ๆ คนอื่น ๆ จัดหาของขวัญวันเกิดให้พี่ชายและไปช่วยพี่ใส่บาตรในตอนเช้า

ความคิดเห็นของผู้ปกครอง

ชอบทำตัวเป็นผู้ใหญ่ แนะนำตัวเองว่าจำได้ตอนที่สอบ คุณพ่อเคยซื้อหนังสือประเภทนี้ให้ แสดงความหวังดีต่อผู้อื่น

การที่โรงเรียนพาไปเขาคินทำให้เด็กมีความรู้รอบตัวเพิ่มขึ้น และรู้จักรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ มาหาเหตุผล และสรุปเพื่อแก้ปัญหาชีวิตประจำวันได้

รู้จักเป็นผู้ให้ ซึ่งแต่ก่อนเป็นคนหวงของ ไม่ค่อยระอบให้ของเพื่อน แม้จะเคยสอนบ่อย ๆ ให้รู้จักเอื้อเฟื้อแก่เพื่อนบ้าง

เป็นเด็กรักพี่น้อง และมีจิตใจเป็นกุศลในทางพุทธศาสนา อันเป็นสัญลักษณ์ของคนดี

พฤติกรรม/ลักษณะ

28. ตามปกติพอจะท้องพาไปสวนมนต์ เพื่อระลึกถึงองค์กวัน เนื่องจากเป็นวันคริสตมาส อันเป็นการแสดงคารวะต่อผู้ทรงศีล ถึงแม้จะนับถือศาสนาพุทธก็จริง เพราะทุกศาสนาสอนให้เป็นคนดี มีเมตตาจิต และรักใคร่ซึ่งกันและกัน แต่วันนั้นพ่อก็ไม่ได้เข้าไป เนื่องจากต้องไปงานศพ เขาเข้าใจเป็นอย่างดี ไม่ได้แสดงจากการผิดหวังแต่อย่างใด
29. มีน้ำใจเป็นนักกีฬา เวลาแข่งขันให้ความสำคัญกับการแพ้ชนะมาก แต่เมื่อได้รับการอธิบายเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของการแข่งขันกีฬาในค่านิยมส่งเสริมความสามัคคี ก็เข้าใจและยอมรับ
30. แสดงความเชื่อมั่นตนเองมากเกินไป โดยไม่ยอมรับฟังคำสั่งสอนของพ่อแม่ หรือถ้ายอมก็ยอมอย่างไม่เต็มใจ
31. ช่วยตัวเองได้ดี เมื่อพ่อแม่ไม่อยู่บ้าน
32. นอนไม่หลับ ลูกขึ้นมานั่งสมาธิตามวิธีที่พ่อแม่แนะนำไว้และบอกว่าสบายขึ้น
33. ช่างซักถามตลอดเวลาไปเที่ยวนอกเมือง
34. บางครั้งชอบวางของไว้ไม่เป็นระเบียบและทิ้งเศษกระดาษตามพื้นบ้าน

ความคิดเห็นของผู้อุปการ

เป็นเด็กมีเหตุมีผล อะไรควร อะไรไม่ควร

เป็นที่หนักใจของพ่อแม่บางครั้ง

ดูแลตนเองได้ดี

เห็นประโยชน์ของการสมาธิ และปฏิบัติอย่างจริงจัง

ทันตื้นต่อสิ่งที่พบเห็นใหม่ ๆ

พฤติกรรม/ลักษณะ

ความคิดเห็นของผู้ปกครอง

- 35. สอนน้องให้ทำการบ้าน
- 36. กุและโต้เถียงกับน้อง
- 37. เจ็บ ซึมบางครั้ง ทอนเข้าและเย็น
- 38. ชอบพูดไม่หยุด
- 39. ไม่ค่อยยอมพูดกับใคร ไม่ว่าจะเด็กหรือผู้ใหญ่
- 40. พูดน้อย ไม่จริงจัง
- 41. ซนมากไม่ค่อยสนใจผู้อื่น เอาแต่ใจตนเอง แต่จะรู้สึกสำนึกเมื่อถูกเตือนและจะรีบขอโทษทันที
- 42. แต่งตัวซ้ำเป็นประจำ
- 43. บอกว่าแม่ที่ออกไปช้อปปิ้งนอกบ้าน หว่าไม่ให้เวลากับลูกในวันหยุด วันธรรมดาก็กลับบ้านค่ำทั้งพ่อและแม่
- 44. มักเล่าเหตุการณ์ประจำวันที่โรงเรียน เช่น การกระทำของเพื่อนตนเองให้คุณแม่ฟัง

ดูแลให้น้อง เขียนหนังสือให้ถูกต้อง ไม่พอใจ เมื่อน้องมาเล่น Lego ที่ตัวเองถือไว้ เนื่องจากกลัวว่าน้องจะทำเสีย ไม่ยอมให้ยกย่น้องในความผิดเล็ก ๆ น้อย ๆ ที่เกิดขึ้น แลดูคล้ายกับคิดอะไรในใจ

เข้ากับคนอื่นยาก ยังขาดมนุษยสัมพันธ์

อีกอาค ห่าอะไรซ้ำ ไม่มองไว ต้องเตือนตลอดเวลา แต่ก็ยังไม่หาย อาจจะเป็นเพราะพ่อแม่ทำงานไม่ค่อยมีเวลา แต่ก็ให้เวลากับลูกมากที่สุด รู้สึกว่าจะเป็นการกลัวว่าหาแม่เกินตัว เหตุเป็นผลคืออย่างหนึ่งที่สามารถชี้แจงให้ทราบว่าสิ่งที่เขาทำนั้นดีหรือไม่ดี ควรทำหรือควรแก้ไขอย่างไร

2. การเสนอรูปแบบโปรแกรมการศึกษาสำหรับเด็กสามารถพิเศษในชั้น

ประถมศึกษา

คณะผู้วิจัยสร้างรูปแบบโปรแกรมการศึกษาสำหรับเด็กสามารถพิเศษ ความหลักการ/แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษาให้แก่เด็กสามารถพิเศษ แล้วสร้างโปรแกรมการศึกษาสำหรับเด็กสามารถพิเศษขึ้นใช้กับโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ฝ่ายประถม) หลังจากการดำเนินการตามโปรแกรมสิ้นสุดลง คณะผู้วิจัยได้สังเคราะห์

รูปแบบโปรแกรมฯ ตามหลักการ/แนวคิด และคามการทดลองเข้าด้วยกัน แล้วสร้าง
เป็นรูปแบบโปรแกรมการศึกษาสำหรับเด็กสามารถพิเศษในชั้นประถมศึกษาชั้น

รูปแบบโปรแกรมฯ เสนอไว้ในบทที่ 5

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สรุป อภิปราย และเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง "รูปแบบโปรแกรมการศึกษาสำหรับเด็กสามารถพิเศษในชั้นประถมศึกษา" มีวิธีดำเนินการดังนี้

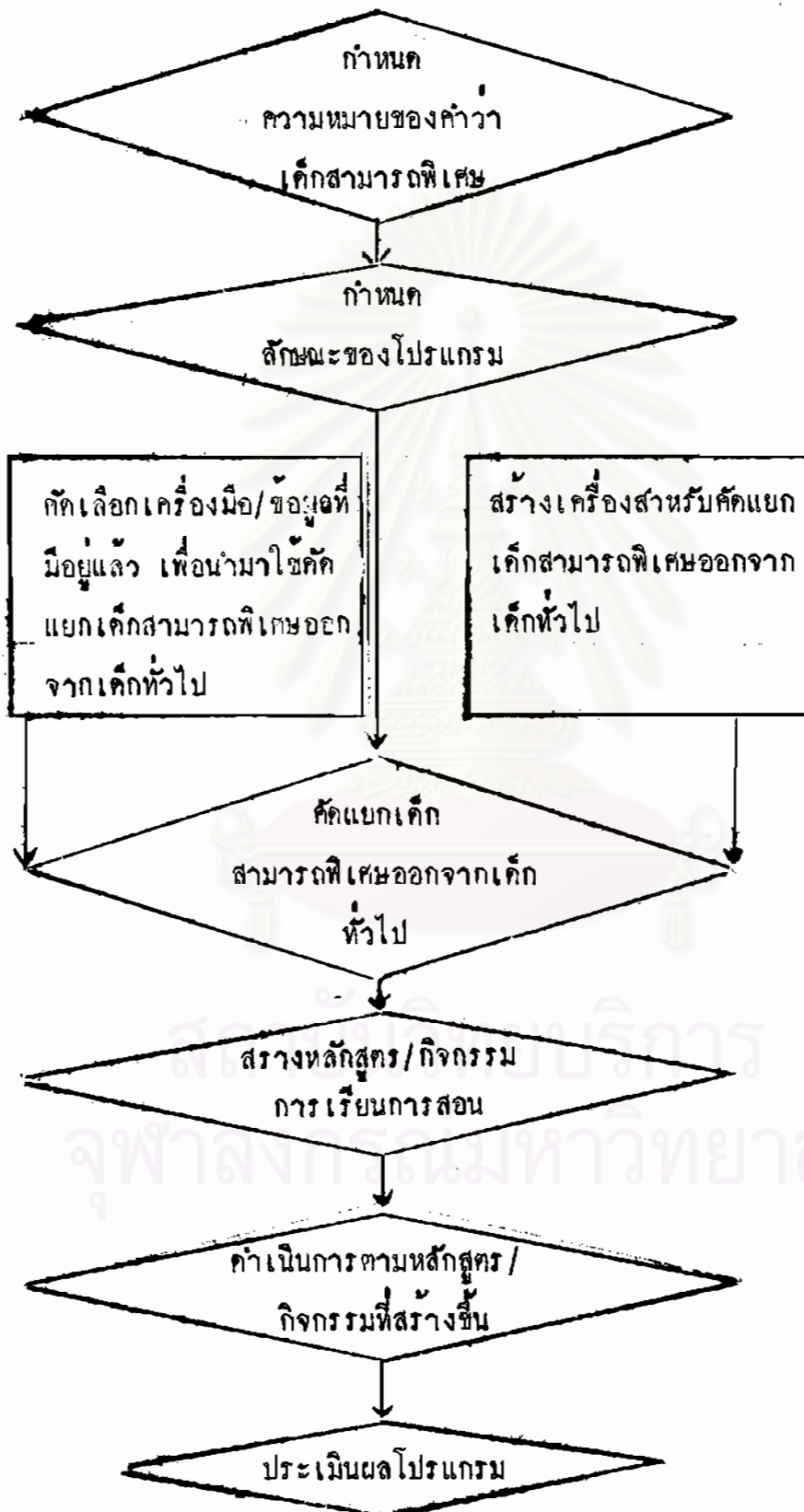
วัตถุประสงค์ของการวิจัย การวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างรูปแบบโปรแกรมการศึกษาสำหรับเด็กสามารถพิเศษในชั้นประถมศึกษา โดยใช้โปรแกรมการศึกษาสำหรับเด็กสามารถพิเศษที่สร้างขึ้นใช้กับโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ฝ่ายประถม) เป็นตัวแบบ

วิธีดำเนินการและผลวิจัย การวิจัยมีขั้นตอนการดำเนินงานและผลวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. สร้างรูปแบบโปรแกรมการศึกษาสำหรับเด็กสามารถพิเศษในชั้นประถมศึกษา โดยใช้หลักการและแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาแก่เด็กสามารถพิเศษ เป็นแนวทางในการสร้างได้รูปแบบของโปรแกรมดังนี้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รูปแบบโปรแกรมการศึกษาสำหรับเด็กสามจรดพิเศษตามหลักการ / แนวคิด

2. ทดลองรูปแบบที่สร้างขึ้นในข้อ 1 โดยมีวิธีการตามขั้นตอนดังนี้

2.1 กำหนดความหมายของเด็กสามารถพิเศษ เนื่องจากคำว่า "เด็กสามารถพิเศษ" มีความหมายได้หลายอย่าง ดังนั้น ในการทดลองครั้งนี้จึงได้กำหนดความหมายของเด็กสามารถพิเศษขึ้นอย่างกว้าง ๆ ก่อนกำหนดการทดลองว่า เด็กสามารถพิเศษในที่นี้หมายถึงเด็กที่มีลักษณะเด่น แตกต่างจากคนอื่นอย่างน้อย 3 ด้าน ได้แก่ สมรรถภาพทางสมอง ความคิดสร้างสรรค์ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.2 กำหนดลักษณะของโปรแกรม เนื่องจากโปรแกรมที่สร้างขึ้นครั้งนี้มีลักษณะเป็นโปรแกรมนำร่อง จึงเห็นว่าลักษณะของโปรแกรมที่เหมาะสมที่สุดควรจะอยู่ในรูปของการเสริมการเรียนในขณะเย็นหลังเลิกเรียน เพื่อไม่ให้มีผลกระทบต่อโปรแกรมปกติของโรงเรียน

2.3 คัดแยกเด็กสามารถพิเศษออกจากเด็กทั่วไป

2.3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการคัดแยกเด็กสามารถพิเศษออกจากเด็กทั่วไปในงานวิจัยนี้มี 2 ประเภท คือ เครื่องมือมาตรฐาน และเครื่องมือที่คณะผู้วิจัยสร้างขึ้น

1) เครื่องมือมาตรฐาน ได้แก่ แบบสอบสมรรถภาพทางสมอง Standard Progressive Matrices ของ Raven และแบบสอบการคิดอย่างสร้างสรรค์ Torrance Test of Creative Thinking ของ Torrance

2) เครื่องมือที่คณะผู้วิจัยสร้างขึ้น ได้แก่ แบบสอบถามผู้ปกครองเกี่ยวกับลักษณะของบุตรหลานและแบบสอบถามครู เกี่ยวกับลักษณะของนักเรียน

2.3.2 วิธีการคัดแยกเด็กสามารถพิเศษ เด็กที่ได้รับการคัดเลือกเข้ามาอยู่ในโปรแกรม คือ เด็กที่ผ่านเกณฑ์ตามที่ผู้วิจัยกำหนดตามความหมายของคำว่าเด็กสามารถพิเศษที่กำหนดไว้ในงานวิจัยนี้ เกณฑ์ที่ใช้มี 3 เกณฑ์ ได้แก่

- เกณฑ์ที่ 1 ผลการเรียนในอดีตอยู่ในระดับดีมาก
สมรรถภาพทางสมองอยู่ในระดับดีมาก
ความคิดสร้างสรรค์สูงทั้งสามลักษณะ
(ความคิดริเริ่ม ความคิดคล่องตัว ความคิดดัดแปลง)
ผู้ปกครอง และครูอาจเสนอชื่อหรือไม่เสนอชื่อก็ได้

เกณฑ์ที่ 2 ผลการเรียนรู้ในอภิปรัชญาในระดับดีมาก
 สมรรถภาพทางสมองอยู่ในระดับดีมาก
 ความคิดสร้างสรรค์สูงเพียงสองลักษณะ
 (ความคิดริเริ่ม และความคิดคล่องตัว)
 ผู้ปกครองและครูอาจเสนอชื่อหรือไม่เสนอชื่อก็ได้

เกณฑ์ที่ 3 ผลการเรียนรู้ในอภิปรัชญาในระดับดีมาก
 สมรรถภาพทางสมองอยู่ในระดับดีมาก
 ความคิดสร้างสรรค์สูงมากกว่า 2 เกณฑ์แรก
 แต่เพียงลักษณะเดียว (ความคิดริเริ่ม)
 ผู้ปกครองและครูเสนอชื่อ

2.4 ทำความเข้าใจร่วมกันระหว่างผู้เกี่ยวข้องกับโปรแกรม เนื่องจาก โปรแกรมนี้เป็นโปรแกรมใหม่ในโรงเรียน จึงจำเป็นต้องทำความเข้าใจร่วมกัน ในระหว่างกลุ่มบุคลากรผู้เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับอาจารย์ประจำชั้นของ นักเรียนที่เป็นตัวอย่างประชากร ทั้งนี้เพื่อให้สามารถชี้แจงและอธิบายให้นักเรียน อื่น ๆ เข้าใจได้

2.5 ทักทายผู้ปกครองเพื่อชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับโปรแกรม และ ขอความร่วมมือในการอนุญาตให้บุตรหลานของตนเข้าร่วมในโปรแกรม

2.6 ศึกษาลักษณะของเด็กสามารถพิเศษที่ได้รับเลือกเข้ามาอยู่ใน โปรแกรม จากข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถามผู้ปกครอง เกี่ยวกับลักษณะของบุตร หลาน และจากการให้นักเรียนตอบแบบสำรวจตนเอง ซึ่งข้อมูลเหล่านี้ได้นำมาใช้ เป็นประโยชน์ในการสร้างกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมลักษณะดังกล่าว

2.7 สร้างกิจกรรมการเรียนการสอน คณะผู้วิจัยสร้างกิจกรรม การเรียนการสอนโดยมีหลักการในการสร้างคือ เน้นกระบวนการในการคิดและ การคิดอย่างสร้างสรรค์มากกว่าเนื้อหาวิชา เนื้อหาวิชาที่นำมาสอนใช้เป็นเพียงเพื่อ ให้เกิดกระบวนการในการคิดเท่านั้น

คณะผู้วิจัยสร้างกิจกรรมขึ้นทั้งหมด 13 กิจกรรม ลักษณะของกิจกรรมแบ่งออกได้เป็น 3 กลุ่ม ได้แก่

- กลุ่มที่ 1 (กิจกรรมที่ 1) กิจกรรมสร้างความคุ้นเคย
- กลุ่มที่ 2 (กิจกรรมที่ 2-8) กิจกรรมฝึกความเป็นผู้นำ
- กลุ่มที่ 3 (กิจกรรมที่ 9-12) กิจกรรมเสริมความรู้เนื้อหาวิชา
- กลุ่มที่ 4 (กิจกรรมที่ 13) กิจกรรมเสริมสร้างจินตนาการ

2.8 การดำเนินการเรียนการสอน คณะผู้วิจัยดำเนินการเรียนการสอนตั้งแต่กิจกรรมที่ 1 ถึงกิจกรรมที่ 8 ซึ่งเป็นกิจกรรมที่คณะผู้วิจัยสร้างขึ้นตามวัตถุประสงค์ของผู้วิจัยที่ต้องการสร้างความคุ้นเคยและเสริมสร้างลักษณะความเป็นผู้นำให้แก่เด็ก หลังจากนั้นจึงสำรวจความสนใจของนักเรียน ซึ่งพบว่า นักเรียนต้องการเรียนวิชาตามความถนัดของตน เช่น คณิตศาสตร์ ภาษาอังกฤษ ซึ่งความถนัดเหล่านี้กระจัดกระจายกันมาก ในขณะที่เดียวกันนักเรียนก็แสดงความต้องการที่จะเรียนร่วมกับเพื่อน คณะผู้วิจัยจึงสร้างกิจกรรมที่ 9-13 ให้สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน กล่าวคือใช้เนื้อหาวิชา เช่น คณิตศาสตร์ ภาษาอังกฤษ เป็นแกนในการสร้างกิจกรรม

การเรียนการสอนจัดขึ้นทุกสัปดาห์ สัปดาห์ละครั้ง ครั้งละประมาณ 1 ชั่วโมง คือทุกวันอังคาร เวลา 15.30-16.30 น. รวมทั้งหมด 13 ครั้ง ในช่วงเวลาของภาคต้นปีการศึกษา 2525

ในระหว่างการดำเนินการเรียนการสอน คณะผู้วิจัยมีความประสงค์ที่จะรู้จักนักเรียนให้มากขึ้น โดยเฉพาะเมื่อเวลาอยู่บ้านหรืออยู่ในชั้นเรียนปกติ ดังนั้นจึงส่งแบบบันทึกพฤติกรรมให้ผู้ปกครองและอาจารย์ประจำชั้นบันทึกพฤติกรรมของนักเรียน ซึ่งการบันทึกแบ่งออกเป็น 2 งวด งวดแรกให้ส่งหลังจากสอนไปแล้วประมาณ 6-7 ครั้ง และงวดที่สองให้ส่ง เมื่อการสอนสิ้นสุดลง

2.10 การประเมินผลโปรแกรม เมื่อสิ้นสุดการดำเนินการเรียนการสอน คณะผู้วิจัยประเมินผลโปรแกรม โดยให้บุคคล 3 ฝ่ายตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับโปรแกรม บุคคล 3 ฝ่ายได้แก่ นักเรียนในโปรแกรม ผู้ปกครองและอาจารย์ประจำชั้นของนักเรียนเหล่านั้น ผลการประเมินสรุปได้ดังนี้

1) สถานที่ นักเรียนทุกคนพอใจสภาพห้องเรียนมาก

2) ระยะเวลา นักเรียนทุกคนเห็นว่าระยะเวลาเรียน
ตลอดภาคการเรียนเหมาะสมดีแล้ว แต่สำหรับผู้ปกครอง มี 1 คน เห็นว่าควรเรียน
ตลอดปี

สำหรับระยะเวลาเรียนต่อสัปดาห์ นักเรียนทุกคนเห็นว่าเหมาะสม
ดีแล้ว คือเรียนสัปดาห์ละครั้ง ส่วนผู้ปกครองมี 1 คนเห็นว่าระยะเวลาเรียนสัปดาห์
ละครั้งยังไม่เหมาะสม ควรเพิ่มเป็นสัปดาห์ละ 2 ครั้ง

ด้านความเหมาะสมของระยะเวลาในการเรียนแต่ละครั้ง นักเรียน
ทุกคนเห็นว่าเหมาะสมดีแล้ว คือครั้งละ 1 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ส่วนผู้ปกครองมีอยู่ 3
คน เห็นว่าไม่เหมาะสม ควรขยายเวลาเป็นสัปดาห์ละ $1\frac{1}{2}$ หรือ 2-3 ชั่วโมง

3) ลักษณะของโปรแกรม มีนักเรียนชอบลักษณะของโปรแกรมทุกแบบที่
ถามคือ แบบเรียนพร้อม ๆ กันเป็นกลุ่มเล็กประมาณ 10 คน เรียนตัวต่อตัวกับอาจารย์
ในวิชาที่ตนสนใจ และแยกนักเรียนเป็นกลุ่ม ๆ ละ 2-3 คน และเรียนวิชาที่สนใจ
ร่วมกัน แต่พบว่าโปรแกรมลักษณะสุดท้ายมีนักเรียนชอบมากที่สุด

4) ด้านการเรียนการสอน นักเรียนทุกคนพอใจมากต่อการเรียนการ
สอน ส่วนผู้ปกครองมีความพอใจมากอยู่ 2 คน อีก 6 คน มีความพอใจในระดับ
ปานกลาง นักเรียน 6 คน เคยเล่าเกี่ยวกับเรื่องที่เรียนให้ผู้ปกครองฟัง (ผู้ปกครอง
ไม่ตอบ 1 คน)

นักเรียน 8 คนชอบกิจกรรมการเรียนการสอนมาก มีเพียง 1 คน
ที่ชอบปานกลาง

5) ลักษณะของกิจกรรมที่นักเรียนชอบ ลักษณะของกิจกรรมที่นักเรียนชอบ
ได้แก่ กิจกรรมที่มีลักษณะแปลกใหม่ไม่เคยพบเห็นในชั้นเรียน เรียนสนุก ได้ความรู้
ทางวิชาการ เช่น คิดคำนวณได้ รู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ เป็นกิจกรรมที่ฝึกให้คิด และได้
ประชีรัสิ่งต่าง ๆ

ข้อสังเกตที่พบสำหรับกิจกรรมที่มีนักเรียนบางคนบอกไม่ชอบได้แก่
กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับความรู้สึกนึกคิด เช่น การเปิดเผยความรู้สึกของตนเอง
การกระทำที่ขัดต่อความรู้สึก หรือกิจกรรมที่ต้องแสดงออกด้วยท่าทางที่แปลก ๆ

6) ประโยชน์ที่ได้รับ ผู้ปกครอง 3 คน เห็นว่านักเรียนได้รับประโยชน์มากจากการเข้าร่วมในโปรแกรม อีก 5 คน เห็นว่าได้รับประโยชน์ปานกลาง ส่วนอาจารย์ประจำชั้น 7 คน เห็นว่านักเรียนได้รับประโยชน์มาก อีก 2 คน เห็นว่าได้รับประโยชน์ปานกลาง

7) ความเหมาะสมของนักเรียนที่จะอยู่ในโปรแกรม เมื่อให้นักเรียนประเมินตนเองว่าเหมาะสมที่จะอยู่ในโปรแกรมเพียงใด พบว่า 1 คน เห็นว่าคนมีความเหมาะสมมาก อีก 5 คน เห็นว่าเหมาะสมปานกลาง ส่วนอาจารย์ประจำชั้น 8 คน เห็นว่านักเรียนที่ได้รับคัดเลือกเข้าในโปรแกรมเหมาะสมมาก อีก 1 คน เห็นว่าเหมาะสมปานกลาง

8) การนำบทเรียนไปใช้ นักเรียนส่วนใหญ่คือ 6 คน เคยได้มีโอกาสนำเรื่องที่เรียนไปใช้ ได้แก่ คำศัพท์ภาษาอังกฤษ การสร้างงานศิลปะโดยอาศัยหลักคณิตศาสตร์ การใช้เครื่องคิดเลข

9) ผลอันเกิดจากการเข้าร่วมในโปรแกรม เนื่องจากการเรียนการสอนมีช่วงเวลาดสั้น จึงยากที่จะมองเห็นความเปลี่ยนแปลงของนักเรียนอันอาจมีผลเนื่องจากการเข้าร่วมในโปรแกรม ทั้งผู้ปกครองและอาจารย์ประจำชั้นส่วนใหญ่จึงตอบว่ายังไม่เคยเห็นความเปลี่ยนแปลง แต่อย่างไรก็ตาม ก็ยังมีผู้ปกครอง 3 คน และครู 3 คน ตอบว่า เห็นความเปลี่ยนแปลง ตัวอย่างการเปลี่ยนแปลง ได้แก่ กล้าแสดงออกมากขึ้น เมื่ออ่านพบการประดิษฐ์ต่าง ๆ มักสนใจและอยากจะทำทันที

10) ความต้องการเข้าร่วมในโปรแกรมหากโรงเรียนจัดกิจกรรมเช่นนี้อีก ทั้งนักเรียนและผู้ปกครองทุกคน แสดงความต้องการ

11) ข้อเสนอแนะ ข้อเสนอแนะจากบุคคล 3 ฝ่าย สรุปได้ดังนี้

11.1) ข้อเสนอแนะจากนักเรียน คือควรพาไปศึกษานอกห้องเรียนด้วย

11.2) ข้อเสนอแนะจากผู้ปกครอง

ก. ผู้ปกครองควรทราบบ้างว่าสอนอย่างไร เพราะอาจนำ

ไปสอนบุตรหลานของตนต่อไปได้

ข. ควรให้เด็กทุกคนเข้าร่วมในโปรแกรม โดยจัดทุกชั้นของการเรียน อาจให้เข้าโครงการคนละหนึ่งวันต่อสัปดาห์ หรือหนึ่งวันต่อเดือน ก็ยังดีกว่า จะไม่ให้โอกาสเด็กเสียเลย

ค. ควรแจ้งผลการศึกษาพฤติกรรมให้ผู้ปกครองได้รับทราบ

11.3 ข้อเสนอแนะจากอาจารย์ประจำชั้น คือควรให้นักเรียนนำประสบการณ์และผลงานมาเสนอให้เพื่อน ๆ ในห้องชมด้วย

2.10 การศึกษาเกี่ยวกับลักษณะของนักเรียน สรุปได้ว่า จากลักษณะต่าง ๆ ที่คณะผู้วิจัยรวบรวมมาให้ให้นักเรียนสำรวจตัวเอง และให้ผู้ปกครองสำรวจลักษณะของนักเรียน พบว่า มีผู้เลือกทุกลักษณะ แสดงว่าถึงแม้ตัวอย่างประชากรจะมีน้อย แต่ก็มีความสอดคล้องกับลักษณะที่เคยมีผู้กล่าวถึงไว้ว่าเป็นลักษณะของเด็กสามารถพิเศษ ลักษณะที่มีความดีสูงกว่าลักษณะอื่น สรุปได้ดังนี้

- ก. อยากรู้อยากศึกษาสิ่งต่าง ๆ รอบตัวทุกเรื่อง
- ข. มีความมุ่งมั่นที่จะทำงานใด ๆ ให้สำเร็จจุล่งไปด้วยดีเสมอ
- ค. รู้สึกเคียดแค้นเมื่อเห็นความไม่ยุติหรือไม่ถูกต้อง เช่น ความไม่ยุติธรรมและอยากหาหนทางแก้ไข
- ง. เคยแปลกใจ จนบางครั้งไม่สบายใจที่ตนเองมีความคิดหรือการกระทำที่แปลกไปกว่าเพื่อน ๆ
- จ. ชอบทำตัวเป็นผู้นำเด็กอื่นในวัยเดียวกัน
- ฉ. รู้จักใช้เหตุผลสูงกว่าเพื่อนวัยเดียวกัน
- ช. มีความรู้สึกไวและละเอียดอ่อนต่อความรู้สึกของผู้อื่นสูงกว่าวัย
- ซ. รู้สึกไวต่อปัญหาที่เกี่ยวข้องกับความผิดความถูกเร็วกว่าวัย
- ฅ. ชอบคิดแก้ปัญหาหรือทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยตัวเองโดยเฉพาะในงานที่เด็กวัยเดียวกันเห็นว่ายาก

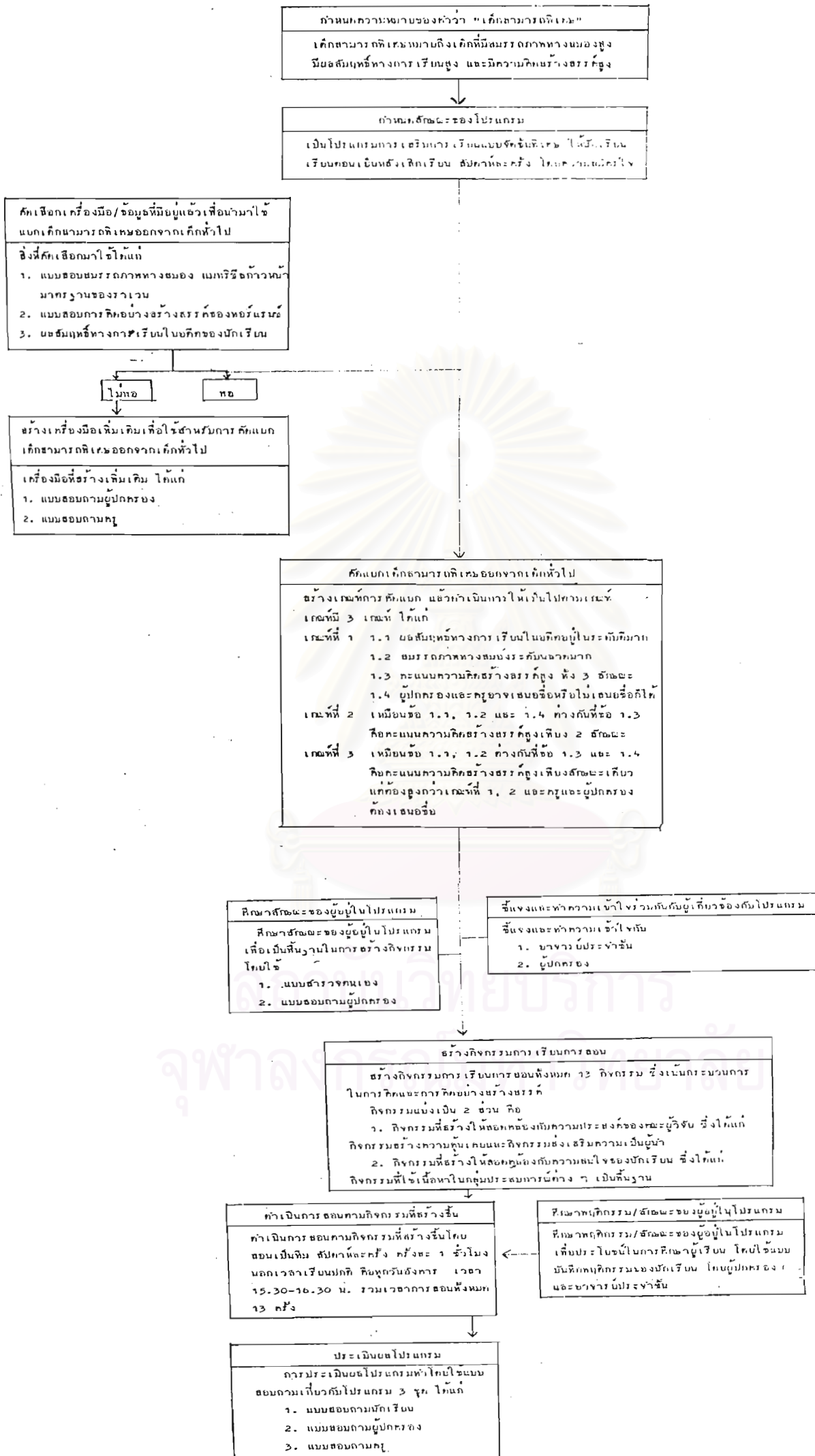
2.11 เมื่อศึกษาพฤติกรรม/ลักษณะของนักเรียนจากแบบบันทึกพฤติกรรม

พบว่า นักเรียนที่อยู่ในโปรแกรมแสดงพฤติกรรม/ลักษณะเหมือนเด็กทั่ว ๆ ไป คือมีทั้งพฤติกรรมที่ดี เป็นที่พอใจของผู้ปกครองและอาจารย์ และมีทั้งพฤติกรรมที่ไม่ดียังไม่เป็นที่น่าพอใจ จำเป็นต้องการการแก้ไขปรับปรุงและเมื่อนำเอาลักษณะของเด็กสามารถพิเศษ

ที่รวบรวมไว้ (ตามที่ระบุไว้ในแบบสำรวจตนเองของนักเรียน และแบบสอบถาม
ผู้ปกครองนักเรียนเกี่ยวกับลักษณะของบุตรหลาน) เป็นหลัก ก็จะสามารถมองเห็น
ตัวอย่างพฤติกรรม/ลักษณะของนักเรียนได้ชัดเจน เช่นตัวอย่างพฤติกรรมที่แสดงการ
เป็นผู้ไม่ ความมุ่งมั่นในการทำงาน การรู้จักใช้เหตุผลที่สูงกว่าวัย การมีความรู้สึก
อันละเอียดอ่อนต่อความรู้สึกของผู้อื่นสูงกว่าวัย ความรู้สึกไวต่อปัญหาที่เกี่ยวกับ
ความผิดความถูกเร็วกว่าวัย เป็นต้น

3. การสร้างรูปแบบโปรแกรมการศึกษาสำหรับเด็กสามารถพิเศษ หลัง
จากการสร้างรูปแบบโปรแกรมการศึกษาสำหรับเด็กสามารถพิเศษ โดยอาศัยแนวคิด
หลักการที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาให้แก่เด็กสามารถพิเศษ เป็นแนวทางในการ
สร้าง แล้วทดลองรูปแบบดังกล่าวกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในโรงเรียนสาธิต
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ฝ่ายประถม) หลังจากการทดลองสิ้นสุดลง คณะผู้วิจัย
สังเคราะห์รูปแบบโปรแกรมการศึกษาสำหรับเด็กสามารถพิเศษตามแนวคิดหลักการ
และการทดลองรูปแบบโปรแกรม ในโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ฝ่าย
ประถม) เข้าด้วยกัน แล้วสร้างเป็นรูปแบบโปรแกรมการศึกษาสำหรับเด็กสามารถ
พิเศษในชั้นประถมศึกษาได้ดังนี้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

อภิปราย

1. ในการวิจัยนี้กำหนดความหมายของเด็กสามารถพิเศษโดยคำนึงถึงลักษณะ 3 ด้าน ได้แก่ ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความคิดสร้างสรรค์ และสมรรถภาพทางสมอง ซึ่งจะเห็นได้ว่าเป็นการกำหนดความหมายแบบที่ไม่นำเอาความถนัดเฉพาะด้านมาพิจารณา จึงทำให้ได้กลุ่มนักเรียนที่เข้าร่วมในโปรแกรมแบบที่มีความถนัดหลายด้าน เช่น บางคนถนัดทางคณิตศาสตร์ บางคนถนัดทางศิลปะ บางคนถนัดทางภาษา เป็นต้น ซึ่งเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของผู้วิจัยที่ไม่ต้องการ เน้นความถนัดเฉพาะด้าน จึงกำหนดความหมายของเด็กสามารถพิเศษออกมาในลักษณะนี้ ซึ่งจะทำให้ได้เด็กกลุ่มหนึ่งเข้าร่วมในโปรแกรม แต่ถ้าโปรแกรมใดมีวัตถุประสงค์ที่ต่างออกไป เช่น ต้องการ เน้นความถนัดเฉพาะด้าน ก็จะต้องกำหนดความหมายให้แตกต่างออกไปจากการวิจัยนี้ เพื่อเป็นแนวทางในการคัดเลือกเด็กให้ไปตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการ

2. การคัดแยกเด็กสามารถพิเศษออกจากเด็กทั่วไป หลังจากการกำหนดความหมายของเด็กสามารถพิเศษแล้ว ก็ถึงขั้นตอนการคัดแยกเด็กสามารถพิเศษออกจากเด็กอื่น ๆ เพื่อให้ได้เด็กที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนดไว้ในความหมายมาเข้าร่วมในโปรแกรม ในการวิจัยนี้ให้ใช้เครื่องมือ 2 ประเภท สำหรับคัดแยกได้แก่ เครื่องมือมาตรฐาน และเครื่องมือที่คณะผู้วิจัยสร้างขึ้น รวมทั้งดูจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในอดีตของนักเรียนด้วย จากการใช้เครื่องมือดังกล่าว พบว่า การวัดสมรรถภาพทางสมองของนักเรียนสาธิต โดยใช้แบบทดสอบสมรรถภาพทางสมอง Standard Progressive Matrices ชุด A,B,C,D และ E ของ Raven ในการคัดแยกไม่ค่อยเหมาะสม เพราะจำแนกนักเรียนไม่ค่อยได้ เนื่องจากมีนักเรียนจำนวนมากมีสมรรถภาพทางสมองอยู่ในระดับฉลาดมาก ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะนักเรียนโรงเรียนสาธิตค่อนข้างจะคุ้นเคยกับข้อสอบในลักษณะนี้ จึงมีข้อเสนอแนะว่า ถ้าจะวัดสมรรถภาพทางสมองของนักเรียนโรงเรียนสาธิต โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อคัดแยก ควรใช้แบบทดสอบอื่นหรือแบบทดสอบนี้แต่เป็นฉบับที่ยากขึ้น

ข้อสังเกตที่ได้จากการใช้ลักษณะ 3 ประการคือ สมรรถภาพทางสมอง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความคิดสร้างสรรค์ เป็นตัวคัดแยก ทั้งที่ทำการวิจัยนี้พบว่าเด็กที่ได้รับการคัดแยกเข้ามาอยู่ในโปรแกรมสนใจการส่งเสริมการเรียนด้านเนื้อหาวิชา

3. ลักษณะของโปรแกรม โปรแกรมการศึกษาสำหรับเด็กสามารถพิเศษ

ในการวิจัยนี้มีลักษณะเป็นโปรแกรมเสริมการเรียน (enrichment program) แบบจัดชั้นเรียนพิเศษ (Special Class) คือมีลักษณะเป็นการจัดกลุ่มตามความสามารถ ด้วยการแยกออกมาจากชั้นเรียนปกติในตอนเย็นหรือเลิกเรียนสัปดาห์ละครั้ง การจัดชั้นเรียนพิเศษแบบนี้ นับว่าเป็นวิธีการที่นับได้ว่าเหมาะสมที่สุดในสภาพการณ์ที่คล่อง เพราะ เป็นอิสระจากชั้นเรียนปกติจึงไม่มีปัญหาเรื่องความต่อเนื่องของเนื้อหาวิชาการจัดชั้นเรียนในลักษณะนี้จึงเหมาะสมสำหรับโปรแกรมที่เกิดขึ้นเฉพาะในโอกาสใดโอกาสหนึ่ง เช่น อาจจัดชั้นพิเศษเฉพาะในช่วงปิดภาคฤดูร้อน เป็นต้น

4. กิจกรรมการเรียนการสอน การออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอน

ในการวิจัยนี้ส่วนหนึ่งสร้างตามความประสงค์ของคณะผู้วิจัย และอีกส่วนหนึ่งสร้างตามความประสงค์ของผู้เรียน ในส่วนแรกเป็นกิจกรรมที่คณะผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อส่งเสริมความเป็นผู้นำให้แก่เด็กเหล่านี้ เนื่องจากเห็นว่าในชั้นเรียนปกตินักเรียนไม่ค่อยได้มีโอกาสฝึกฝนเรื่องเหล่านี้มากนัก แต่อย่างไรก็ตามเนื่องจากกิจกรรมเหล่านี้เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมสิ่งที่เป็นนามธรรม นักเรียนจึงไม่ค่อยเข้าใจว่าได้เรียนอะไรไปแล้วบ้าง ดังนั้นในส่วนที่สองคณะผู้วิจัยจึงออกแบบกิจกรรมที่ใช้เนื้อหาตามกลุ่มประสบการณ์ในหลักสูตร เป็นพื้นฐานเสริมเข้าไปกับกิจกรรมส่วนแรก ผลปรากฏว่า นักเรียนชอบกิจกรรมในส่วนที่สองมากกว่าในส่วนแรก ทั้งนี้อาจจะ เป็นเพราะนักเรียนคุ้นเคยกับการเรียนเนื้อหาวิชาในกลุ่มประสบการณ์ต่าง ๆ นักเรียนจึงสามารถทำความเข้าใจได้ว่าได้เรียนอะไรไปแล้วบ้าง ดังนั้นสำหรับผู้สนใจในการสร้างกิจกรรมการเรียนการสอนให้แก่เด็กสามารถพิเศษจึงควรพึงสังวรในเรื่องเหล่านี้ไว้ด้วย อย่างไรก็ตามถึงแม้การส่งเสริมความเป็นผู้นำ หรือการส่งเสริมด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับความรู้สึกนึกคิดจะเป็นสิ่งที่ทำได้ยากกว่าการส่งเสริมด้านเนื้อหาวิชา ผู้สร้างกิจกรรมการเรียนการสอนก็ไม่ควรละเลยสิ่งเหล่านี้ เพราะเป็นสิ่งสำคัญ เพื่อไม่ให้เป็นการสร้างคนที่เก่งแต่ความรู้เพียงอย่างเดียว ซึ่งแทนที่จะเป็นคุณอาจกลับเป็นโทษก็ได้

5. การประเมินผลโปรแกรม สำหรับการวิจัยนี้ใช้การประเมินผลจาก

การสอบถามบุคคล 3 ฝ่าย ได้แก่ ตัวผู้เรียนเอง ผู้ปกครอง และอาจารย์ประจำชั้น ซึ่งบุคคลทั้ง 3 ฝ่ายนี้ เกี่ยวข้องใกล้ชิดกับโปรแกรมมากกว่าบุคคลฝ่ายอื่น ๆ ผลปรากฏว่า ได้ข้อมูลที่น่าสนใจ แสดงว่าการประเมินผลด้วยวิธีนี้เป็นวิธีที่ใช้ได้วิธีหนึ่ง

ข้อเสนอแนะ

1. รูปแบบโปรแกรมการศึกษาที่สร้างขึ้นจากการวิจัยนี้ เป็นแค่เพียงรูปแบบหนึ่งเท่านั้น ควรได้มีการสร้างรูปแบบอื่น ๆ อีกเพื่อเป็นการกระตุ้นให้มีการศึกษาค้นคว้าด้านการจัดการศึกษาให้แก่เด็กสามารถพิเศษมากยิ่งขึ้น
2. เนื่องจากเครื่องมือที่ใช้ในการคัดแยกเด็กสามารถพิเศษออกจากเด็กทั่วไปในปัจจุบันมีจำนวนน้อยมาก จึงสมควรได้มีการระดมพลังกำลังในการพัฒนาเครื่องมือเพื่อไว้ใช้ในกิจกรรมนี้
3. สำหรับผู้สนใจในการสร้างกิจกรรม ควรพยายามคิดสร้างกิจกรรมเพื่อส่งเสริมเด็กสามารถพิเศษ เพราะในขณะนี้แทบจะไม่มีเลย
4. ผู้บริหารโรงเรียนควรให้ความสนใจเด็กที่มีความสามารถพิเศษ เช่นเดียวกับเด็กเรียนช้า โดยการจัดการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมเด็กเหล่านี้ ในกรณีที่โรงเรียนไม่สามารถจัดได้ โรงเรียนควรสนับสนุน ส่งเสริมให้ร่วมกิจกรรมกับหน่วยงานอื่น เช่น ร่วมแข่งขันตอบปัญหา เข้าค่ายวิทยาศาสตร์ เป็นต้น
5. การสร้างหลักสูตร แผนการสอน หรือเอกสารใด ๆ ควรเสนอแนะกิจกรรมที่ส่งเสริมเด็กสามารถพิเศษด้วย
6. ผู้ปกครองควรสังเกตพฤติกรรมของบุตรหลาน แล้วหาทางส่งเสริมเด็กในปกครองของตน หรือให้ความร่วมมือกับทางโรงเรียนในการพัฒนาเด็กสามารถพิเศษ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

ไทยรัฐ. (15 พฤษภาคม 2518) : 1

_____. (30 กรกฎาคม 2524) : 1

"อนาคตนักวิทยาศาสตร์ไทย" มติชนรายวัน (4 มิถุนายน 2527) : 10

อารี รั้งสินันท์ และ คณะ. "ความคิดสร้างสรรค์ของเด็กไทยในระดับชั้นอนุบาล
ถึง ป.4" รายงานการวิจัย, หน่วยงานนิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู
กรุงเทพมหานคร, 2521.

ภาษาอังกฤษ

Abraham, W. Common sense about the gifted children. New York :
Harper & Row, 1958.

Banks, M.E. Gifted Children benefit form health classes
accelerated to their needs. JOSH, 53, 377-379.

Clendening, C.P. & Davies, R.A. Creating programs for the
gifted. A guide for teachers, librarians, and students.
New York and London : R.R. Bowker Company, 1980.

Feldhusen, J. & Sokol L. Extra-school programming to meet the
needs of gifted youth : Super Saturday. Gifted Child
Quarterly, 1982, 26, 51-56.

Fourt, L. & Hokonson, K. ผู้สอนเด็กสามารถพิเศษในโรงเรียน
Kerrisdale, Vancouver, Canada, ธันวาคม, ตุลาคม 2528.

Fliegler, L.A. & Bish, C.M. Gifted and talented. Review of
Educational Research, 1959, 29, 408-50.

Getzels, J.W. & Dillon, J.T. The nature of giftedness and the
education of the gifted. In R.M.W. Travers (Ed.) Second
handbook of research on teaching. Chicago : Rand
McNally, 1973.

- Gold, M.J. Education of the intellectually gifted. Ohio : Charles E. Merrill Books Inc., 1965.
- Granzin, K.L. & Granzin, W.J. Peer group choice as a device for screening intellectually gifted children. Gifted Child Quarterly, 1969, 13, 189-94.
- Hallahan, D.P. & Kauffman, J.M. Exceptional children : Introduction to special education. (2 nd ed.). New Jersey : Prentice-Hall Inc., 1982.
- Herman, S. ผู้สอนเด็กสามารถพิเศษในโรงเรียน Lord Kichener, Vancouver, Canada ธันวาคม, ตุลาคม 2528.
- Mallis, J. & Heinemann. A reaching for the stars book 9 : Providing programs for the gifted and talented. Texas : Multi Media Arts, 1979.
- Martinson, R.A. & Seago. M.V. The abilities of young children. Washington, D.C. : Council for Exceptional Children. 1967.
- Morgan, H.J. Tennant C.G., & Gold M.J. Elementary and secondary level programs for the gifted and talented. New York : Teachers College Press, Columbia University, 1980.
- Pegnato, C.V. & Birch, J.W. Locating gifted children in junior High schools. Exceptional Children, 1959, 25, 300-304.
- Raven, J.C. Guide to the standard progressive matrices Sets A, B, C, D and E. London : H.K. Lewis & Co. Ltd., 1960.
- Stanley, J.C. The study and facilitation of talent for mathematics. In A.W. Passow (ed.) The gifted and the talented : Their education and development. Chicago : University of Chicago Press, 1979.
- Torrance, E.P. Torrance Tests of Creativity. N.J. : Personnel Press, 1966.
- U.S. Office of Education. Education of the gifted and talented, 1972.

ภาคผนวก

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสอบถามผู้ปกครอง

ผู้ปกครอง ก.ญ.นามสกุล.....ชั้น ป 4/.....
 ค.ช.

คำชี้แจง ข้อ 1 ถึง ข้อ 10 ให้ชี้ค ✓ เฉพาะหน้าข้อที่ตรงกับคุณลักษณะของบุตรหลานของท่าน และโปรดกรอกข้อความความคิดเห็นของท่านในข้อ 11

ข้อ	คุณลักษณะ
....1	บุตรหลานของท่านพูดได้เร็วกว่าเด็กวัยเดียวกัน
....2	บุตรหลานของท่านพูดประโยคยาว ๆ ได้ ในขณะที่เด็กอื่นในวัยเดียวกันพูดได้ประโยคสั้น ๆ
....3	บุตรหลานของท่านชอบเล่นกับเพื่อนที่โตกว่าหรือผู้ใหญ่ ไม่ชอบเล่นกับเด็กวัยเดียวกัน
....4	บุตรหลานของท่านชอบทำตัวเป็นผู้นำเด็กอื่นในวัยเดียวกัน
....5	บุตรหลานของท่านมีสมาธิในการทำงานดีมาก แม้จะมีสิ่งรบกวนก็ตาม
....6	บุตรหลานของท่านรู้จักใช้เหตุผลสูงกว่าเพื่อนวัยเดียวกัน
....7	บุตรหลานของท่านมีความรู้สึกไวและละเอียดอ่อนต่อความรู้สึกของผู้อื่นสูงกว่าวัย
....8	บุตรหลานของท่านรู้สึกไวต่อปัญหาที่เกี่ยวข้องกับความฉีกความถูกต้องเร็วกว่าวัย
....9	บุตรหลานของท่านชอบสะสมสิ่งต่าง ๆ ที่แปลกพิสดาร ซึ่งแสดงถึงความคิดในระดับสูงเกินกว่าเด็กวัยเดียวกัน
....10	บุตรหลานของท่านชอบคิดแก้ปัญหาหรือทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยตัวเองโดยเฉพาะในงานที่เด็กวัยเดียวกันเห็นว่ายาก
....11	ท่านเคยมีความรู้สึกว่าบุตรหลานของท่านอาจจะเป็นเด็กที่มีความสามารถพิเศษ (gifted) บ้างหรือไม่ ☐ เคย ☐ ไม่เคย ถ้าเคย โปรดบอกเหตุผล.....

หมายเหตุ ถ้าบุตรหลานของท่านไม่มีคุณลักษณะตรงกับข้อใดเลย โปรดชี้ค ✓ ใน

แบบสอบถามอาจารย์

อาจารย์ ประจำชั้น ชั้น.....
 พิเศษ วิชา.....

คำชี้แจง : โปรดระบุชื่อนักเรียนเท่าที่ท่านเห็นว่ามีความเหมาะสมตรงตามที่กำหนดให้
 แต่ละข้อ จะมีจำนวนนักเรียนเท่าไรก็ได้ ถ้าข้อใดมีเกิน 4 ชื่อ ให้
 เขียนชื่อเพิ่มลงในแต่ละช่องได้

ข้อ	คุณลักษณะ	ชื่อนักเรียน			
1	ช่างสังเกตยอดเยี่ยม รับผิดชอบ ใจกว้าง ใจดี และตั้งใจ อยู่เสมอ				
2	มีความสนใจต่อสิ่งต่าง ๆ อย่างกว้างขวาง และ กระจายความรู้เรื่องต่าง ๆ รอบตัวอยู่เสมอ				
3	รู้จักใช้คำถามได้อย่างฉลาด เฉลียวแปลกไปกว่าเด็กอื่นใน วัยเดียวกัน				
4	มีสมาธิสูงในการทำงานแต่ละ ชิ้นและทำได้นาน โดยไม่รู้จัก เบื่อ				
5	มักจะเลือกทำงานที่ยาก ทำหาย และมีความสลับ ชั้นซ้อน				

ข้อ	คุณลักษณะ	ชื่อนักเรียน			
6	มีความมุ่งมั่น และมีความมานะพยายามที่จะประกอบกิจการงานให้สมบูรณ์ปราศจากที่คึงแงงแสวงหากุณภาพจากการทำงาน				
7	มีลักษณะของความเป็นผู้นำอย่างเห็นเด่นชัด				
8	สนใจในรายละเอียดต่าง ๆ อย่างไม่รุ่มร่าม แล้วสามารถเล่า เขียน หรืออธิบายรายละเอียดเหล่านั้นให้ผู้อื่นเข้าใจได้อย่างแจ่มแจ้ง				
9	มักเสนอแนวความคิด หรือผลงานที่แปลกใหม่ไม่เหมือนใคร				
10	มีความสามารถในการใช้ภาษาได้ในระดับสูง เช่น รู้จักใช้คำศัพท์อย่างผู้ใหญ่ รู้จักคำศัพท์มากมาย เป็นคนเจ้าคารม สามารถเขียน หรือพูดอธิบายความคิดอ่านของตนเองได้อย่างแจ่มชัด				

ข้อ	คุณลักษณะ	ชื่อนักเรียน			
11	มีความรู้สึกละเอียดลึกซึ้งต่อ ปัญหาทางจริยธรรมและสังคม และอยากหาหนทางแก้ไข เช่น รู้สึกเดือดร้อนเมื่อเห็นความ อยุติธรรม				
12	มีทักษะยอดเยี่ยมเป็นพิเศษใน ด้านต่าง ๆ คณิตศาสตร์..... วิทยาศาสตร์..... ภาษาไทย..... ภาษาอังกฤษ..... สังคมศึกษา..... วาดภาพ..... ดนตรี..... พลศึกษา.....				

โปรดระบุรายละเอียดเพิ่มเติมเกี่ยวกับลักษณะที่เห็นเด่นชัด เช่น แต่งเพลง
 เก่ง คิดเลขได้เร็วมาก

.....

กล่าวโดยส่วนรวม ท่านคิดว่านักเรียนในห้องของท่าน ใครบ้างเป็นเด็ก
 สามารถพิเศษ (gifted) ถ้ารายชื่อที่เสนอใหม่แตกต่างไปจากรายชื่อ
 ที่กล่าวถึงแล้วข้างต้น กรุณาให้เหตุผลอธิบายว่าทำไมท่านจึงคิดเช่นนั้น

.....

.....

.....

.....

.....

สถาบันวิทยบริการ
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสำรวจตนเองสำหรับนักเรียน

ชื่อ ค.ญ.นามสกุล.....
 ค.ช.
 อายุ.....ปี ชั้นประถมศึกษาที่ 4/.....

คำชี้แจง : ให้นักเรียนขีด (✓) หน้าข้อที่ตรงกับคุณลักษณะของตนเอง ถ้าข้อใด
 ไม่ตรงกับคุณลักษณะของตนเองไม่ต้องขีด

ข้อ	คุณลักษณะ
.... 1	ฉันอยากรู้และอยากศึกษาสิ่งต่าง ๆ รอบตัวทุกเรื่อง
.... 2	ฉันมักตั้งคำถามกับตัวเองหรือกับบุคคลอื่นทั่ว ๆ ไปอยู่เสมอ และพยายามที่จะหาคำตอบให้ได้ด้วยวิธีการต่าง ๆ
.... 3	ฉันมีความมุ่งมั่นที่จะทำงานใด ๆ ให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดีเสมอ
.... 4	ฉันชอบคุยกับพี่ในระดับชั้นสูงกว่า มากกว่าเพื่อนในระดับชั้นเดียวกัน
.... 5	เมื่อทำงานที่อาจารย์มอบหมายให้ ฉันรู้สึกว่าผลงานของฉันแปลกไปกว่าของเพื่อน ๆ อยู่เสมอ
.... 6	ฉันมักจะรู้สึกเบื่อทบทเรียนบางบท เพราะบทเรียนนั้นมักจะง่ายเกินไปสำหรับฉัน
.... 7	ฉันชอบทำงานที่ผู้อื่นเห็นว่ายากและไม่ชอบทำ แต่สำหรับฉันเห็นว่า มันเป็นงานที่สนุก และท้าทาย
.... 8	เมื่อฉันรู้สิ่งใคมา ฉันสามารถเล่า เขียน หรืออธิบายรายละเอียดของสิ่งนั้นให้ผู้อื่นเข้าใจได้อย่างแจ่มแจ้ง
.... 9	ฉันรู้สึกเคียดรอนเมื่อเห็นความไม่ยุติ หรือไม่ถูกต้อง เช่น ความไม่ยุติธรรม และอยากหาหนทางแก้ไข
.... 10	ฉันเคยแปลกใจ จนบางครั้งไม่สบายใจที่ฉันมีความคิดหรือการกระทำที่แปลกไปกว่าเพื่อน ๆ
.... 11	ฉันรู้สึกภาคภูมิใจในตัวเองที่ฉันมักมีความคิดหรือการกระทำที่แปลกไปกว่าคนอื่น ๆ

แบบสอบถามนักเรียน

คำชี้แจง : ให้ขีดเครื่องหมาย ✓ ลงใน หรือเติมข้อความตามความเหมาะสม

1. นักเรียนมีความสามารถเหมาะสมกับโครงการนี้เพียงใด
 มาก ปานกลาง น้อย น้อยมาก ไม่เหมาะสม

2. นักเรียนมีความสามารถเพียงใด เมื่อเปรียบเทียบกับเพื่อน ๆ ในกลุ่มนี้
 มาก พอ ๆ กัน ต่ำกว่า

3. นักเรียนสามารถทำงานร่วมกับเพื่อน ๆ ในกลุ่มนี้ได้ดีเพียงใด
 ดีมาก ดี ปานกลาง พอควร ไม่ดี

4. นักเรียนรู้สึกสนิทสนมคุ้นเคยกับอาจารย์เพียงใด
 มาก ปานกลาง น้อย ไม่คุ้นเคยเลย

5. นักเรียนพอใจสภาพห้องเรียนเพียงใด
 มาก ปานกลาง น้อย ไม่พอใจ

6. การเรียนสัปดาห์ละ 1 ครั้ง เหมาะสมหรือไม่
 เหมาะสม ไม่เหมาะสม

ถ้าไม่เหมาะสม ควรเป็นอย่างไร.....
.....
.....
.....

7. การเรียนครั้งละ 1 ชั่วโมง เหมาะสมหรือไม่
 เหมาะสม ไม่เหมาะสม

ถ้าไม่เหมาะสม ควรเป็นอย่างไร.....
.....
.....
.....

8. ระยะเวลาตลอดโครงการนาน 4 เดือน (ตลอดภาคการศึกษา) เหมาะสมหรือไม่
 เหมาะสม ไม่เหมาะสม
 ถ้าไม่เหมาะสม ควรเป็นอย่างไร.....

9. กล่าวโดยส่วนรวม นักเรียนสามารถทำความเข้าใจบทเรียนได้ดีเพียงใด
 ดีมาก ดี ปานกลาง พอควร ไม่ดี
10. นักเรียนมีความพอใจในผลงานของตนเองเพียงใด
 มาก ปานกลาง น้อย ไม่พอใจ
11. นักเรียนชอบอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่นำมาใช้ประกอบการเรียนเพียงใด
 มาก ปานกลาง พอ ไม่ชอบ
12. อุปกรณ์ที่นำมาใช้ประกอบการเรียนช่วยให้นักเรียนเข้าใจบทเรียนเพียงใด
 มาก ปานกลาง น้อย น้อยมาก ไม่ชอบเลย
13. นักเรียนพอใจการสอนของอาจารย์เพียงใด
 มาก ปานกลาง น้อย น้อยมาก ไม่พอใจ
 โปรดบอกเหตุผล.....

14. กล่าวโดยส่วนรวม นักเรียนชอบกิจกรรมการเรียนการสอนเพียงใด
 มาก ปานกลาง น้อย ไม่ชอบ

ข้อ 15, 16 ให้ใช้เอกสาร "กิจกรรมการเรียนรู้การสอน โครงการเล็กสามารถพิเศษ" เป็นคู่มือในการตอบ

15. ให้นักเรียนเรียงลำดับกิจกรรมที่ชอบ โดยใส่เลขที่ของกิจกรรมนั้น ๆ
 ชอบเป็นอันดับหนึ่ง คือกิจกรรมที่.....
 ไปรคนอกเหตุผลที่ชอบ.....

 ชอบเป็นอันดับสอง คือกิจกรรมที่.....
 ชอบเป็นอันดับสาม คือกิจกรรมที่.....
16. ให้นักเรียนเรียงลำดับกิจกรรมที่ไม่ชอบ โดยใส่เลขที่ของกิจกรรมนั้น
 ไม่ชอบเป็นอันดับหนึ่ง คือกิจกรรม.....
 ไปรคนอกเหตุผลที่ไม่ชอบ.....

 ไม่ชอบเป็นอันดับสอง คือกิจกรรมที่.....
 ไม่ชอบเป็นอันดับสาม คือกิจกรรมที่.....
17. นักเรียนเคยมีโอกาสนำเรื่องที่เรียนไปใช้บ้างหรือไม่
 เคย ไม่เคย
 ถ้าเคย ไปรคนอกตัวอย่าง.....

18. นักเรียนชอบการจัดโครงการแบบใด
 เหมือนเดิมคือ เรียนไปพร้อม ๆ กัน เป็นกลุ่มเล็กประมาณ 10 คน
 เรียนตัวต่อตัวกับอาจารย์ ในวิชาที่ตนสนใจ
 แยกนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ๆ ละ 2-3 คน และเรียนวิชาที่สนใจร่วมกัน
 อื่น ๆ ไปรคนอก.....

19. ถ้าโอกาสหน้าโรงเรียนจัดโครงการเช่นนี้อีก นักเรียนต้องการเข้าร่วมในโครงการหรือไม่
 ต้องการ ไม่ต้องการ
 ไปรคบอกเหตุผล.....

20. นักเรียนมีปัญหาหรือข้อข้องใจที่อยากบอกให้อาจารย์ทราบหรือไม่
 มี ไม่มี
 ถ้ามี ไปรคระบุ.....

21. นักเรียนมีข้อเสนอแนะบ้างหรือไม่
 มี ไม่มี
 ถ้ามี ไปรคระบุ.....

สถาบันวิทยบริการ
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสอบถามผู้ปกครอง

คำชี้แจง : โปรดขีด ✓ ลงใน หรือเติมข้อความตามความเหมาะสม

1. การจัดโครงการเพิ่มพูนความรู้สัปดาห์ละครั้ง เหมาะสมหรือไม่
 เหมาะสม ไม่เหมาะสม
 ถ้าไม่เหมาะสม ควรเป็นอย่างไร
2. การจัดโครงการเพิ่มพูนความรู้ครั้งละ 1 ชั่วโมง เหมาะสมหรือไม่
 เหมาะสม ไม่เหมาะสม
 ถ้าไม่เหมาะสม ควรเป็นอย่างไร
3. การจัดโครงการเพิ่มพูนความรู้วัน 4 เดือน (ตลอดภาคการศึกษา) เหมาะสมหรือไม่
 เหมาะสม ไม่เหมาะสม
 ถ้าไม่เหมาะสม ควรเป็นอย่างไร
4. นักเรียนในปกครองของท่านเคยเล่าหรือเอ่ยถึงการเรียนการสอนในโครงการนี้บ่อยครั้งเพียงใด
 บ่อย ๆ นาน ๆ ครั้ง ไม่เคยเล่า
5. ถ้านักเรียนในปกครองของท่านเคยเล่าหรือเอ่ยถึงการเรียนการสอนในโครงการนี้ การเล่าหรือเอ่ยถึงนั้นแสดงถึงความพึงพอใจเพียงใด
 มาก ปานกลาง น้อย น้อยมาก ไม่พอใจ
6. ท่านเคยเห็นความเปลี่ยนแปลงใด ๆ ที่ท่านคิดว่าอาจจะเป็นผลเนื่องมาจากการเข้าร่วมในโครงการนี้บ้างหรือไม่
 เคยเห็น ไม่เคยเห็น
 ถ้าเคยเห็น โปรดยกตัวอย่าง

7. โครงการนี้มีประโยชน์ต่อนักเรียนในปกครองของท่านเพียงใด
 มาก ปานกลาง น้อย น้อยมาก ไม่มี
 โปรดบอกเหตุผล.....

8. ถ้าโอกาสหน้าโรงเรียนจัดโครงการเช่นนี้อีก ท่านต้องการให้นักเรียนในปกครอง
 ของท่านเข้าร่วมในโครงการนี้หรือไม่
 ต้องการ ไม่ต้องการ
 โปรดบอกเหตุผล.....

9. ท่านมีปัญหาหรือข้อข้องใจใด ๆ เกี่ยวกับโครงการนี้บ้างหรือไม่
 มี ไม่มี
 ถ้ามี โปรดระบุ.....

10. ท่านมีข้อเสนอแนะบ้างหรือไม่
 มี ไม่มี
 ถ้ามี โปรดระบุ.....

แบบสอบถามอาจารย์

คำชี้แจง : โปรดขีด ✓ ลงใน หรือเติมข้อความตามความเหมาะสม

1. นักเรียนของท่านเหมาะสมที่จะอยู่ในโครงการนี้เพียงใด
 มาก ปานกลาง น้อย น้อยมาก ไม่เหมาะสม
 โปรดบอกเหตุผล.....

2. ท่านเคยเห็นความเปลี่ยนแปลงใด ๆ ที่ท่านคิดว่าอาจจะเป็นผลเนื่องมาจากการ
 เข้าร่วมในโครงการบ้างหรือไม่
 เคยเห็น ไม่เคยเห็น
 ถ้าเคยเห็น โปรดยกตัวอย่าง.....

3. โครงการนี้มีประโยชน์ต่อนักเรียนของท่านเพียงใด
 มาก ปานกลาง น้อย น้อยมาก ไม่เหมาะสม
 โปรดบอกเหตุผล.....

4. ท่านมีปัญหาหรือข้อข้องใจใด ๆ เกี่ยวกับโครงการนี้บ้างหรือไม่
 มี ไม่มี
 ถ้ามี โปรดระบุ.....

5. ท่านมีข้อเสนอแนะบ้างหรือไม่
 มี ไม่มี
 ถ้ามี โปรดระบุ.....

คำชี้แจงเกี่ยวกับการบันทึกพฤติกรรมนอกระบบโดยผู้ปกครอง

จุดมุ่งหมาย

เพื่อช่วยให้ไ้ทราบพฤติกรรมของนักเรียนเมื่ออยู่นอกโรงเรียน

สิ่งที่บันทึก

เลือกบันทึกพฤติกรรมที่บ่งบอกคุณลักษณะด้านต่าง ๆ ของเด็กหลาย ๆ ด้าน เพื่อช่วยให้ผู้อ่านบันทึกมองเห็นภาพจนโดยส่วนรวมของเด็ก ตัวอย่างคุณลักษณะด้านต่าง ๆ ได้แก่

- ลักษณะนิสัย
- ความคิดสร้างสรรค์
- ความเป็นผู้นำ
- ความสามารถด้านสติปัญญาทั่ว ๆ ไป
- ความถนัดทางวิชาการเฉพาะด้าน

ฯลฯ

วิธีการบันทึก

1. วัช เดือน ปี : ให้ใส่วัน เดือน ปี ที่บันทึกพฤติกรรมแต่ละครั้ง
2. พฤติกรรมนักเรียน : ให้เขียนพฤติกรรมที่เกิดขึ้นจริง
3. หมายเหตุ : เป็นส่วนที่เปิดกว้างให้ผู้บันทึกใส่ความคิดเห็นที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมนั้น ๆ หรือความคิดเห็นอื่น ๆ

ตัวอย่างการบันทึก

วัน เดือน ปี

20 พ.ย. 25

พฤติกรรมนักเรียน

อ่านหนังสือแบบเรียนกลุ่ม

สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ป.5

หมายเหตุ

ชอบอ่านหนังสือสูงกว่า

ระดับชั้นที่เรียนอยู่เสมอ ๆ

ความถี่ในการบันทึก

ความถี่ที่ท่านเห็นสมควร

คำชี้แจงเกี่ยวกับการบันทึกพฤติกรรมในห้องเรียนโดยครู

จุดมุ่งหมาย

เพื่อช่วยให้ไ้ทราบพฤติกรรมของนักเรียนในห้องเรียนปกติ

สิ่งที่บันทึก

เลือกบันทึกพฤติกรรมที่บ่งบอกคุณลักษณะด้านต่าง ๆ ของเด็กหลาย ๆ ด้าน เพื่อช่วยให้ผู้อ่านบันทึกมองเห็นภาพพจน์โดยส่วนรวมของเด็ก ตัวอย่างคุณลักษณะด้านต่าง ๆ ได้แก่

- ลักษณะนิสัย
- ความคิดสร้างสรรค์
- ความเป็นผู้นำ
- ความสามารถด้านสติปัญญาทั่ว ๆ ไป
- ความถนัดทางวิชาการ เฉพาะด้าน

ฯลฯ

วิธีการบันทึก

1. วัน เดือน ปี : ให้ใส่วัน เดือน ปี ที่บันทึกพฤติกรรมแต่ละครั้ง
2. พฤติกรรมนักเรียน : ให้เขียนพฤติกรรมที่เกิดขึ้นจริง
3. หมายเหตุ : เป็นส่วนที่เปิดกว้างให้ผู้นบันทึกใส่ความคิดเห็นที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมนั้น ๆ หรือความคิดเห็นอื่น ๆ

ตัวอย่างการบันทึก

วัน เดือน ปี	พฤติกรรมนักเรียน	หมายเหตุ
20 พ.ย. 25	อ่านหนังสือแบบเรียนกลุ่ม สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ป.5	ชอบอ่านหนังสือ สูงกว่าระดับชั้นที่ เรียนอยู่เสมอ ๆ

ความถี่ในการบันทึก

ตามที่ท่านเห็นสมควร

ภาคผนวก ข
แผนการสอน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิจกรรมที่ 1

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อสร้างบรรยากาศที่เป็นกันเองให้กับกลุ่ม
2. เพื่อให้สมาชิกในกลุ่มรู้จักกัน
3. เพื่อผูกไมตรีระหว่างสมาชิกในกลุ่ม
4. เพื่อฝึกทักษะการยอมรับการแพ้ชนะ

แนวคิด ไมตรีสร้างได้จากบรรยากาศที่เป็นกันเอง และความสะดวกสบายใจในการเปิดเผยตนเองให้ผู้อื่นรู้จัก ผู้มีไมตรีต่อกันย่อมรู้จักยินดีและยกย่องผู้ที่มีความสามารถสูงกว่าตน ในทางตรงข้ามย่อมไม่ซ้ำเติม แต่กลับสนับสนุนให้กำลังใจผู้ที่มีความสามารถน้อยกว่าตน

เวลาที่ใช้ ประมาณ 1 ชั่วโมง

การจัดสภาพห้องเรียน

จัดเตรียมเก้าอี้ 11 ตัว นำเก้าอี้ 10 ตัว วางล้อมเป็นวงเดี่ยว
เก้าอี้ตัวที่เหลือให้วางไว้กลางวง

สื่อการสอน

แบบจำลองเช่นจำนวนเท่ากับสมาชิก

การดำเนินกิจกรรม

1. ให้สมาชิกนั่งล้อมวงหันหน้าเข้าหากัน โดยเลือกนั่งอย่างไรก็ได้ตามใจชอบ
2. ผู้นำกลุ่มแจกแบบจำลองเช่นแก่สมาชิกทุกคน
3. ผู้นำกลุ่มกล่าวคำชี้แจงแก่สมาชิก

ต่อไปนี่เราจะมาทำอะไรสนุก ๆ ร่วมกัน เพื่อให้พวกเราได้มีโอกาส รู้จักกันมากขึ้น วิธีการนี้ง่าย ๆ ดังนี้ คือ ให้สมาชิกทุกคนนำแบบจำลองชิ้นที่ได้รับ ออกไปจำลองชิ้นจากเพื่อนสมาชิกที่ตนคิดว่ามีคุณสมบัติตรงตามข้อความที่กำหนดให้ แล้วให้เพื่อนคนนั้นเขียนชื่อทักทายข้อความดังกล่าว

การจำลองชิ้นต้องพยายามทำให้ได้เร็วที่สุด ผู้ที่จำลองชิ้นได้ครบ ทุกข้อเป็นคนแรกถือว่าเป็นผู้ชนะ ให้รีบไปนั่งเก้าอี้ที่จัดไว้ให้กลางวง เมื่อหมดเวลา ทุกคนต้องกลับไปนั่งที่เดิม ผู้ที่จำลองชิ้นได้น้อยที่สุดภายในเวลาที่กำหนดให้ถือว่าเป็นผู้แพ้

การจำลองชิ้นเริ่มต้นเมื่อครูพูดว่า "ลงมือทำไ้" และสิ้นสุดเมื่อครูพูดว่า "หมดเวลา" เวลาที่กำหนดให้คือ 5 นาที

4. ผู้นำกลุ่มเปิดโอกาสให้สมาชิกซักถามเพื่อซักซ้อมความเข้าใจ เมื่อสมาชิกทุกคนเข้าใจก็แล้ว จึงพูดว่า "ลงมือทำไ้" เมื่อเวลาผ่านไป 5 นาที จึงพูดว่า "หมดเวลา"
5. แนะนำผู้ชนะให้กลุ่มทราบ แล้วให้ผู้ชนะแจ้งกลุ่มในเรื่องต่อไปนี้

- 5.1 ตนได้จำลองชิ้นของสมาชิกคนใดบ้าง
- 5.2 สมาชิกคนนั้นมีคุณสมบัติอย่างไร
- 5.3 อะไรเป็นแรงจูงใจทำให้คิดว่าเขามีคุณลักษณะนั้น

ในขณะที่เอ่ยชื่อเพื่อนสมาชิกคนใด ขอให้ผู้นั้นปฏิบัติตนดังนี้

- 5.4 แสดงทักทายกลุ่ม
- 5.5 แสดงการยอมรับหรือปฏิเสธคุณสมบัติที่กล่าวถึงพร้อมทั้งขยายความ หรืออธิบายเหตุผลเพิ่มเติม
6. ผู้นำกลุ่มหาสมาชิกที่จำลองชิ้นได้น้อยที่สุดซึ่งถือว่าเป็นผู้แพ้ แล้วดำเนินกิจกรรมเช่นเดียวกับข้อ 5
7. ในกรณีที่พบว่ายังมีสมาชิกบางคนไม่มีโอกาสได้แสดงตัว ผู้นำกลุ่มควรเปิดโอกาสให้ได้แสดงตัว โดยการแนะนำตนเองพร้อมทั้งบอกคุณสมบัติประจำตัวหนึ่งอย่าง

8. ผู้นำกลุ่มอภิปรายเกี่ยวกับประเด็นต่าง ๆ ต่อไปนี้
 - 8.1 ข้อควรปฏิบัติสำหรับผู้แพ้ ผู้ชนะ ในกรณีนี้และในกรณีทั่วไป
 - 8.2 บรรยากาศของกลุ่ม
 - 8.3 สาเหตุที่ทำให้เกิดบรรยากาศเช่นนั้น
 - 8.4 ผลที่ได้จากการประชุมกลุ่ม

การประเมินผล

1. จากความกระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรม
2. จากบรรยากาศของกลุ่ม

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เอกสารประกอบกิจกรรมที่ 1

แบบล่ายเซ็นของ.....

ผู้จัดนิทรรศการ

1. อ้วนที่สุดคือ.....
2. ผอมที่สุดคือ.....
3. น่ารักที่สุดคือ.....
4. ซื่อซนคนควยพยัญชนะ ม คือ.....
5. เป็นลูกคนแรกคือ.....
6. ใจเย็นคือ.....
7. โกรธง่ายคือ.....
8. ร่าเริงแจ่มใส คือ.....
9. ยอมรับผิดเมื่อทำความผิดคือ.....
10. ชยันที่สุดคือ.....
11. รับผิดชอบมากที่สุดคือ.....
12. ชอบช่วยเหลือผู้อื่นคือ.....
13. เชื่อมั่นในตนเองคือ.....
14. ซื่อสัตย์คือ.....
15. ไม่ช่างฟ้องคือ.....
16. เห็นใจผู้อื่นที่ได้รับความเดือดร้อนคือ.....
17. พุดจาไพเราะคือ.....
18. ชอบแกล้งเพื่อนคือ.....
19. เคยพุดปดคือ.....
20. ไม่อดทนเมื่อถูกเพื่อนล้อเลียนคือ.....

กิจกรรมที่ 2

จุดมุ่งหมาย

เพื่อฝึกทักษะการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล 2 ประการคือ

1. การสร้างความไว้วางใจผู้อื่น
2. การทำความเข้าใจผู้อื่นอย่างถูกต้อง

แนวคิด การเปิดเผยตัวเองเป็นทางนำไปสู่ความไว้วางใจซึ่งกันและกัน ซึ่งจะช่วยให้เข้าใจผู้อื่นได้อย่างถูกต้อง

เวลาที่ใช้ ประมาณ 1 ชั่วโมง

การจัดสภาพห้องเรียน

จัดโต๊ะขนาดใหญ่ 2 ตัว ตรงกลางพร้อมเก้าอี้ 10 ตัว

สื่อการสอน

กระดาษแข็งขนาดต่าง ๆ กัน กระดาษสี กาว สีเทียน เทป กรรไกร
คินสอ กล่องนม กระดาษกล่องแผ่นใหญ่ ที่เย็บกระดาษ มีด

การดำเนินกิจกรรม

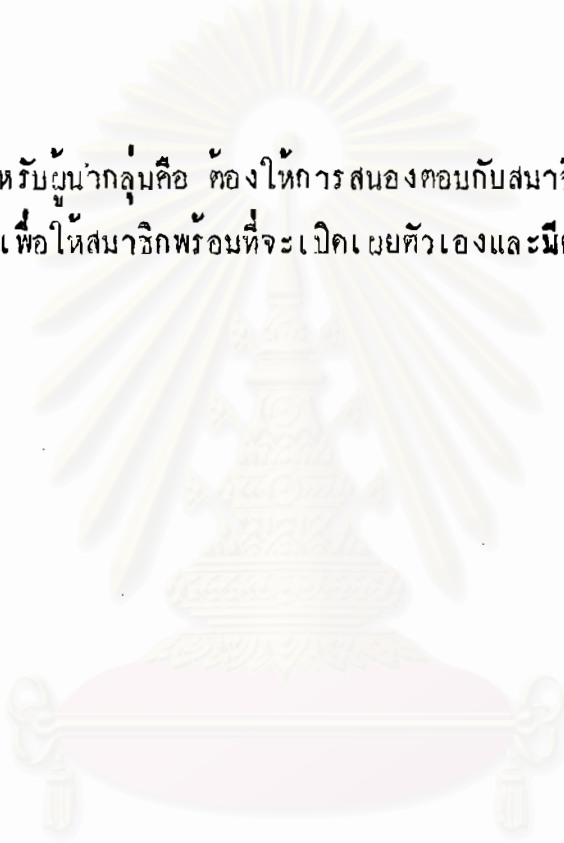
1. ให้สมาชิกแต่ละคนสร้างงานชิ้นหนึ่งที่ตนเองเห็นว่า สามารถนำมาอธิบายเกี่ยวกับคุณลักษณะของตนเองหรือผู้เกี่ยวข้องได้ เมื่อสร้างเสร็จแล้ว ให้เตรียมตัวให้พร้อมเพื่ออธิบายให้เพื่อนฟัง เวลาที่ใช้ในการสร้างและเตรียมตัวคือ 30 นาที
2. เมื่อหมดเวลาให้สมาชิกแต่ละคนออกมาอธิบาย โดยอนุญาตให้มีการอภิปรายซักถามจากเพื่อนสมาชิกในกลุ่มได้

การประเมินผล

1. ดูจากความสนใจและความตั้งใจในการทำงาน
2. ดูจากคุณภาพของผลงาน
3. ดูจากบรรยากาศในการอภิปราย

หมายเหตุ

สิ่งสำคัญสำหรับผู้นำกลุ่มคือ ต้องให้การสนองตอบกับสมาชิกทุกคนในทางบวกเสมอ เพื่อให้สมาชิกพร้อมที่จะเปิดเผยตัวเองและมีความเข้าใจซึ่งกันและกัน

กิจกรรมที่ 3

จุดมุ่งหมาย

เพื่อฝึกทักษะการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลคือ การนำและการสนับสนุนความคิดหรือการกระทำของผู้อื่น เพื่อให้งานสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

แนวคิด ความสามารถของสมาชิกในการนำและหรือการสนับสนุนผู้อื่น ย่อมมีส่วนช่วยให้การดำเนินงานเป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เวลาที่ใช้ ประมาณ 1 ชั่วโมง

การจัดสภาพห้องเรียน

จัดโต๊ะขนาดใหญ่ 2 ตัว ตรงกลางพร้อมเก้าอี้ 11 ตัว

สื่อการสอน

กล่องกระดาษขนาดต่าง ๆ กัน เชือก กาว กระดาษสี เทป กรรไกร
กระดาษแข็งแผ่นใหญ่ คินสอ ที่เย็บกระดาษ

การดำเนินกิจกรรม

1. แบ่งสมาชิกออกเป็นกลุ่มย่อย 2 กลุ่ม กลุ่มละ 4 คน ที่เหลือ 1 คน และอาจารย์อีก 1 คน ให้เป็นผู้สังเกตการณ์กลุ่มละคน
2. แบ่งสมาชิกแต่ละกลุ่มย่อย (4 คน) ออกเป็น 2 พวก เท่า ๆ กัน ก็จะได้พวกละ 2 คน ให้พวกแรก (2 คน) ช่วยกันคิดสร้างอะไรขึ้นมาอย่างหนึ่ง แล้วนำความคิดมาเล่าให้กับพวกที่เหลืออีก 2 คน ฟัง บทบาทของพวกที่เหลือคือสนับสนุนความคิดของพวกแรกแล้วทั้งหมดช่วยกันทำงานชิ้นนั้นจนสำเร็จ

3. เมื่อหมดเวลาให้แต่ละกลุ่มเสนอผลงานของตน โดยให้คิกซ์ทำงาน (2 คนแรกในแต่ละกลุ่ม) เป็นผู้อธิบายเกี่ยวกับสิ่งที่สร้างขึ้น เช่น คืออะไร หมายความว่าอย่างไร เหตุผลที่สร้างสิ่งนั้นขึ้น แล้วให้ผู้สนับสนุน (2 คนหลังในแต่ละกลุ่ม) เป็นผู้ช่วยอธิบายเพิ่มเติม
4. หลังจากทุกกลุ่มอธิบายเสร็จ ให้ผู้สังเกตการณ์รายงานผลการสังเกต แล้วให้นำกลุ่มนำอภิปรายเกี่ยวกับเรื่องข้าง ๆ ต่อไปนี้
 - 4.1 บทบาทหรือพฤติกรรมของสมาชิกทั้งที่เป็นผู้นำและผู้สนับสนุน
 - 4.2 บรรยากาศในการทำงานกลุ่ม ทั้งที่ส่งเสริมและเป็นอุปสรรคต่อความสำเร็จของงาน
 - 4.3 ความรู้สึกของผู้ช่วยเหลือ และผู้ได้รับการช่วยเหลือที่มีต่อความสำเร็จของงาน

การประเมินผล

1. จากบรรยากาศและความสามารถในการทำงานร่วมกัน
2. จากคุณภาพของผลงาน

หมายเหตุ

ผู้นำกลุ่มควรเน้นพฤติกรรมและบรรยากาศที่สนับสนุนและช่วยเหลือซึ่งกันและกันอันเป็นทางนำไปสู่ผลงานที่มีประสิทธิภาพ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิจกรรมที่ 4

จุดมุ่งหมาย

เพื่อฝึกทักษะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล คือ การหาวิธีลดความขัดแย้ง

แนวคิด ความขัดแย้งระหว่างบุคคลก่อให้เกิดความคับข้องใจ อันเป็นอุปสรรคในการทำงานร่วมกัน การพยายามลดความขัดแย้ง จึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง เพื่อให้การทำงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

เวลาที่ใช้ ประมาณ 1 ชั่วโมง

การจัดสภาพห้องเรียน

จัดเตรียมเก้าอี้ 11 ตัว วางล้อมเป็นวงเดียว

สื่อการสอน

บัตรคำสิ่ง

การดำเนินกิจกรรม

1. แบ่งสมาชิกออกเป็นกลุ่มละ 4 คน ที่เหลือ 1 คน และอาจารย์อีก 1 คน ให้เป็นผู้สังเกตการณ์กลุ่มละคน
2. ผู้นำกลุ่มอธิบายให้สมาชิกเข้าใจดังนี้

แต่ละกลุ่มจะได้รับมอบหมายให้ทำงานชิ้นหนึ่ง ซึ่งอีกกลุ่มหนึ่งไม่ทราบว่าคืออะไร หน้าหน้าของกลุ่มที่ได้รับมอบหมายงาน คือ พยายามหากวิธีต่าง ๆ เพื่อทำให้อีกกลุ่มหนึ่งเข้าใจว่างานของตนคืออะไร ส่วนหน้าหน้าของกลุ่มที่ถูกชักจูง คือ ต้องพยายามต่อต้านให้ถึงที่สุด เพื่อไม่ให้ถูกชักจูงได้

3. ให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนมาเลือกหยิบบัตรคำสั่ง แล้วแยกกันไปปฏิบัติตามบัตรคำสั่ง ในขณะที่แต่ละกลุ่มกำลังปฏิบัติตามบัตรคำสั่ง ให้ผู้สังเกตการณ์สังเกตการทำงานของกลุ่มด้วย
4. เมื่อหมดเวลาให้กลุ่มย่อยกลับมารวมกัน การรวมกลุ่มใหญ่จัดให้สมาชิก 2 กลุ่ม นั่งหันหน้าเข้าหากัน ผู้สังเกตการณ์และผู้นำกลุ่ม นั่งคั่นหัวท้าย
5. ให้แต่ละกลุ่มผลัดกันเป็นผู้ชักจูงกลุ่มละ 10 นาที
6. ผู้นำกลุ่มนำอภิปรายเกี่ยวกับการขัดแย้ง เช่น
 - 6.1 พฤติกรรมของบุคคลที่แสดงออกเมื่อเผชิญสถานการณ์การขัดแย้ง
 - 6.2 ความรู้สึกของบุคคลเมื่อเผชิญสถานการณ์การขัดแย้ง
 - 6.3 วิธีลดการขัดแย้ง เช่น การใช้อารมณ์ขัน การใช้วิธีไม่มีใครแพ้ (หาคำตอบที่ทำให้เกิดความพอใจร่วมกัน) เป็นต้น
7. ให้ผู้สังเกตการณ์เล่าข้อสังเกตเกี่ยวกับวิธีการทำงานกลุ่ม

การประเมินผล

1. ดูจากประสิทธิภาพในการทำงานร่วมกัน
2. ดูจากประสิทธิภาพของผลงาน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เอกสารประกอบกิจกรรมที่ 4

บัตรคำสั่ง (ก)	
งานที่มอบหมาย	ให้พยายามชักจูงใจอีกกลุ่มหนึ่งเห็นด้วยว่า "ผู้หญิงดีกว่าผู้ชาย"
วิธีดำเนินการ	<ol style="list-style-type: none"> 1. ให้กลุ่มเลือกประธาน 1 คน เพื่อนำกลุ่มให้ทำงานที่ได้รับมอบหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ 2. ให้กลุ่มปรึกษากันถึงกลวิธีที่จะใช้ในการชักจูงให้อีกกลุ่มหนึ่งเห็นด้วยกับตนเวลาที่ใช้ในการปรึกษาหารือคือ 15 นาที

บัตรคำสั่ง (ข)	
งานที่มอบหมาย	ให้พยายามชักจูงให้อีกกลุ่มหนึ่งเห็นด้วยว่า "ไม่ประทับใจดีกว่าพิชิตนักสวณคริว"
วิธีดำเนินการ	<ol style="list-style-type: none"> 1. ให้กลุ่มเลือกประธาน 1 คน เพื่อนำกลุ่มให้ทำงานที่ได้รับมอบหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ 2. ให้กลุ่มปรึกษากันถึงกลวิธีที่จะใช้ในการชักจูงให้อีกกลุ่มหนึ่งเห็นด้วยกับตนเวลาที่ใช้ในการปรึกษาหารือคือ 15 นาที

หมายเหตุ: ถ้านักเรียนมีความสามารถที่จะคิดงานเองได้ ก็ให้นักเรียนคิดเอง ไม่ต้องใช้บัตรคำสั่ง บัตรคำสั่งที่ใช้ในที่นี้เตรียมไว้เพื่อเป็นแนวทางสำหรับเด็กเล็ก ที่อาจจะยังไม่สามารถสร้างงานเองได้ จึงกำหนดงานให้ตัวอย่างของงาน เช่น "ผู้หญิงดีกว่าผู้ชาย"

กิจกรรมที่ 5

จุดมุ่งหมาย

เพื่อฝึกทักษะการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล เมื่อแต่ละคนต่างก็มีความคิดหรือความสนใจเป็นของตนเอง

แนวคิด เอกัตบุคคลควรมีความคิดหรือความสนใจเป็นของตัวเอง แต่ในขณะเดียวกันย่อมไม่ละเลยความคิดเห็นของผู้อื่น

เวลาที่ใช้ ประมาณ 1 ชั่วโมง

การจัดสภาพห้องเรียน

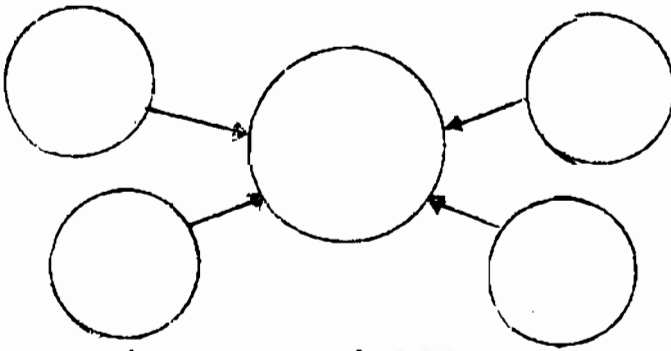
จัดโต๊ะขนาดใหญ่ 3 ทัว ตรงกลางพร้อมเก้าอี้ 10 ทัว

สื่อการสอน

กระดาษแผ่นกลม

การดำเนินกิจกรรม

1. ผู้นำกลุ่มอธิบายให้สมาชิกเข้าใจดังนี้
สมาชิกจะได้รับมอบหมายให้ทำงานเป็นรายบุคคล งานที่แต่ละคนจะต้องทำคือ ให้ตั้งความหวังขึ้นอย่างหนึ่ง ต่อจากนั้นให้หาวิธีการดำเนินการเพื่อให้ความหวังกลายเป็นจริง ตัวอย่างของความหวัง เช่น เป็นนักกีฬาของโรงเรียน สอบได้ที่หนึ่ง เป็นต้น
2. ให้สมาชิกนำเสนอความคิดของตน โดยวิธีเขียนลงในแผ่นกระดาษที่แจกให้ วิธีเขียนให้ใส่ความหวังที่ตั้งไว้ในวงกลมใหญ่ ใส่วิธีการดำเนินงานลงในวงกลมเล็ก แล้วโยงลูกศรจากวงกลมเล็ก ๗ ไปยังวงกลมใหญ่ การเขียนให้ใช้สีเพียงสีเดียว ดังแผนผัง

เวลาที่ใช้ในกิจกรรมขั้นที่ 1 และ 2 รวม 20 นาที

3. เมื่อหมดเวลาให้แต่ละคนเสนอผลงานของตนต่อกลุ่ม เมื่อเสนอจบให้กลุ่มพิจารณาว่าจะยอมรับวิธีการดำเนินงานของผู้เสนอเพียงไร ถ้ามีข้อเสนอแนะอันเป็นที่ยอมรับของกลุ่ม ให้มีการปรับปรุงแก้ไข ซึ่งอาจจะเป็นการ คัดทอนหรือเพิ่มเติม ให้เขียนโดยใช้อีกสีหนึ่ง ซึ่งต่างไปจากสีเดิม การเพิ่มเติมให้เขียนลงในวงกลมเล็ก แล้วใช้ลูกศรโยงไปสู่วงกลมใหญ่ การคัดทอนให้ใช้การขีดฆ่าออก
4. ผู้นำกลุ่มนำอภิปรายเกี่ยวกับความเป็นหนึ่งเดียวของเอกัตบุคคล อันเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งในการทำงาน และในขณะเดียวกัน การไม่ละเลยต่อความคิดหรือความช่วยเหลือของผู้อื่นก็ เป็นสิ่งสำคัญในการทำงานเช่นกัน

การประเมินผล

1. ดูจากความสนใจและตั้งใจในการทำงาน
2. ดูจากคุณภาพของผลงาน
3. ดูจากความร่วมมือในการอภิปราย

กิจกรรมที่ 6

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อปลูกฝังคุณธรรมข้อซันติ
2. เพื่อฝึกการใช้เหตุผลในการเลือกตัดสินใจให้เหมาะสมกับสถานการณ์

แนวคิด บุคคลสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุขต้องฝึกตนเองให้มี
ความอดทน และรู้จักการใช้เหตุผลเลือกตัดสินใจให้เหมาะสมกับสถานการณ์

เวลาที่ใช้ ประมาณ 1 ชั่วโมง

การจัดสภาพห้องเรียน

จัดเก้าอี้จำนวน 10 ตัว วางล้อมเป็นวงเคียว

สื่อการสอน

บัตรคำสั่ง

การดำเนินกิจกรรม

1. ผู้นำกลุ่มกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจเกี่ยวกับเรื่องความอดทน โดยการเล่าเรื่องดังต่อไปนี้

ครอบครัวของโสภามีอยู่ 4 คน คือ พ่อ แม่ โสภา และนารี
เมื่อตอนนารีเกิด คุณพ่อได้ลาภเป็นเงินก้อนใหญ่ คุณพ่อ คุณแม่
จึงเห็นว่านารี เป็นตัวนำโชค จึงได้ทุ่มเทความรักให้กับนารี
เป็นอย่างมาก ไม่ว่านารีจะทำอะไร คุณพ่อคุณแม่ก็มักเข้าข้าง
นารีเสมอ

วันหนึ่งโสภากับนารีกำลังเล่นตุ๊กตาตัวไปรษณของโสภามีอยู่ นารีเกิด
ไม่พอใจ จึงจับตุ๊กตาฟาดกับโต๊ะจนหัก

ถ้านักเรียนเป็นโสภานักเรียนจะทำอย่างไร

2. ให้นักเรียนช่วยกันอภิปรายวิธีแก้ปัญหของโสภาน่าจะเป็นแบบใด
ได้บ้าง (เช่น พ้องพ่อแม่ คีนาวี ตกเดือนนารีว่าไม่ให้ทำอีก ให้
อภัย ไม่ถือโทษ เป็นต้น) พร้อมทั้งศึกษาวลดี ผลเสียที่เกิดขึ้นเมื่อ
ใช้วิธีแก้ปัญหแต่ละวิธี
3. ผู้นำกลุ่มนำอภิปรายเกี่ยวกับวิธีแก้ปัญหของแต่ละบุคคล โดยเน้น
ที่พฤติกรรมการแสดงออกเมื่อบุคคลมีความอคทนแตกต่างกัน (เช่น
เมื่อถูกเพื่อนแกล้ง บางคนก็แกล้งตอบทันที เพราะมีความอคทน
น้อย เป็นต้น)
4. ปีกวิธีการแก้ปัญห เมื่อต้องเผชิญกับปัญหาที่เกี่ยวข้องกับความอคทน
ดังต่อไปนี้
 - 4.1 แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ๆ ละ 3-4 คน
 - 4.2 ให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนมาเลือกหยิบบัตรคำสั่ง แล้วปฏิบัติตาม
บัตรคำสั่ง
5. ให้แต่ละกลุ่มออกมาแสดงบทบาทสมมุติ เมื่อแสดงจบให้ชี้ข้อดีข้อเสีย
ที่เกิดขึ้นจากการแก้ปัญหด้วยวิธีที่กลุ่มเลือกทำ แล้วผู้นำกลุ่มนำ
อภิปรายเกี่ยวกับการเลือกใช้วิธีแก้ปัญหแบบอื่น ๆ ที่เป็นไปได้
พร้อมทั้งข้อดี ข้อเสีย
6. ผู้นำกลุ่มนำอภิปรายเกี่ยวกับผลของการมีคุณธรรมข้อ "ความอคทน"
ที่มีต่อการดำรงชีวิต โดยเฉพาะเมื่ออยู่ในสภาพที่เป็นผู้นำคนอื่น
แล้วให้นักเรียนยกตัวอย่างประสบการณ์ของคนทีแสดงถึงการแก้
ปัญหาที่แสดงถึงความอคทน

การประเมินผล

1. จากความร่วมมือในการทำงาน
2. จากความสามารถในการเลือกวิธีแก้ปัญห
3. จากความสามารถในการอธิบายโดยใช้เหตุผล

เอกสารประกอบกิจกรรมที่ 6

บัตรคำสั่ง (ก)

เวลาปฏิบัติตามบัตรคำสั่ง คือ 15 นาที

1. ให้เลือกประธานกลุ่ม 1 คน
2. ให้กลุ่มช่วยกันแต่งเรื่องสั้น ๆ เรื่องหนึ่งซึ่งเน้นการแก้ปัญหาด้วยการตัดสินใจเลือกกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับ "ความอดทนต่อความลำบาก" พร้อมทั้งเตรียมเหตุผล เพื่ออธิบายถึงผลดีผลเสียที่เกิดขึ้นจากการแก้ปัญหาด้วยวิธีนั้น
3. ให้กลุ่มเตรียมการแสดงบทบาทสมมุติตามเรื่องที่แต่ง

บัตรคำสั่ง (ข)

เวลาปฏิบัติตามบัตรคำสั่ง คือ 15 นาที

1. ให้เลือกประธานกลุ่ม 1 คน
2. ให้กลุ่มช่วยกันแต่งเรื่องสั้น ๆ เรื่องหนึ่งซึ่งเน้นการแก้ปัญหาด้วยการตัดสินใจเลือกกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับ "ความอดทนต่อความเจ็บปวดหรือเจ็บใจเมื่อมีคนมาตำหนิ" พร้อมทั้งเตรียมเหตุผล เพื่ออธิบายถึงผลดีผลเสียที่เกิดขึ้นจากการแก้ปัญหาด้วยวิธีนั้น
3. ให้กลุ่มเตรียมการแสดงบทบาทสมมุติตามเรื่องที่แต่ง

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บัตรคำสั่ง (ค)

เวลาปฏิบัติตามบัตรคำสั่ง คือ 15 นาที

1. ให้เลือกประธานกลุ่ม 1 คน
2. ให้กลุ่มช่วยกันแต่งเรื่องสั้น ๆ เรื่องหนึ่งซึ่งเน้นการแก้ปัญหาด้วยการตัดสินใจเลือกกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับ "ความอดทนต่อความอยากของตนเอง" พร้อมทั้งเตรียมเหตุผล เพื่ออธิบายถึงผลดีผลเสียที่เกิดขึ้นจากการแก้ปัญหาด้วยวิธีนั้น
3. ให้กลุ่มเตรียมการแสดงบทบาทสมมุติตามเรื่องที่แต่ง

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิจกรรมที่ 7

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อปลูกฝังคุณธรรมชื่อ "ทาน"
2. เพื่อฝึกทักษะการรู้จักใช้เหตุผลเลือกตัดสินใจให้เหมาะสมกับสถานการณ์

แนวคิด บุคคลจะสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข ถ้ารู้จัก "การให้" และรู้จักการใช้เหตุผลเลือกตัดสินใจให้เหมาะสมกับสถานการณ์

เวลาที่ใช้ ประมาณ 1 ชั่วโมง

การจัดสภาพห้องเรียน

จัดเก้าอี้จำนวน 10 ตัว วางล้อมเป็นวงเดียว

สื่อการสอน

บัตรคำสั่ง

เอกสารประกอบบัตรคำสั่ง

การทำเนนกิจกรรม

1. แบ่งสมาชิกออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มหนึ่ง 4 คน อีกกลุ่มหนึ่ง 5 คน
2. ให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนมาเลือกหยิบบัตรคำสั่ง แล้วปฏิบัติตามบัตรคำสั่ง
3. เมื่อหมดเวลาปฏิบัติตามบัตรคำสั่ง ให้แต่ละกลุ่มออกมาแสดงบทบาทสมมติ เมื่อแสดงจบให้ชี้แจงข้อดี ข้อเสียที่เกิดขึ้นจากวิธีแก้ปัญหาที่เลือกทำ
4. ผู้นำกลุ่มนำอภิปรายเกี่ยวกับผลดีผลเสียที่เกิดขึ้นจากการแก้ปัญหาด้วยวิธีต่าง ๆ โดยให้สัมพันธ์กับคุณธรรมที่เกี่ยวกับวัตถุทาน อภัยทาน และธรรมทาน

5. ให้สมาชิกยกตัวอย่างประสบการณ์ที่แสดงให้เห็นถึง, ผลดี ผลเสีย ที่เกิดขึ้นจากการแก้ปัญหาด้วยวิธีต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ "การให้ ทั้ง 3 ชนิด คือ วัตถุทาน อภัยทาน และธรรมทาน"

การประเมินผล

1. ดูจากทักษะและความสามารถในการทำงานร่วมกัน
2. ดูจากทักษะและความสามารถในการใช้เหตุผล

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เอกสารประกอบกิจกรรมที่ 7

บัตรคำสั่ง (ก)

(เวลาปฏิบัติตามบัตรคำสั่ง คือ 20 นาที)

1. ให้เลือกประธานกลุ่ม 1 คน
2. ให้กลุ่มศึกษาและปฏิบัติตามคำสั่งที่ปรากฏในเอกสารที่แนบมากับบัตรคำสั่งนี้
3. ให้กลุ่มเตรียมการแสดงบทบาทสมมติ โดยจะเลือกเอาวิธีแก้ปัญหาตามที่ปรากฏในเอกสาร หรือจะเลือกเอาวิธีแก้ปัญหาตามที่กลุ่มคิดขึ้นก็ได้

เอกสารประกอบบัตรคำสั่ง (ก)

จงอ่านเหตุการณ์ต่อไปนี้แล้วตอบคำถาม

เด็กคนหนึ่งไปเที่ยวศูนย์การค้ากับเพื่อน โดยมีเงินติดตัวไปเพียงเล็กน้อย บังเอิญไปพบของถูกใจเข้า แต่มีเงินไม่พอจึงแอบหยิบของกลับบ้านโดยที่พนักงานไม่เห็น

เมื่อถึงบ้านก็นำของนั้นออกมาเล่น แม่เห็นเข้าจึงเรียกมาซักถามจนรู้ความจริง แม่จึงอบรมสั่งสอนไม่ให้ประพฤติผิดเช่นนี้อีก เพราะถือเป็นความผิดร้ายแรง และนำความเสื่อมเสียมาสู่วงศ์ตระกูล

คำถาม กลุ่มเห็นว่าวิธีการแก้ปัญหาของแม่เหมาะสมหรือไม่

1. ถ้าเห็นว่าเหมาะสมให้เลือกทำกิจกรรม ก.
2. ถ้าเห็นว่าไม่เหมาะสมให้เลือกทำกิจกรรม ข.

กิจกรรม ก.

1. ให้หาเหตุผลมาสนับสนุนว่าวิธีแก้ปัญหของแม่เหมาะสมเพราะอะไร
2. ให้คิดวิธีแก้ปัญหของแม่ใหม่ที่กลุ่มคิดว่า เป็นวิธีหนึ่งที่แม่ไม่ควรทำ พร้อมทั้งบอกเหตุผล

กิจกรรม ข.

1. ให้หาเหตุผลมาสนับสนุนว่าวิธีแก้ปัญหของแม่ไม่เหมาะสม เพราะอะไร
2. ให้คิดวิธีแก้ปัญหของแม่ใหม่ที่กลุ่มคิดว่า เป็นวิธีที่แม่ควรทำ พร้อมทั้งบอกเหตุผล

คำตอบ กลุ่มเห็นว่าวิธีแก้ปัญหของแม่.....

กิจกรรมที่เลือกทำคือ กิจกรรม.....

1. เหตุผลคือ.....

.....

2. วิธีแก้ปัญหใหม่คือ.....

.....

เหตุผล.....

.....

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บัตรคำสั่ง (ข)

(เวลาปฏิบัติตามบัตรคำสั่ง คือ 20 นาที)

1. ให้เลือกประธานกลุ่ม 1 คน
2. ให้กลุ่มศึกษาและปฏิบัติตามคำสั่งที่ปรากฏในเอกสารที่แนบมาด้วยบัตรคำสั่งนี้
3. ให้กลุ่มเตรียมการแสดงบทบาทสมมุติ โดยจะเลือกเอาวิธีแก้ปัญหาคานที่ปรากฏในเอกสาร หรือจะเลือกเอาวิธีแก้ปัญหาคานที่กลุ่มคิดขึ้นก็ได้

เอกสารประกอบบัตรคำสั่ง (ข)

จงอ่านเหตุการณ์ต่อไปนี้แล้วตอบคำถาม

ครอบครัวที่ยากจนครอบครัวหนึ่ง มีลูกหลายคน ลูกคนหนึ่งอยากช่วยเหลือพ่อแม่ จึงออกไปทำงานที่ประเทศซาอุดีอาระเบีย แต่ไม่มีเงินทุน พ่อแม่จึงขายนาวเพื่อนำเงินช่วยเหลือให้ไ้เดินทางไป เมื่อไปถึงไม่ไ้งานทำและเงินหมด เพราะถูกโกง จึงต้องเดินทางกลับบ้าน

คำถาม กลุ่มเห็นว่าวิธีการแก้ปัญหาคานของพ่อแม่เหมาะสมหรือไม่

1. ถ้าเห็นว่าเหมาะสมให้เลือกทำกิจกรรม ก.
2. ถ้าเห็นว่าไม่เหมาะสมให้เลือกทำกิจกรรม ข.

กิจกรรม ก.

1. ให้ทำเหตุผลมาสนับสนุนว่าวิธีแก้ปัญหาคานของพ่อแม่ไม่เหมาะสม เพราะอะไร
2. ให้คิดวิธีแก้ปัญหาคานของพ่อแม่ใหม่ที่กลุ่มคิดว่า เป็นวิธีที่พ่อแม่ควรทำ พร้อมทั้งบอกเหตุผล

กิจกรรม ข.

1. หาเหตุผลมาสนับสนุนว่าวิธีแก้ปัญหของพ่อแม่ไม่เหมาะสม เพราะอะไร
2. ให้คิดวิธีแก้ปัญหของพ่อแม่ใหม่ที่กลุ่มคิดว่าเป็นวิธีที่พ่อแม่ควรทำพร้อม

ทั้งบอกเหตุผล

คำทอบ กลุ่มเห็นว่า วิธีแก้ปัญหของพ่อแม่.....

กิจกรรมที่เลือกทำคือกิจกรรม.....

1. เหตุผลคือ.....
.....
.....
2. วิธีแก้ปัญหใหม่คือ.....
.....
.....
.....
เหตุผล.....
.....
.....

บัตรคำสั่ง (ค)

(เวลาปฏิบัติตามบัตรคำสั่ง คือ 20 นาที)

1. ให้เลือกประธานกลุ่ม 1 คน
2. ให้กลุ่มศึกษาและปฏิบัติตามคำสั่งที่ปรากฏในเอกสารที่แนบมากับบัตรคำสั่งนี้
3. ให้กลุ่มเตรียมการแสดงบทบาทสมมุติ โดยจะเลือกเอาวิธีแก้ปัญหาคามที่ปรากฏในเอกสาร หรือจะเลือกเอาวิธีแก้ปัญหาคามที่กลุ่มคิดขึ้นก็ได้

เอกสารประกอบบัตรคำสั่ง (ค)

จงอ่านเหตุการณ์ต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม

ในวันขึ้นปีใหม่ มีคนนำของขวัญมามอบให้แก่ตำรวจจราจร เขาก็นำของเหล่านั้นมาวางกองไว้ข้างตัว ทันใดนั้นก็มียุติยานยนต์ขับมาด้วยความเร็ว พุ่งเข้าชนกองของขวัญแตกกระจาย ตำรวจจราจรจึงขี่จักรยานยนต์ไล่ตาม รถคันนั้นไปจอดที่หน้าและยิงเจ้าของรถตาย

คำถาม กลุ่มเห็นว่า วิธีการแก้ปัญหาของตำรวจจราจรเหมาะสมหรือไม่

1. ถ้าเห็นว่าเหมาะสมให้เลือกทำกิจกรรม ก.
2. ถ้าเห็นว่าไม่เหมาะสมให้เลือกทำกิจกรรม ข.

กิจกรรม ก.

1. ให้หาเหตุผลมาสนับสนุนว่าวิธีแก้ปัญหาของตำรวจจราจรเหมาะสม เพราะอะไร
2. ให้คิดวิธีแก้ปัญหาของตำรวจจราจรใหม่ที่กลุ่มคิดว่าเป็นวิธีที่ตำรวจจราจรไม่ควรทำ พร้อมทั้งบอกเหตุผล

กิจกรรม ข.

1. ให้หาเหตุผลมาสนับสนุนว่าวิธีแก้ปัญหาของตำรวจจราจรไม่เหมาะสม เพราะอะไร
2. ให้คิดวิธีแก้ปัญหาของตำรวจจราจรใหม่ที่กลุ่มคิดว่าเป็นวิธีที่ตำรวจจราจรควรทำ พร้อมทั้งบอกเหตุผล

คำตอบ กลุ่มเห็นว่าวิธีแก้ปัญหาคือการตรวจราชการ.....

กิจกรรมที่เลือกทำคือกิจกรรม

1. เหตุผลคือ.....

.....

.....

2. วิธีแก้ปัญหาคือ.....

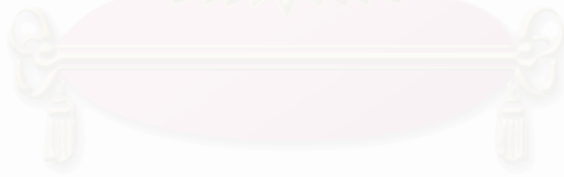
.....

.....

เหตุผลคือ.....

.....

.....

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิจกรรมที่ 8

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อปลูกฝังให้มีคุณธรรมซื่อสัตย์สุจริต และวจีสุจริต
2. เพื่อฝึกทักษะการวิเคราะห์พฤติกรรมของตนเองและของผู้อื่น

แนวคิด

1. บุคคลจะมีความสัมพันธ์อันดีกับผู้อื่น และมีชีวิตที่เป็นประโยชน์แก่ผู้อื่น และสังคมต่อเมื่อเป็นผู้มีเมตตา ซื่อสัตย์สุจริต
2. การรู้จักวิเคราะห์พฤติกรรมทั้งของตนเองและของผู้อื่น ย่อมช่วยให้เข้าใจตนเองและผู้อื่นได้ดียิ่งขึ้น

เวลาที่ใช้ ประมาณ 1 ชั่วโมง

การจัดสภาพห้องเรียน

โต๊ะใหญ่ 1 ตัว พร้อมเก้าอี้ 10 ตัว

สื่อการสอน

เอกสารเรื่อง "ปิยวาจา"

แก้วกระดาษ จานกระดาษ กระดาษแข็ง สี หรืออุปกรณ์อื่น ๆ ที่สมมติเป็นของใช้บนโต๊ะอาหารได้

การดำเนินกิจกรรม

1. ผู้นำกลุ่มนำอภิปรายตามประสบการณ์ของนักเรียนเกี่ยวกับเหตุการณ์ในครอบครัวที่เกิดขึ้นในโต๊ะอาหาร เช่น การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันระหว่างบุคคลในครอบครัว การเล่าความเป็นไปต่าง ๆ ที่ยาวนานตลอดวันสู่กันฟัง การทะเลาะเบาะแว้งกัน เป็นต้น สิ่งที่ต้องเน้นคือ อิทธิพลของการใช้คำพูดที่มีผลต่อผู้อื่น

2. ให้นักเรียนอ่านเอกสารเรื่อง "ปิยวาจา" แล้วร่วมกันอภิปราย เพื่อทำความเข้าใจเรื่องที่ย่าน
3. ให้นักเรียนช่วยกันแต่งเรื่องขึ้นเรื่องหนึ่ง ซึ่งเกิดขึ้นในโต๊ะอาหารของครอบครัว ๆ หนึ่ง เนื้อเรื่องควรจะประกอบด้วยเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับปิยวาจา ซึ่งหมายความถึงการมีหรือไม่มีปิยวาจา และที่เกี่ยวข้องกับวจีสัจริต ซึ่งหมายความถึงการมีหรือไม่มีวจีสัจริต

หลังจากนั้นให้เตรียมแสดงบทบาทสมมุติตามเรื่องที่แต่ง โดยใช้อุปกรณ์ประกอบตามที่เห็นสมควร

ให้เวลาสำหรับทำกิจกรรมนี้ 40 นาที

4. ให้นักเรียนแสดงบทบาทสมมุติ
5. เมื่อแสดงจบให้นักเรียนช่วยกันวิเคราะห์พฤติกรรมของตัวละคร โดยเน้นผลอันเกิดจากการมีหรือไม่มีปิยวาจา การมี หรือไม่มีวจีสัจริต หลังจากนั้นให้นักเรียนยกตัวอย่างประสบการณ์ของคนที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนี้
6. ชูน้ำกลุ่มนำอภิปรายเกี่ยวกับประโยชน์ของการวิเคราะห์พฤติกรรมของตนเองและของผู้อื่น

การประเมินผล

1. ดูจากความสามารถในการแต่งเรื่องและแสดงบทบาทสมมุติ
2. ดูจากความสามารถในการวิเคราะห์พฤติกรรม
3. ดูจากความสามารถในการอภิปราย

เอกสารประกอบกิจกรรมที่ ๑ ป๊าวาจา

คุณธรรมที่จะทำให้เรามีความสัมพันธ์อันดีกับผู้อื่น และมีชีวิตที่เป็นประโยชน์ แก่ผู้อื่นและสังคม คือ การมี ป๊าวาจา การกล่าววาจาอ่อนหวาน สุภาพ ไพเราะ รวมทั้งการมีจิตสุจริต 4 อย่าง คือ (1) ละเว้นการพูดเท็จ โกหกหลอกลวง พูดแต่ความจริง (2) ละเว้นการพูดส่อเสียด ยุยงสร้างความแตกแยก (3) ละเว้นการพูดจาหยาบคาย สกปรกเสียหาย พูดแต่คำสุภาพนุ่มนวลชวนฟัง และ (4) ละเว้นการพูดเหลวไหล เพื่อเจ้า ไร้สาระประโยชน์ ไม่ถูกกาลเทศะ

วาจาหรือคำพูดมีอิทธิพลอย่างสำคัญ และอาจจะให้ผลทั้งในทางบวกหรือในทางลบ ในทางบวกอาจจะทำให้ผู้ฟังมีความปีติยินดี มีกำลังใจ ได้รับความประทับใจ ได้รับความรู้ หรือแสงสว่าง มีความเลื่อมใส นับถือผู้พูด และก่อให้เกิดความสามัคคี ทำให้ผู้ฟังร่วมมือและปฏิบัติตามผู้พูด

ในทางลบอาจจะทำให้ผู้ฟังเกิดความไม่สบายใจ น้อยใจ เสียกำลังใจ บางครั้งถึงกับร้องไห้ อาจจะทำให้ผู้ฟังไม่ชอบ เกลียดชัง หรือเป็นศัตรูกับผู้พูด การพูดบางครั้งก็ก่อให้เกิดความแตกร้าง และแตกสามัคคีกัน เช่น การพูดส่อเสียด ยุยง ให้คนเกิดความเข้าใจผิดกัน

ความสำคัญของการพูดอาจจะเห็นได้จากคำกลอนของสุนทรภู่ดังนี้

ถึงบางพูดพุดดีเป็นศรีศักดิ์
มีคนรักสรรถอยร้อยจิต
แม่พูดชั่วท้าวตายทาลายมิตร
จะชอบผิดในมนุษย์เพราะพุดจา

หนังสืออ้างอิง

สนพร เทพสิทธิฯ. คุณธรรมในชีวิตสังคม กรุงเทพฯ : ป.สัมพันธ์-พาณิชย์, 2508.

กิจกรรมที่ 9

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อฝึกทักษะการคิดคำนวณโดยใช้เครื่องคิดเลข
2. เพื่อเรียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษ

แนวคิด เครื่องคิดเลขช่วยให้สามารถคิดเลขจำนวนมากได้อย่างรวดเร็ว จึงช่วยประหยัดเวลาในการคิดคำนวณ ตัวเลขที่ปรากฏในเครื่องคิดเลขเมื่อกลับหัวจะสามารถอ่านเป็นคำภาษาอังกฤษได้

เวลาที่ใช้ ประมาณ 1 ชั่วโมง

การจัดสภาพห้องเรียน

จัดเก้าอี้ 10 ตัว วางล้อมเป็นวงเคียว

สื่อการสอน

เครื่องคิดเลข โจทย์ปัญหา บัตรคำคอน

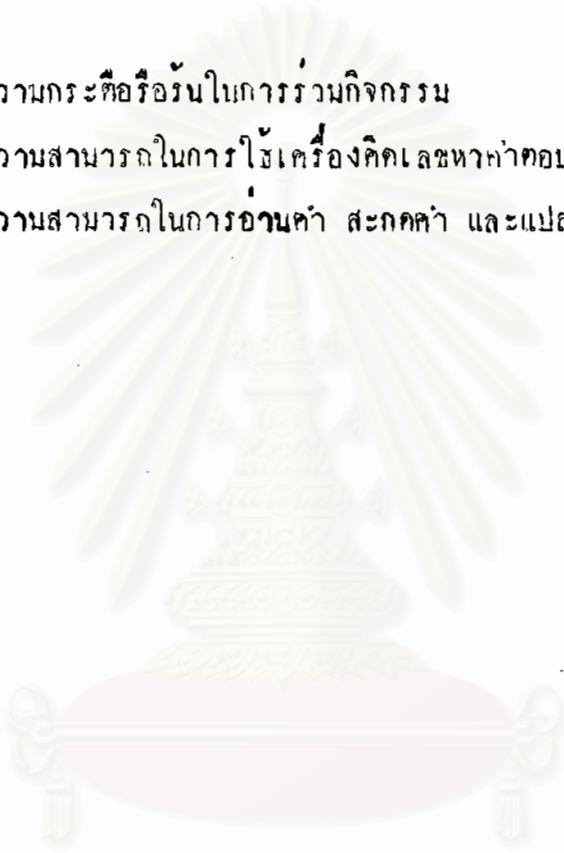
การดำเนินกิจกรรม

1. อธิบายวิธีใช้เครื่องคิดเลข
2. ให้นักเรียนอภิปรายเกี่ยวกับลักษณะของตัวอักษรภาษาอังกฤษที่อ่านได้จากเครื่องคิดเลขกลับหัว
3. ฝึกอ่านคำภาษาอังกฤษจากเครื่องคิดเลขกลับหัว
4. ให้นักเรียนอภิปรายเกี่ยวกับลำดับขั้นตอนในการคิดคำนวณที่ประกอบด้วยวงเส้น
5. ให้นักเรียนหาคำคอนของโจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์ แล้วกลับหัวเครื่องคิดเลขเพื่ออ่านคำภาษาอังกฤษ

6. ให้นักเรียนตรวจคำตอบจากบัตรคำตอบ ผู้ที่ทำผิดให้ลองทำใหม่
ถ้าสงสัยให้ขอคำแนะนำจากอาจารย์ผู้สอน
7. ฝึกอ่านคำ สะกดคำ และแปลความหมายของคำที่เป็นคำตอบของ
โจทย์ปัญหา

การประเมินผล

1. กูจากความกระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรม
2. กูจากความสามารถในการใช้เครื่องคิดเลขหาคำตอบของปัญหา
3. กูจากความสามารถในการอ่านคำ สะกดคำ และแปลความหมาย
ของคำ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เอกสารประกอบกิจกรรมที่ 9

ให้นักเรียนหาคำตอบโดยใช้เครื่องคิดเลข เสร็จแล้วให้อ่านคำตอบออกมาเป็นคำภาษาอังกฤษ โดยอ่านจากเครื่องคิดเลขที่กลับหัวลง

โปรดตรวจคำตอบจากบัตรคำตอบ ถ้าทำผิดหรือมีข้อสงสัย ขอให้พบอาจารย์

ผู้สอน

	คำตอบ	ค่าที่อ่านได้จาก เครื่องคิดเลข	คำแปล
1. $394752 \div 512$	= _____	_____	ไม่สบาย
2. $2715 + 330$	= _____	_____	รองเท้า
3. $12345 + 23456 - 735$	= _____	_____	ทาน
4. $(654321 \div 3) - 214238 \times 2$	= _____	_____	ระฆัง, กระจก
5. $(5787 \div 3) \times 4$	= _____	_____	เตียง
6. $(22 \times 2900) \div 100$	= _____	_____	ซอง
7. $35 \times 23 - 467$	= _____	_____	ขลุ่ย
8. $706 - 99$	= _____	_____	ทองแดง
9. $(59 \times 59) + 223$	= _____	_____	รูป
10. $(279 \times 279) - (16 \times 31)$	= _____	_____	เปลือกหอย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิจกรรมที่ 10

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อเรียนรู้ศัพท์คำใหม่จากพจนานุกรม
2. เพื่อฝึกทักษะการใช้พจนานุกรม

แนวคิด พจนานุกรมมีประโยชน์ในการใช้หาความหมายของคำได้อย่างกว้างขวาง

เวลาที่ใช้ ประมาณ 1 ชั่วโมง

การจัดสภาพห้องเรียน

จัดเก้าอี้ 10 ตัว ล้อมเป็นวงกลมวงเดียว

สื่อการสอน

เนื้อเพลง มัทรคำ เครื่องเล่นเทป เทปเพลง กระดาษแผ่นภูมิ

การดำเนินกิจกรรม

1. เปิดเพลง The Alphabet Song ท่อนแรกให้นักเรียนฟังแล้วให้นักเรียนหาคำอ่านและศึกษาความหมายของเพลงจากเนื้อเพลง ต่อจากนั้นให้นักเรียนหาคำร้องเพลงท่อนแรก
2. เปิดเพลงท่อนสองให้นักเรียนหาคำอ่านพร้อมทั้งศึกษาความหมายของเพลงจากเนื้อเพลง แล้วให้นักเรียนหาคำร้องเพลงท่อนที่สอง
3. ให้นักเรียนหาคำที่นักเรียนเคยรู้จักที่ขึ้นต้นด้วย A ถึง G ใส่แทนคำศัพท์ที่ขึ้นต้นด้วย A-G ในเนื้อเพลงท่อนที่สอง
4. ให้นักเรียนเลียนแบบเพลงท่อนที่สองโดยเปลี่ยน A ถึง G เป็น H ถึง N แล้วคิดหาคำที่เคยรู้จักมาใส่ในเนื้อเพลงให้สอดคล้องกันกับพยัญชนะแต่ละตัว

5. ผู้นำกลุ่มนำอภิปรายเกี่ยวกับประโยชน์ของพจนานุกรม
6. ให้นักเรียนใช้พจนานุกรม เลือกคำใหม่ที่มีขั้นต้นด้วย H ถึง N ใส่ในเนื้อเพลงท่อนที่สองให้สอดคล้องกับพยัญชนะแต่ละตัว แล้วให้เขียนเนื้อเพลงท่อนแรก และเนื้อเพลงท่อนที่สอง ที่แต่งขึ้นใหม่ลงในกระดาษแยก
7. ให้นักเรียนหัดร้องเพลงตามเนื้อแต่งขึ้นใหม่
8. ผู้นำกลุ่มนำอภิปรายเกี่ยวกับความหมายของคำศัพท์แต่ละคน เลือกใส่ในเนื้อเพลง ฝึกอ่านคำ สะกดคำ

การประเมินผล

1. ดูจากความสามารถในการอ่านคำ สะกดคำ บอกความหมายของคำ
2. ดูจากความสามารถในการใช้พจนานุกรม

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เพลงสารประกอบกิจกรรมที่ 10

The Alphabet Song

A, B, C, D, E, F, G

H, I, J, K, L, M, N, O, P

Q, R, S, and T, U, V

W, X, and Y and Z

Now I say my A, B, C

Tell me what you think of me

A for apple

B for big

C for cat

D for dig

E for effort

F for fight

And G, Daddy?

What does G stand for ?

G is for good little children good night.

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิจกรรมที่ 11

จุดมุ่งหมาย

เพื่อเรียนคำศัพท์เกี่ยวกับส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย

แนวคิด การเรียนคำศัพท์จากเพลง ช่วยให้เด็กเกิดความสนุกสนานและจดจำ
ได้แม่นยำขึ้น

เวลาที่ใช้ ประมาณ 1 ชั่วโมง

การจัดสภาพห้องเรียน

จัดเก้าอี้ 10 ที่นั่ง วางล้อมเป็นวงกลม

สื่อการสอน

เทปเพลง เครื่องเล่นเทป แบนภูมิเพลง ภาพแสดงส่วนต่าง ๆ ของ
ร่างกาย

การดำเนินกิจกรรม

1. เปิดเพลง Here we go Looby-Looby ให้นักเรียนฟังหนึ่งเที่ยว
2. คิดเนื้อเพลง ให้นักเรียนหัดอ่าน
3. ให้นักเรียนหัดร้องเพลง ไปพร้อมกับเทป
4. ให้นักเรียนศึกษาคำศัพท์ และความหมายของเพลง
5. ให้นักเรียนช่วยกันคิดทำประกอบเพลง แล้วลองทำ
6. ให้นักเรียนศึกษาคำศัพท์เกี่ยวกับส่วนต่าง ๆ ของร่างกายจาก
แผนภาพแสดงส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย
7. ให้นักเรียนเลือกคำศัพท์จากแผนภาพไปใส่แทนคำในเนื้อเพลง
8. ประกอกร้องเพลง (ที่ตนเองแต่ง) ประกอบท่าทาง ผู้ชนะได้รับ
รางวัล

หมายเหตุ คำที่แสดงส่วนต่าง ๆ ของร่างกายได้แก่

arm	fist	leg
elbow	foot	neck
finger	knee	shoulder

การประเมินผล

ดูจากความสามารถในการนำคำศัพท์ไปใช้แทนคำในเนื้อเพลง

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เอกสารประกอบกิจกรรมที่ 11

Here We Go Looby-Loo

Here we go Looby - Loo
Here we go Looby - Li
Here we go Looby - Loo
All at the Saturday night.

I put my right hand in
I put my right hand out
I give my hand a shake, shake, shake
And turn myself about.
(Repeat*)

I put my left hand in
I put my left hand out
I give my hand a shake, shake, shake
And turn myself about
(Repeat*)

I put my little head in
I put my little head out
I give my head a shake, shake, shake,
And turn myself about.
(Repeat*)

I put my wholeself in
I put my wholeself out
I give myself a shake, shake, shake
And turn myself about.
(Repeat*)

กิจกรรมที่ 12

จุดมุ่งหมาย

เพื่อประติมากรรมสิ่งสวยงามโดยอาศัยหลักคณิตศาสตร์

แนวคิด คณิตศาสตร์มีประโยชน์อย่างยิ่งในชีวิตประจำวัน

เวลาที่ใช้ ประมาณ 1 ชั่วโมง

การจัดสภาพห้องเรียน

จัดเก้าอี้ 10 ตัว วางล้อมเป็นวงกลมรอบโต๊ะขนาดใหญ่ 2 ตัว

สื่อการสอน

String art กระดาษกราฟ แผ่นไม้ ค้าย ตะปู ค้อน

การดำเนินกิจกรรม

1. ให้นักเรียนดู String art ซึ่งเป็นงานศิลปะที่สร้างขึ้นโดยใช้หลักคณิตศาสตร์ คือ การสร้างเส้นโค้งจากเส้นตรง
2. สาธิตการสร้างเส้นโค้งจากเส้นตรงลงในกระดาษกราฟ
3. ให้นักเรียนฝึกหัดสร้างเส้นโค้งจากเส้นตรง
4. ให้นักเรียนเขียนแบบ โดยอาศัยหลักการสร้างเส้นโค้งจากเส้นตรง
5. ให้นักเรียนแสดงผลงาน สนาธิกกกลุ่มช่วยกันชื่นชม
6. ให้นักเรียนทำ String art ตามแบบที่ตนเขียน โดยใช้ค้ายสีต่าง ๆ กันหันไปรอบตะปูที่ตอกไปตามแบบ

การประเมินผล

1. ดูจากความสามารถในการออกแบบ
2. ดูจากผลงานที่ประติมากรรมขึ้น

กิจกรรมที่ 13

จุดมุ่งหมาย

เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงออกซึ่งจินตนาการ

แนวคิด จินตนาการในทางที่ดีย่อมเป็นการสร้างสรรค์ ในทางตรงข้าม จินตนาการในทางร้ายย่อมเป็นการบ่อนทำลาย

เวลาที่ใช้ ประมาณ 1 ชั่วโมง

การจัดสภาพห้องเรียน

สื่อการสอน

สไลด์ เครื่องฉายสไลด์ สี กระดาษแข็ง กระดาษเปล่า

จุดประสงค์เน้นกิจกรรม

1. ผู้นำกลุ่มนำอภิปรายเกี่ยวกับเรื่อง "โคราเอมอน" เพื่อดึงความสนใจของนักเรียนเข้าสู่เรื่องของการใช้จินตนาการเพื่อความสนุกสนาน
2. ฉาย sound filmstrips เรื่อง No limit to what you can pretend.
3. ผู้นำกลุ่มนำอภิปรายเกี่ยวกับเนื้อเรื่องใน filmstrip โดยให้
 - 3.1 การผจญภัยแบบโตที่นักเรียนชอบมากที่สุด
 - 3.2 ทำไมจึงชอบ
 - 3.3 การผจญภัยแบบนั้นจะเกิดขึ้นจริงได้ไหม เพราะเหตุใด

4. ให้นักเรียนใช้จินตนาการเกี่ยวกับการผจญภัยในแดนมหัศจรรย์ โดยการแสดงออกซึ่งจินตนาการให้ผู้อื่นทราบด้วยวิธีใดก็ได้ เช่น เขียนเรียงความ เล่าเรื่อง เขียนการ์ตูน เขียนกลอน เป็นต้น
5. ให้นักเรียนแสดงผลงานของแต่ละบุคคล
6. ผู้นำกลุ่มนำอภิปรายเกี่ยวกับคุณค่าหรือโทษของการใช้จินตนาการ

การประเมินผล

1. ดูจากผลงาน
2. ดูจากความสามารถในการอภิปราย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เอกสารประกอบกิจกรรมที่ 12

ฉันจะเป็นอะไรก็ได้ตามใจปรารถนา

(No limit do what you can pretend)

1. เมื่อทุกอย่างพร้อมให้เริ่มเปิดเสียงที่กรอบนี้
2. (ดนตรี)
3. (ดนตรี)
4. เพลง : เธอคิดอะไรบ้างล่ะเมื่อเธอเห็นฉัน
5. เธอคงจะคิดว่าฉันเป็นเพียงเด็กเล็ก ๆ คนหนึ่งเท่านั้นฉันะ
ไม่เพียงเท่านั้นหรอก
6. ดนตรี
7. ฉันเป็นเด็กเล็ก ๆ ที่ชอบคิดอะไรใหม่ ๆ
8. สิ่งที่คุณคิด สนุกทั้งนั้น เมื่อทำ
9. ดนตรี
10. ฉันเป็นนักไต่เขา
11. ไต่สูงขึ้นไป สูงขึ้นไป สูงขึ้นไป
12. ฉันเป็นแม่อีวีตัวดำที่แสนวิเศษ
13. อยากชิมขนมของฉันไหมล่ะ
14. ฉันเป็นวาทยกรที่ยิ่งใหญ่
15. เป็นคาราฮ็อกก์
16. (ดนตรี)
17. เป็นนักชู้มาแข่งบู๊ยิ่งยง
18. (ดนตรี)
19. (ดนตรี)
20. (ดนตรี)
21. ฉันเป็นสุขที่เป็นฉัน

22. แต่ฉันก็ชอบความเป็นอิสระที่จะไปไหนก็ได้ทุกหนแห่ง
23. (คนตรี)
24. ฉันชอบที่เป็นฉัน
25. แต่ฉันก็ชอบที่จะหมุนไปไต่รอบ ๆ ในอวกาศ
26. (คนตรี)
27. เธอจะเป็นอะไรก็ได้
28. ตามที่ใจเธอปรารถนา
29. ลองดูสิ
30. แล้วเธอจะพบว่ามันน่าสนุกสนานเพียงใด
31. จินตนาการ
32. บางครั้งจินตนาการพาฉันไปสู่ดินแดนมหัศจรรย์
33. บางครั้งฉันก็คิดว่าฉันไปเที่ยวดินแดนมหัศจรรย์
34. ฉันพบว่าตัวฉันเข้าไปอยู่ในลำตัวของคีนฉ่าย
35. แล้วก็ปีนขึ้นไปอยู่บนใบ
36. แล้วฉันก็นั่งลงบนเก้าอี้แดงกว่า
37. หลังจากนั้นก็กลับไปบนหมอนคอกกระหล่ำอันอ่อนนุ่ม
38. นารูตัวสะกดุงตั้งในบ้านเบา
39. ในที่สุดก็นำหมอนแรงลงบนร่องเห็ด
40. เธอจะพร้อมที่จะไปท่องแดนมหัศจรรย์หรือยัง

*Harcourt Brace Jovanovic Films, Self-Expression and Concept:

The Humanities, Blue. Teacher's Notes. Harcourt Brace, Jovanovic,
Inc., 1974.